اقشام اولونجه ، عودتده اوزرلرندن آتیلماسی قولای، برز لباس مهمل ایله چیقارلردی . کوچوجك آشیانه‌لرینك اوکنده‌کی کذرکاه بوتون تزهه چیقانلری جمع ایدردی. فنارحذاسنه قدر یوکسك ساحله متوازیاً اوزانان بویول ، اونلره بر ارض موعودك طریقهٔ افتتاحی کبی کلیردی . افقلرده بریکن بولوطلرك ، اوزاقلردن قوشه قوشه کلن دالغه‌جقلرك اسرار آلود بر جهان حظوظاتدن کتیردکلری خزائن پرستشدن حصه‌لرینی آلان بوایکی سرمست ، بعضاً منع ایده‌مه دکلری بوسه‌لرینك برر آرزوی مبهم ایله حیرتده براقدیغی کنج قیزلر ، بر علامت تعیب اظهارینی موافق آداب بولان یاشلی قادینلر آره‌سندن سرعتله کچرلردی. اونلرك بوصنعی ، بوموضوع عالم آداب ایچنده علاقه‌لری یوقدی . اوزاقلره یورورلردی . تنها قالنجه ممنونیتله ایچلرینی چکرلر، صاریلیرلر، بویله ... باشقه‌هرشیئ اونوتمش ، کیدرلردی . صوکره مکوکب کیجه‌لرك حشمت خشیت بخشاسی آلتنده زبون . دونرلردی .

یاواش یاواش ، اوکلرنده‌کی قازینویه چیقمغه باشلادیلر . مائل نظرلره هدف اولدوقلرینی بیلیورلردی . فقط بر احتیاج محبت ایله اوقدر لبریز ایدیلرکه کندیلرینی ضبط‌قابل اولمیورلردی؛ بربرلرینه باقیشلرنده یان‌یانه یورویشلرنده هپ طویماز براحتیاج تملك طاشاردی . تا اوجه کیدوب اوطو - رورلردی . ناکهانی هوسلرینه تابع برقادین کبی صفحهٔ ساده هراقشام دورلوحوپیالقلرله کاه منورتنته‌لر ، کاه پارچه پارچه ایدیلمش تولار ، کاه هرج ومرج اولمش عالملرارائه ایتمه‌دن کویك آرقه‌سندن آریلامایان کونش بوراسنی صوك براهتمام ایله یالدیزلاردی . براوتك کولکه‌سنك اوزانه‌جغی محل ، صوك دفعه پارلایه‌جق دالغه ، فنارك یاپاجغی ایلك دور بونلر ایچون طفلانه ادعالره ، سورکلی قهقهه‌لره میدان آچاردی . اطه‌لراوزرندن شتابان اولان ماجی روزکار - اوپوشورلردی. پرسیفونی سورواپله کوچوك بالیقلر کورمشدی . درحال اولطه‌لر یاپدیر - یلدی . اوراده ، صولرك دلیك دشیك ایتدیکی قایالر اوزرنده ، قیللری فیستانته طولاشدیرارق ، ایکنه‌یی یوصونلره‌ایلیشد - یره‌رك بو عجمی صیاد بکلردی . وکنج آدم ، اسمرار شامك بوهنوز شفاف ظلامی ایچنده آچیق رنك تووالتی ایله صولره عکس ایدن قادینك لوحهٔ جاذبی قارشیسنده برخواهش تصرف‌ایله نا ایچندن تیتر‌ردی . تقابل ایدن برر نظر ، اونلره مشغولیتلریی براقدیرردی . قوشارق اوطه‌لرینه قاپانیرلردی . اوراده ، هردورلو قید ونظردن مصون ، تشنه ومنهمك ، سویشیرلردی .

شیمدی باشقه براکلنجه‌دهابولمشلردی. دکز موسمی کلمشدی . خصوصی برحمام طوتدیلر ، ایسته‌دکلری کبی دوشه‌تدیلر ، اوراده ساعتلر کچیریورلردی . تلذذ ایچون آرتق درلو اینجه‌لکلر اختراع ایدییورلردی . اکثراً کپنکلری ایندیررلردی . اوزرلرینه قرمزی تولر کریلمش بو هر جهتده‌کی آینه‌لردن عکس ایدن نیم ظلمت کلکون ایچنده ، اوفاق برسمی ایله کندیلرینی برعالم خیالیه چیقاره‌بیلیرلردی — که بوراده ، براشتهای مؤبد ایله تماس ایکی وجود ، تا اعماق روحدن نبعان ایدن کیتدکجه مبذول برسیلابهٔ ذوقی ، حریص وعطشان، ایچمك ، هپ بردن ایچمك ، بر آن ایچنده برنامتناهیلك بولمق ایسته‌رلردی. کویا اوتضییق درآغوشده هویتلری مزج اولویور ، امیشن دوداقلر بربرلرینه براحتیاج حار پرستش اذاقه ایدییوردی . وبر موسیقیٔ نهان ، اومنبه الحان شوخیله بوزنجیرلرینی سوروکله‌ین احتراصات بهیمه‌یی دائما بربرینه چاربیشد - یریردی . بوقدر مسخور بر هوا داخلنده یاشیورلردی ؛ صوکره دکزه کیررلردی ؛ اکله‌نیرلردی .

[مابعدی وار]

مین جاهد

[محررین عثمانیه‌دن مرحوم شمس الدین بك]
Chemseddin Bey, publiciste, mort à Constantinople.

مرحوم مطبوعات عثمانیه‌نك اك اسکی وچالیشقان خادملرندن اولوب بر چوق آثار کرانبده ومفیده تألیف ونشر ایتمش ونامنه‌منسوب اولمق ترتیب ایتدیکی کلیات لغاتك برنجی جلدیی دخی نشره موفق اولمش ایدی .

فردای غرام

محرری : محمد رؤف

برلکده ترك جسم ایده‌لم موته برکیمه
مست غرام ایکن ،
قورسون بهار روحمز اوستنده کیزلیمه
برتربهٔ سمین .

جناب شهاب الدین

— ۱ —

بری . صالنجاقلی برصاندالیه‌یه اوزانمش، الندهکی مجموعه‌نك رسملرینی تدقیق ایدن ، قویو لاجورد شاياقدن بر ژوبون اوسته بیاض زمینه اینجه سیاه شطرنجلی یونژه بر قورساژ کیمش ، قاشلرینك سیاه سموری آلتنده کوزلکنك آلتون تللری پارلایان برکنج قیز ، باشنی قالدیروب متبسم دیشلرینی کوسترەرك :

— نصل ، دیدی ، نصل، سز دکزی پکمی سورسکز ، خانم افندی ؟

— هم اوقدر چوق سورم‌که ... احتمال حیاتمك برچوق سنه‌لری دکزده ، دکز کنارنده کچدیکندن اولمل ... بکااویله کلیرکه ساحلده کچیریلن حیات قدر کوزل برحیات اولهماز . اوح ، دکز ، دکز ... اکردکزك بتون کوزللکلرینی بیلسه‌یدیکز...

— وخفیف برخنده ایله علاوه ایتدی:— فقط بویله دکزلر دکل ... بورادن قارشی‌یه باقنجه مثلا قاکلیجه ، بکقور افقی تحدید ایدییور . بنم دیدیکم نهایتسز دکزلره ناظر بربرده کچن حیات ... اوراده مثلا فیرطنه‌لی بر انکینی تماشا ایدیکز ، یاخود بلور دالغه‌جقلریله ساحلی کلوب یالایان ، قوملری بیقایان راکد ، ساکن بردکزی... بن بوحیاتی بوتون حیاتلره ترجیح ایدرم .

بو ، سرتاپا سیاه ودار البسه‌سی ایچنده وجودینك طومبولقلری تنزه‌شن ، صاریدن زیاد یه مائل صاچلری اوزمنین سیاه فو لدینه مفرط بر شفافیت ویرن دیندی .

آیاقلرینك آلتنه سریلن خالی‌یه اوزا - نیرجه‌سنه اوطورمش، طار، دوکمه‌لی صاری اسقارپینلی آیاقلری چنلره اوزانمش ، هنوز پك کنج برقیز نیم طوغرولەرق :

— او، او، دیدی؛ شعرها... سرمدخانم طویماسین ... سزی نوحك تکنه‌سنه قپودان یاپاردی .

صانجاقلی صندالیه‌ده‌کی قومرال تازه الندهکی رساله‌یی اورته‌ده‌کی باغچه ماصه‌سنك طاشنه براقه‌رق بر تقدیر صرف ایتدی :

— نه ؟ قپودانمی؟.. اوح ، بودنیانك اك کوزل ، اك شاعر برقپودانی اولوردی .

— اوحالده شبه‌سزسزی یانمه آلمازدم؛ چونکه کرك شعرده کرك کوزللکده بنم ایچون پك تهلکه‌لی بر رقابت حصولندن قورقاردم .

مخاطبی خفیف برخندهٔ قناعتله باشنی صاللادی ؛ کوزلکنك مقعر جاملری آرقه‌سندن کوزلرینی سوزه‌رك چاملرله ، آقاسیالرله، اخلامورلرله مالامال ، رنکارنك بهار چیچکلریله مزین باغچه‌ده آغاچلرك یشیل چنلره دوکدیکی ظلال خفیفه ایچنده ساقسیلرله محاط یوللری آرادی .

— لکن کوچوك خانم افندی نره‌ده یا؟

خالیده‌کی کوچوك قیز غزته‌یی بوروکی بوکوب اغزینه کوتوره‌رك خنده‌ناك بر صدا ایله « خولیا پیشنده ! » دیه حایقیردی .

صاریشین تازه اوموزلرینی قالدیروب :

— خولیا ... خولیانك بوقدر سیاهی‌ده بیلمیورم ؛ دییه سویلندی .

اوته‌کی، صچرایوب اثوابنك قیورملرینی دوزلته‌رك شکایت آمیز بر ندا ایله : — یو ، دیدی، بزی یالکز براقوب ده بر طرفه چکیلمك ... بن شیمدی اونی بولورم ... نه طرفه کیتدیدی‌او ، ساحله طوغرو، دکلمی بوبرخانم ؟

نوبر ، صاچلرینك رنکی قرمزی‌یه یقین، سیاهلرکیمش تازه : — اویله اولمالی ، بیلمم ... دییه مرلداندی .

کوچوك قیز ، پیزماق اسقارپینلرینك طاباتلرینی کوسترەرك آغاچلرك آره‌سندن پارچه پارچه کورونن رینکتمه طوغرو

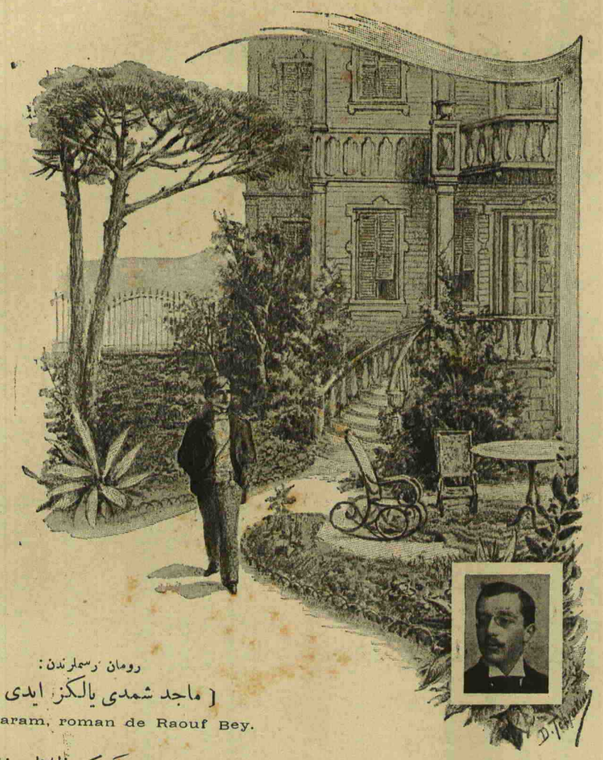

رومان رسملرندن:
[ماجد شمدی یالکز ایدی ...]
Ferda-I-Garam, roman de Raouf Bey.

قوشدی . بریکیر یالکز قالدقلری زمان نور اوزاوب ماصه‌دن مجموعه‌یی آلدی . صحیفه‌لری بر بطاقت ملولانه ایله چویرییوردی . براز مطالعه‌دن صوکره بردنبره باشنی قالدیروب :

— بوهفته‌کی حکایه‌یی اوقـ ـودیکزمی خانم افندی ؟

دیدی ؛ اوته‌کی لطیف برحرکتله بوینی اوزاندی :

— خایر ، فقط شعرلره بایلدم .

بو آنده آرقه‌لرنده کوچوك قیزك اینجه سسیله : « ایشته سزه سـوکیلی فراری‌یی کتیرییورم ... » دیدیکی ایشیدلدی .

دمینکی قیز ، النده بر ییغین غزته و کتاب بولنان اون سکز یاشلرنده دیکر بر قیزه رفاقت ایدییوردی . بو ، قامت لوندینی‌در . آغوش ایدن قوبو یشیل قلوشنك غایت دار بلندن صوکره کوکسنه تقرب ایتدکجه پریشان برسرمستلکله قوللرینه طوغرو طاشان ، بیاض ، رقیق وشفاف تنی یاقه ـ سنك تولریله احاطه ایدن اثوابنك فوقنده ، محتشم ، کورصاجلرله محمول باشیله ، سیاه ، جاذبه‌دار بر رونق بیتاب ایله سیاه کوزلر ـ یله وقورانه تحکم ایدن برکنج قیزدی .

شوخانه برادای رجاایله النی اوزاته‌رق دیدی‌که :

— عفو ایدرسکز ، خانم افندی ، شکایتکزده نه‌قدر حقلی اولدیغکزی تصدیق ایتمکله برابر ... — لطیف بر خنده ایله الندهکی غزته‌لری وکتابلری کوسته‌رك — غزته‌لرمی بکله‌یوردم ... بوکون پوسته‌کونی اولدیغندن ...

وبونلری اوراده‌کی ماصه‌یه براقدی ؛ کندیسنه‌ده بر صانداليه چکوب ایلیشه‌رك دوام ایتدی : — ایشته شیمدی بزه ابی برزمین اشتغال ...

هپسی غزته‌لرك باشنه بریکدیلر ؛ غریب بر سائقهٔ مراقله بوجهان تزیّنك دورا دور برکوشه‌سندن نبعان ایده‌رك مجهول بر نفخهٔ ایجاد و ترتیبله تعاقب ایدن یکی موده‌للری تدقیقه قویولدیلر . سرمد خانم اولا انکلیزلری کورمکی ترجیح ایده‌رك بهار ایچون انکلیز ذوقنك نه ترتیب ایتدیکنی مراق ایدییوردی .

صالنجاقلی صاندالیه‌ده کی قومرال قیز کوزلرینی فوق‌العاده برحیرتله قالدیردی :

— نصل ، فرانسزلری ترجیح ایتمیور ـ میسکز ؟

سرمد ساده‌جه : — بن اوته‌کیلری بکنیرم ، همشیره ، دیدی ؛ فرانسزلرده بر غرابت فوق‌العاده ، مفرط برآلایش آرزوسی کورورم ؛ فقط انکلیزلرك های ـ لایف ذوق تلبسی‌قدر ممتاز ، ساده ولطیف هیچ برشی بیلمم ...

کوچوك قیز علاوه ایتدی :

— بوسرمد خانمه مربیه‌سندن ، میس مورغاندن قالمه برمیل ترجیح اولهجق...

نور شوخ بر خنده ایله سینه‌سی صارصیلدیغی حالده : — بر میس که اللی یاشنده ، دیدی .

سرمد شیمدی ستونلره کوز کز ـ دیرییوردی . براز صوکره آغزندن فکرینی تعقیب ایدن نك توك سوزلر دوشمکه باشلادی :

— یشیل ... هپ بو رنك ... هم شوراده نه شاعرانه برافاده وار ... یشیلك الك خفیف رنکندن الك قویو ، الك مظلمنه قدر ... هپ یشیل... — باشنی قالدیروب مخاطبنك کوزلکلرینه باقه‌رق — بونی ترجیح ایدییورلرمش ...

آرقه‌لرنده جهه‌سیله یوکسك مرمر مرديونی کورونن کوشکدن برسس ایشیدلدی ؛ بر خدمتجی قیز کلیوردی ؛ بو ، خبر ویردی‌که مسافر خانم افندیلر آرتق کیدییورلرمش . اوزمان سرمد باشنی قالدیروب « نصل ؛ هنوز پك ایرکن دکلمی یا ؟ » دیدی . فقط هپسی قالقدیلر ؛ کوچوك قیزله کوزلکلو خانم متلاشیانه ایلرله‌دیلر ؛ اوته‌کیلر تعقیب ایدییورلر ، برایکی معذرت میرلدانیورلردی . اوکده کیلر چارشافلانمق ایچون اوطه‌یه کیردکلری زمان خانم افندیلر ، یاشلیلر ، کیدنلرله تشییع ایدنلر صالونك جاملی قاپوسنك اوکنده وداع ایدییورلردی .

سرمد تکرار ایتدی : — پك ایرکن تشریف بیوریلیور، خانم افندی ...

سیاه چارشافنه صیغه‌میه‌جق ظن اولنان غایت بیاض برقادین ، کوله‌رك ، برصعوبت تنفسله: — آشکر ایدرز ، فقط بوواپوری‌ده قاچیرمه‌ق پك کچ قالیرز ؛ دیدی .

قادینلر سلاملاشدیلر . واپورك کلمی پك یقیندی ، چیقدیلر .

مسافرلر کیتدیکی زمان سرمد تکرار باغچه‌یه کچدی ؛ غزته‌لرك باشنه اوطوردی ؛ نور ساحلده اوزون بوینی صیقان سیاه اثوابیله کزینیوردی . شن ، شاطر ، مشمس برکوندی . کنج قیزك آره‌صره مطالعه‌یی براقوب دوداقلرنده عمیق برخط کسلانله آرقه‌سنه دایادینی ، برقاچ دقیقه نظرینك باغچه‌نك ظلال سبزینده غائب اولدیغی فرق اولونیوردی. برازصوکره استانبولدن کلن واپورك دودوکی ایشیدلدی ؛ اغاچلرك آره‌سندن مهیب بردیو طیارکبی کچدیکی کورولدی .

کنج قیز مطالعه‌یه طالمشدی ، اوقدرکه براز صوکره آرقه‌سندن برارکاك سسی ایشیتدیکی زمان اویانیرکبی اولدی .

— او ، او ، بو نه دالغینلق‌ینه ...

بو ، قامت لوندی ، رنکی سیاهه یقین البسه‌سی ، کوچوك سیاه‌فسیله ، الکوچوك اهتمامله‌قدر قصورسزلق کورونن صورت تلبسیله ممتاز برکنج آدمدی . نوبره خفیف برسلامدن صوکره سرمده توجه ایتدی :

— بحث ایدرم که ینه موده غزته‌لر ـ کزله مشغولسکز ...

سرمد شوخ بر تبسم ایچنده لطیف دیشلرینی کوسته‌رك جواب ویردی :

— بهارکلدی‌یا؛ سرمدینه میس چارمین اولمق ایستیور ؛ فقط دها چارمین اولمق ایچون ... تبشیر ایدرم که سزك ایچون بر تلغراف وار ...

دلیقانلی باستونی صانداليه‌یه براقه‌رق :

— بکامی ؟ عجب نره‌دن ؟ کیمدن ؟

یاواش یاواش تقرب ایدن نوبرکوچوك برخنده ایله مقابله ایتدی :

— شبهه‌سز ینه بر انتریگه‌ت دامور... ماجد نامنه صرف اولنان مرکب باشقه‌نه یازار ؟

ماجد باشنی چوبروب نوبرك پرخنده کوزلرینه‌باقه‌رق بیقلرنده برحرکت ابتسامله:

— چوق متجسسکز خانم افندی ... اوقدرکه باقمکز سرمد خانم‌یله فرق ایتدی. — باستونی آله‌رق دوام ایتدی : — نه‌حاجت ؟ شیمدی آکلاشیلیر ... امین اولك که بونی صاقلامه‌یوب سزه‌ده کوسته‌ره‌جکم ...

کوشکه طوغرو کیتدیکی زمان قادینلرك بری کزینمکه باشلادی ؛ سرمد ، دایانمش ، کوزلرینی غیر معین برپردهٔ تفکر برومش ، سکوت ایدییوردی . اون‌دقیقه کچمه‌مشدی‌که ماجد او ایچنه مخصوص خفیف بر قوستوم کیمش ، باشی آچیق ، کوروندی ؛ قرمزی کاغدی النده طوتیوردی ، کوله‌رك نوبره اوزاتدی .

— ایشته انتریگه‌تکز خانم افندی ...

— اوفاق برقهقهه ایله : — لکن سز ظن ایدییورمیسکز که بنی بوتون قادینلر سزك نظرکزله کوریییورلر ؟ — سرمده دونوب : — نوبر خانمك بتون مزیانه انضمام ایدن شو حسن توجه ، هله حقمده اوقدر مبذول که ... دکلمی ؟ ایشته تلغراف ، اوقویه بیلیرسکز ...

نوبر کوله‌رك تلغرافی قاپمشدی . شیمدی ماجد ، ساکت ، حدید طوران سرمده دونوب دییوردی که :

— مژده‌کزه مژده ، میس ... والده وپدرم آرتق استانبوله عودت ایدییورلر . شبهه‌سز بوسزی پك ممنون ایدر . آرتق بنم کبی برمعجّزدن‌ده قورتولمش اولورسکز. زیرا سزی هر شیئکزده او قدر راحتسز ایدییورم که ... — کنج قزك افاده‌سز کوزلرینه باقه‌رق ، کوزلرنده بر ابتسام سرزنشله ، علاوه ایتدی : — دکلمی ؟

سرمد صاپ صاری کسیلمشدی : بوضربهٔ تحقیرك آلتنده قاشلرنده بر انحنای سرزنش تیتره‌یوردی ؛ ایکی ثانیه سکوتدن صوکره نا کهانی برقرار شدتله دوداقلرینی ایصیره‌رق : — بلکه ، دیدی ، بر ثانیه صوکره علاوه ایتدی : — واقعا ...

صوکره کتابلرینه اکیلدی . کوچوك آلتون بیجاقله برکتابی کسرکن النك تیتره‌دیکی حس اولونیوردی ؛ ماجد شیمدی نوبرله کزییور . اره‌صره قهقهه‌لرله کولیوردی. کنج قیز کتابلرك هیچ برینی بکنمیور ، هپسنی بربری اوستنه ماصه‌یه ییغیوردی . اونلری ایشیدییوردی که :

نوبر صوریییوردی‌که :

— نه او ، بو اقشام شویله‌جه قلندره طوغرو کیتمیه‌جکمیسکز ؟ مادام ... نه ایدی او اسم ... سزك کوزل مادام آرتق یوقسه ترکمی ایدندی ؟

دلیقانلی اوموزلرینی قالدیردی .

— خایر ، بالعکس ... سزدن آیرلمامغی ترجیح ایتدم . برابر کچیره‌جکمز ساعتلرك تحدیدایدلدیکنی آکلادیغمدن‌بری قیمتکزی دهازیاده تقدیر ایتمکه باشلادم . بوساعتلردن استفاده ایتمك نیتنده‌یم . فقط میسی ینه داریلتدق ... فقط نه یاپهیم ، میسده اویله بر قابلیت رقیقهٔ تأثر وارکه ... — یان کوزله سرمده باقیوردی — بتون حرمتلرمز سوء تفسیر ایدیلیور ... مع‌هذا بوقلبمده‌کی محبته رخنه ایراث ایده‌مز ...

سرمد شدتله قالقمش ، کوشکك مرمر مرديونته طوغرو یورومکه باشلا ـ مشدی . ماجد اوکنه کچه‌رك : نه او ، دیدی ، نه او ، قاچیورمیسکز ؟

فقط سرمده اویله عصبی بر حرکت کورولدی‌که اورکه‌رك چکیلدی :

— بن ایسه برابر کوزل بر وقت کچیرز دییه چیقمقدن واز کچمشدم ؛ فقط سز اوقدر عصبیسکزکه ...

نوبر قهقهه‌سندن بایلیوردی ؛ سرمد اوموزلرینی قالدیره‌رق اوزاقلاشدی . او زمان نوبر توقف ایدوب ماجده باقه‌رق :

— مدهش ، دیدی .

دلیقانلی باشنی صاللایه‌رق تقرب ایتدی :

— یمین ایدرم که هر وقتدن زیاده بوکون حسن نیتم واردی . فقط بیلمم که کندیسنده نصل برمیل اغبرار وار... لطیفه دیه سویلدیکم سوزلر تخریش ایدییور . رجا ایدرم ، کیدوب کندیسنه طرفمدن ممکن اولان معذرتلری بیان ایدیکز ؛ آرتق بوچوجوقلقلری براقق زمانمك کلدیکنی آکلاتکز . هرکون بتون قصورلرمك عفوینی استحصال امیدیله کلیرکن هرکون باشقه برجریحه آچدیغمی کوریییورم . بو نی دلخون ایدییور ...

کنج قادین براز ناز ایدییوردی . او زمان یالوارمق ایجاب ایتدی . نهایت مقاومت ممکن اولمادی ، نوبر مأموراً ایچری کیتدی .

شیمدی ماجد یالکزدی . غیراختیاری یاپدیغی بوشیلری تعمیق ایتمکه باشلادی . ذاتاً بومخاصمه ، چوجوقلقلرندن‌بری صور متعدده ایله دوام ایتمشدی . ساده براقربادن باشقه برشی اولمدقلری حالده پدر ووالده‌سی اوزاق ولایتلردن برینه کیدرلرکن تحصیلندن قالماسین دیه ماجدی عموجه سنك‌یانینه براقشلردی . چوجوغك والده‌سنه اویله مفرط بر انهماکی واردی‌که آیرمق محال اولمشدی . او آغلایه‌رق برابر کیتمك ایچون یالواردقجه همان کوتورمکه متمایل والده‌سنه قارشی پدری « جانم اوراده سرمده وار؛ صیقلماز ، » دییه اقناعاتده بولنوردی . ایشته چوجوغك قلبنه ایلك نفرت بورادن کیرمشدی . او وقت سرمد ایچون اویله برودت حاصل ایتدی‌که هله اویله برحس چوجوق قلبنده ظهور ایدرسه نه حقسزلقلر چیقاریر. سرمد او زمان یدی‌یاشنده‌ایدی . هیچ برکون اولمازدی‌که چوجوغلر کوزل کچینسینلر؛ ماجدده کوچوك عمجه زاده‌سی ایچون صانکه برغرض واردی . او کا ، او اولماسه والده‌سندن آیرلیه‌جکی کبی کلیوردی . هفته‌لرجه والده‌سی ایچون آغلادقجه بوماتملر آره‌سنده اونی‌ده آغلاتمق ، رنجیده ایتمك ایستر؛ هیچ برشی یاپه‌مازسه

اویونجاقلرینی، بیکلرینی قیرار؛ نهایت اونك حضور بکا سنده محظوظ و مسرور صوصاردی .

لکن یاشلر ایلرلدکجه حیاتی آکلامغه باشلایان ادراك وتجربه‌لری بوایجه، طفلانه.. طفلانه اولدیغی ایچون نظاهراتی کوزه چارپان بواوزون عداوته برصورت ظاهریهٔ نزاکت وتربیه اکسا ایتمشدی . آرتق عداوت اثرلری نکته‌لره، ایکی مفهوملو سوله، آجی ایهاملره، مخرش لطیفه‌لره تحول ایتدی . آره‌لرنده‌کی بوتخالف کیت کیده طبیعی برررنك لاابالی کسب ایتمکه باشلادی . چوجوقلر هر خصوصده ضد ومخالفدیلر . ایکیسنك برشیئی بکندیکی، برشیئی ایستدیکی کورولمه‌مشدی؛ ماجد ایچون سرمدك هر آرزوسی، هرمیلی، هر فکری بروسیلهٔ استهزا اومغه باشلادی . کوچوك قیز بوضدیتلره عینی عکسیلکلرله مقابله‌ایتمکده برحظ انتقام‌حس ایدییوردی . فقط بتون بوتخاصمه اوقدر ظریف ونازك معامله‌لرله اورتولیوردی‌که خارجده کیلر چوجوقلری بربرندن تنفیر و تبعید ایدن غیظ وخصومتی کشف ایده‌میورلر، بو تبسملرك آلتنده نه‌تخریش حرصلری تتره‌دیکنی آکلامق ایچون صرف دقته لزوم کورمیورلردی؛ برآز دقتله بو معامله‌لرك پك‌ده دوستانه اوله‌میه‌جغنی کشف ایده بیلنلر ایسه بونك محبتدنمی ، نفرتدنمی نشأت ایتدیکنی تعیندن عاجز قالیرلردی .

کنج قیز میس مورغان نامنده برانکلیز مربیه‌یه تودیع ایدلمشیدی . بو، ماجد ایچون یکی مهاجمانه وسیله اولدی . نیچون بر فرانسز دکل‌ده بر انکلیز ؟... سرمدی بوتون ذوقلرنده مجروح ایدن ماجد بو وسیله‌یی اوقدر سوء استعمال ایتدی‌که بعضاً کنج قیز مقابله‌دن عاجز قاله‌رق دواملی بربحران سرشکه دوشردی . مثلا او زمانه قدر ساده‌جه « سرمد » دیمکه آلیشمشکن بررنك تمسخرله « میس، میس!» دیه چاغیرمغه باشلامشدی ؛ یاواش یاواش بواسمه صفتلر علاوه‌سنده باشلادی . بو صفتلرهرکون تبدل ایدردی؛ نهایت «لطیف» معناسنه اولمق اوزره « چارمین » ده توقف ایتدی .

[مابعدی وار]

امثال حقیقت

تحریرات خارجیه مهمه قلمی مدیر معاونی سعادتلو رجب‌بك افندی حضرتلری طرفندن ارسال بیورلمشدر:

اکثر خلق فطاتی کندنده ، مرحمتی دیکرنده آرار .

❁

حقیقت عالی، صنایع ایسه حقیقتله مالیدر.

❁

نسوان طمعکارك نقودی کیدر ، صاقلانمق ایچون آلنور .

❁

سویلمك اکمکدر، دکله‌مك ایسه اکلمشی بچمکدر .

❁

وطنی سون سیاح ره راستی اورادن کچیرمك ایستر .

❁

حیاتی برکون مثالی قیصه اولان نوع بشره کائنات عین خیال وموهومات کبی کورینور .

❁

اقباله غبطه وفقط موفقیاته حسد ایتمك عادت بشردر .

❁

کین وحسداصحابی عاقل وفطین اولانلردن زیاده قصور وخطایایی کشف ایدر .

❁

موسیقیدن حسیات اوزرینه حاصل اولان تأثیر طبع انسانی استعدادینه کوره حسناته یاخود قبحیاته اماله ایدر .

❁

ناموس واستقامتله استحصال اولنان ثروت اعتدال ایله صرف اولنور .

❁

تربیه رنده‌یه بکزر ؛ تخته‌نك پروزلرینی دوزلتیر ، لکن ماهیتی دکشدیره‌مز .

❁

غایت مسنلر ایله اطفاله ایدیلن خدمت یالفعل تقدیر اولنه‌مز؛ زیرا اولکیلرك عمری وفاایتمز، چوجقلرایسه کوردیکی لطفی تخطر ایده‌مز .

❁

انسان مجرد نائل اولدیغی احسانه دکل ابنای جنسنك کرفتار اولدیغی آلام واکداره اوغرامدیغنه‌ده متشکر اولمایدر .

❁

برشیئی اختراع ویاکشف دائما سعی وعمله متوقفدر .

❁

کوتولك دمیر اوزرینه . ایبلك بوز اوزرینه حك اولنور .

❁

اعتقاد اویله برشیدرکه اولیان پرده بیله ضمناً حکمی جاریدر .

❁

محب دنیا اولان کیمسه خزان حیاتنده بهار عمرینه تأسفله امرار وقت ایدر .

❁

انسان ارزو ایتدیکی شیئه علی‌الاکثر ارزوسی کچدیکی زمان نائل اولور .

❁

ارض کبی نوع بشرك دخی ایکی منطقهٔ بارده‌سی واردر : بری طفولیت ، دیکری شیخوخت .

❁

سرکذشت انسان بحقِ تأمل ایدلسه موجب هراس وهیجاندر .

❁

ثروت محصولنك چیچکی اولان اطفال هم‌ده ذلت ومحنت دیکنیدر .

❁

حیاتك قیمت ولذتی زمان مشاق ومصائبی کچیروب ممانه یاقلاشدقدن صکره اکلاشیلیر .

احمد احسان

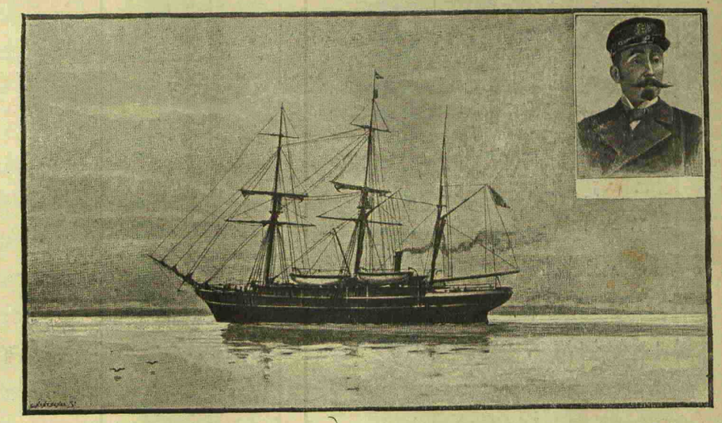

[دانیمارقه‌دن بودفعه قطب جنوبی سیاحتنه چیقان موسیو اوریان جرلاش ایله سفینه‌سی]

صوکره هپ بردن سویله‌دیلر . فقط بر آن کلدی که بو ازیجی عظمت ، بومغشی لطافت اونلری مدهوش ایتدی. او وقت پرسیفونی کوره‌کلری براقدی . بویورغـون قلبلرك . بو بیکس موجودیتلرك ، بوقیریق حیاتلرك تمثال ثالثی کبی برنغمهٔ مجروح ، مهتز وکریان یوکسلدی . شیمدی اونلرك اوزرینه برباران الم یاغیوردی . هپسی ساکت . طالغین ، بی حرکتدی . صاندال ، بو حیاتلرکبی ، صولر اوستنده کندی کندیسنه قالمشدی . ویالکز پرسیفونی احتساسنده‌کی زهر پرغرامی اولحن نالان ایله افاده‌ده دوام ایدییوردی . مینیون هیچقریپوردی .

هیهات ! بوتون بونلر شیمدی نه‌قدر اوزاقدی . شودائرهٔ رؤیتی قاپایه‌جق قدر آلچقدن قوشان خزانك کیرلی بولوطلرندن بوشام حزینه دوشن پردهٔ قسوت آردسنده بونلرنه آجی بررؤیاکبی کوزوکیوردی. شیمدی بهارك اوخنده‌لی، صیفك اونشه‌لی کونلرینی خزانك یاغمورلو ، کدرلی ، روزکارلی اقشاملری تعقیب ایدییوردی . ایکیسی‌دەینه بر وقتلر یان یانه اوطورمقدن نهایتسزلذتلر بولدوقلری پنجره‌نك اوکنده ایدیلر . فقط بواقشام پرسیفونی شورنکسز دکزك قیزدیریجی اختلاجلرندن ، فری قاچش فنارك مطرد دورلرندن صیقیلمش ، اسنه‌مشدی . کنج آدم ، قارا کلقده یول کوسترن شمشك کبی ، حقیقتندن براز وقتدن بری مفارقت آرقه‌سندن ، بوپرفسون کوزلکلر آلتندن ، جاذب ونشئه‌دار بولیوردی . بو بالولر ، بو کیجه چالغیلری ، آهنکاری نه‌ایچون ، بوکیرلی بولوطلر ، رنکسزدکزلر، یکیلکی کیتمش نوازشلر ایچونمی فدا ایده‌جکدی ؟ وکنج آدم ، بر قاچ آی اول بو قدر شدتلی برانجذاب ایله سودیکی قادینك چهره‌سنده‌شیمدی اواسکی لطافتی بولامیور، بوتون وظائفی بوقادین ایچونمی فراموش ایده‌جکنی ، بوتون استقبالنی بو ... اوت ، بوچرکین قادین ایچونمی فدا ایده‌جکنی دوشونیوردی . اونلرك حیاتنی ناکهانی بر تصادفله توحید ایدن جریان ایشته آرتق آییرمق نیتنی کوستریپوردی . بونك خلافی ایچون اصرار ایتمك نه‌یه یارادردی‌که نه آرتق پرسیفونی شو ئهوم دییه دیوارلرینی اوپمك ایسته‌دیکی طار، تنها اوطه‌لرده قالمقده‌برحظ بولیور ، نه دلیقـانلی قوللری آره‌سندن آیرلمامق ایسته‌دیکی‌قادینده روحنك تمایلات عالیجنابانه وعلویه‌سنی خشنود ایده‌جك خصائل کوریپوردی . اونلر یالکز حیوانیتلرینی ممنون‌ایتمشلردی . ونهایت بیقمشلردی . آکلامشلردی‌که شیمدی‌یه قدرمجلس محرمیتلرنده ضبط ایتدکلری محبت ، او پرهوس قوش ، شوقاره ، گوشه‌ك بولوطلر ایچنده آجی فریادلرله یول کوسترن بیلدیرجین قلاووزلرینك آرقه‌سی صیره باشقه بر یره ، کونشلی مملکتلره ، اوچوب کیتمشدر .

تصور ایتدکلری ایشته‌هپ اولمشدی؛ حتی امیدلرندن دها فضله، دها رنکین اولمشدی. یالکز یاشامشلر ، ایسته دکلری کبی ، ایسته‌دکلری زمان سویشمشلر ، قیرلرده ، مهتابلرده کزمشلر ، چایرلرده یمك یمشلر، هپسنی ، هپسنی یاپمشلردی . فقط نهایتده بوملال ، بواعتیاد مدید خلافته حس ایتدکلری یاپانجیلق نه‌ایدی؟ هله براز وقتدن بری بربرلرینك حضورندن متأذی اولمغه بیله باشلامشلردی . پرسیفونینك یرندن قالقیشی، یورویشی ، کولوشی دلیقانلی‌یه پك بیاغی ، پك عامیانه کلیور ، قیزیپوردی . دلیقانلینك بوسه‌لری ، درآغوشلری کنج قادینه پك شبهه‌لندیکی موقعلرینی ایجه تعیین ایدن بو اسنه‌مه‌یه قارشی : « پرسیفونی ، دیمشدی ، آرتق اوصاندك... اسنیورسك. » وبوجمله، عمقی تخمین ایچون بر اوچورومه آتیلان طاش کبی اونلره ، سویشه‌سویشه ، بربرلرینه کوندن کونه تقرب ایده ایده آره‌لرنده آچدقلری بوشلغك درجه‌سنی کوسترمشدی .

فی‌الحقیقه ، حیاتلرینی بو آنه‌قدر کندیلر. ینه‌سحرلی برضیا آلتنده کوسترن باغ زائل اولمشدی . بربرلرینك نه‌سی ایدیلر ؟ بوعینی اوطه‌ده ، بوعینی یاتاقده یاتیورلردی ؛ فقط آره‌لرنده کی مسافهٔ معنویه نه‌قدر بعیدایدی . ایکیسنك‌ده بر طاقم حسلری ، برطاقم دوشونجه‌لری واردی که بوکا قارشیسنده‌کی یابانجی ایدی . اونلر بوبش آلتی آیلق حیاتده بربرلرینه روحلرندن برشی ویرمه‌مشلر ، یالکز حواسلرینی بربرلریله بوغوشدیرمشلردی. فقط ایشته شیمدی او ابتلای جسمانی درین بر یورغونلغه ترك موقع ایتمشدی . حیاتلرینی بویله طریق تحلیلده بر خطوه آتدقجه اوکلرنده‌کی افق دها آچیلیوردی . وکوریپورلردی‌که آرتق بینلرنده‌کی رابطه بر اعتیاددن عبارت قالمشدر . حالبوکه بو اعتیاددە اوته‌ده‌بتون وقایع حیاتیه‌یی اونوتمق، ماضی‌یی، استقبالی چیکنه‌مك ایچون اونلره جسارت ویره‌جك درجه‌ده قوی دکلدی . شیمدی پرسیفونی او وقتیله نفرت ایتدیکی ، قاچدیغی بك اوغلی حیاتنی ، بش آلتی آیلق

جان‌صیقیجی کوزوکیور ، اونی قیزدیریپور - دی . اوحله قهقهه‌لرك ، مسرتلی بوسه‌لرك برر سبی اولان کوچوك حالار ، بی معنا طورلر ، شیمدی ضبط ایدیلن حدتلری سوروکلیور ، کنم ایدیلن استکراهلری اویاندیریپوردی . یابو یاشایش دوام ایدر ، اونلری ربط ایدن بواعتیاد بتون بتون قویلشیرسه ناصل برجهم حیاسنه محکوم اولمایه‌جقلردی ؟

او وقت برحس سلیم ، بولکه‌سز کچن ماضی‌یی لکه‌لمك ایسترلرسه ، صوکره اوکیرودار حیاتك دائما آچه‌جغی یاره‌لر آلتنده هردم کشاده بردرین جریحه براقامق ایسترلرسه بویله بربرلرینه هنوز دشمن دکل ایکن آیرلمق لازم کله‌جکی اونلره آکلاتدی . ودوست آیریلدیلر .

— ٥ نیسان ۱۳۱۳ —

مسین جاهد

امثال حقیقت

تحریرات خارجیه مهمه قلمی مدیر معاونی سعادتلو رجب‌بك افندی حضرتلری طرفندن ارسال بیورلمشدر:

عشق وسودا قلبك اشتهاسنی ، محبت ایسه غدای یومیسنی تأمین ایدر .

❁

بردن زیاده‌یه مشمول اولان عشق حقیقی دکلدر ، چونکه انسانك قلبی تکدر .

❁

افکارمزده ساعتلرمز کبی مختلف - العیاردر ، هرکس کندیسنك کنه‌باقوب عامل اولور .

❁

انسان کندینه تعلقی اولمیان اکدار والامه بالسهوله تحمل ایدر .

❁

جداً بختیار اولمق ایچون لازم اولان شیلر : علمدن زیاده‌فضیلت ، نمایشدن زیاده حقیقت ، عقلدن‌زیاده حسن‌سلوك ، ثروتدن زیاده عافیت ایمش .

❁

[خطهٔ عراقیه جولانتدن : دیار بکرده دجله اوزرنده کلك]

Voyage à Bagdad : un radeau sur le Tigre.

جمعیت بشریه‌نك شریطهٔ اساسیه‌سی اکا لازم وخادم اولمقدر .

❁

عقل سلیم دائما ، عقل نادر ایسه بعضاً اعلادر .

❁

ماسبق تخطر انسانه کاه مکافات وکاه مجازات اولور .

❁

هرملتك قصوری واردر ، لکن ملت نجیبهٔ عثمانیه کفران نعمت واهانتله اصلا اتهام اولنمامشدر .

❁

انسان دنیاده باشنه کله‌جك مزاحمك هیچ برینه واقف دکلدر .

فردای غرام

[۳۳۹ نومرودن‌برى مابعد]

محررى : محمد رؤف

بعضاً هیچ بر شی اولمامش کبی ، بر دکز سکونتیله ، هرشی اونوتولمشجه‌سنه بر قارداش‌معامله‌سی ایدرلرکن برى اوته‌کنه بر سوز سویلر ، اونی صارارتیر ، حدتندن تیره‌تیر ، بر باد صرصر بتون بو سکونه تهورلرى‌جایکیر ایدردی . حتى بو شدائد هیجان سرمدى ایکى دفعه بر قاچ کون یاتاغندن چیقه‌مامغه مجبور ایتمشدى . هر شى ، اوقودقلرى کتابلر ، بیان ایتدکلرى فکرلر ، اظهار ایتدکلرى آرزولر ، نهایت ترجیح ایتدکلرى شیلره قدر هرشى آیرى آیرى اسباب مهاجه تشکیل ایدردى .

ماجد شیمدى بونلرى تخطر ایتدکچه کولیوردى ، صورولسه‌یدى اسبانى سویله‌یه‌میه‌جکدى ، چونکه برسبب بولامیوردى ؛ ساده بر اعتیاد کبى بربرلرینى آغلاتمقدن بر حظ وحشى آلیورلردى ، بوقدر .

دلیقانلى شیمدى ریختمه ایمش ، صولرك طاش اویوقلرینه فشافش تهاجمى آره‌سنده دالغین دالغین کزییوردى .

صوکره آره‌لرینه نوبر کیرمشدى . نوبرده اقربالرندن ایدى . هنوز اوچ سنه‌لك کلین ایکن قوجه‌سى بر قضا ایله ناکهان اولدیکندن پك کنج طول وبیکس قالمش ، مأمن اوله‌رق بوراسنى بولمشدى . بو ، ماجد ایچون زنکین بر زمین مخاصمه اولدى . نوبر بیلمیه‌رك سرمدك طاشلرینه ، ایکنه‌لرینه ، ضربه‌لرینه هدف انعکاس اولوردى . اوزمان سرمدده فوق‌العاده بر انهماك تزین ، اون بش یاشك ویردیکى بر ثروت خولیا ایله رومانلره محترص بر هجوم واردى . بونلر بر چوق اسباب تعرض تشکیل ایدردى : بوکون شو یچیمك انتخابى ، یارین شو حکایه‌نك مطالعه‌سى ،

شیمدی شو خیال شبابك تودیعی ، شیمدی شوامللك افشاسی ... بتون بونلر کنج قیزك علیهنه بر رسلاح کبی استعمال اولونیوردی . نوبرده ا کثریا ماجدله متفق چیقاردی . اوزمان بو خیانتلرك قارشیسنده کنج قیزك شبابك خولیا دومانلریله بوغولاندیردیغی کوزلرنده نه حنچلی یاغمورلر حاصل اولوردی.

بو حاللرله برابر کنج قیز اطرافنده آسوده برسینهٔ کشایش بوله مامقدن متولد برانهما کله کندینی مطالعه یه وقف ایتمشدی. ساعتلرجه کورونمز ، کتابلرینه قاپانیر ، یالکز یمك وقتلری میدانه چیقاردی . ذاتاً اوده اوقدرخرچین ایدی که بو مجادله لرده برلذت معنویه بولورجه سنه بعضاً ماجده طوغرودن طوغرویه هجوم ایتدیکی اولوردی. ومغلوب اولدیغی زمان ، بتون وجودی حنچقرقلرله صار صیله رق ساعتلرجه آغلاردی .

شیمدی ماجد بو کریه لری دوشونه رك کندیسنی توبیخ ایدییور، بوعنادلره متألمانه کولیوردی . لکن آرتق بو چوجوقلقلره خاتمه ویرمك لازم اولدیغنی ، هم قاباجه بر صورتده کچیریله قالدیغنی اعتراف ایدییوردی؛ بونلری معناسز ، چوجوقجه ، ذلیل بولیوردی. نصل اولورسه اولسون آرتق قطعی برصلحه سرمدی مجبور ایده جکدی . مادام که والده وپدری عودت ایدییوردی ، هیچ اونازسه طارغین آیرلمامق لازم کلیردی .

ماجد بو عودتك حیاننده ظهوره کتیره جکی تبدلی دوشوندی . بر وقت مفارقتیله اوقدر مضطرب اولدیغی والده سنك نجه سنه لردن صوکره عودتی قلبنه اوقدر بویوك بر سویخ ویرییوردی که یاشامقدن متولد آلامه مدفن سکون آنجق بو حینهٔ شفقت اولدیغنی دوشونه رك بتون کدرلردن آزاده قاله جغنه اینانیوردی .

ایلك سنین شبابك قادینلره قارشی آمادهٔ طیران برخولیا پروره آجدیغی آفاق نیلکون غرامدن صوکره موفقیتلرك ، بوهرسندن ، هرذوقدن ، هر عشقدن عبارت موفقیتلرك ویردیکی حس عمیق ملال قلبنی خراب ایدن یکانه مرض ابدی ؛ برمرض که تداویسنی غیر قابل کوردیکی قدر مغلوب ومبتلاسی ایدی . هیچ بررابطه سنی تخطر ایتمیوردی که کندیسنه آجی برندامت ، تداویسی غیر قابل یاره لر ویرمه دن کچمش اولسون ؛ بتون مالك اولدیغی قادینلرده آرادیغنی بوله مامق، نفرت ایتدیکی شیلره راست کلمك ، غیر مأمول یکی کدرلرله مجروح اولمق ... بونلر بر زمان اوقدر حاروشاب اولان قلبنه ، نامحدودئ آمالنه بر یبوست ، برمعلولیت ، بر یتابی کتیرمشدی .

خیلی زمان واردی که هیچ بر قادینه قارشی قلبنده یکی لرزه لر ، او شبابنك لیال آسمانیسنی تنویر ایدن تبسملردن متولد رعشه لر اویانمیوردی ؛ صانکه بتون فیض عاشقانه سی مجروح ونالان قالمشدی . ایشته قلبنك بویوستدن طریان ایدن ملال ، بیك دورلو آلام حیات ایله برلشه رك اوکا بر بدبینلك ، سنین غرامی تعقیب ایدن بر ملامت ویرمشدی . فقط شیمدی والده سنك اوقدر آغلانلمش ، اوقدر آرانلمش سینه سنده ، هیچ برسینه ده تنسم ایده مدیکی بوی تسلیت ونسیانی بوله جغنه امنیتدن متحصل برشوق حیاته نشئه دار ایدی .

صوکره پدری کلنجه بهمه حال قارشی یه ، بکقوزه کچمك لازم کله جکدی. بو واقعا اعتیاداتنده بردکیشکلك اوله جغندن اونی بر آز املال ایتدیسه ده بوقلندر ، طرابیه ، بوبوکدره ده سورولن حیاندن کندیسنه اویله برغنا کلشدی که بوراده ینه عینی بهیمیت وحماقت بشریه یه معروض ، عینی صوغوق جاذبه لره ، قدرتسز عشق نمایشلرینه قربان اوله جغنی دوشونجه تبدل مناظرله دکیشه جك، بویکی ازهار وخضارت آرهسنده، والده سنك یانینده کچه جك حیاتی شیمدیدن سومکه باشلادی . یالکز سرمده متعلق بر آجی حس ایدییوردی . اونی او قدر رنجیده ایدن بواقامت مدیده نك خاطره سنی او نازك ونزیه ، اولطیف وممتاز کنج قیزدن نصل سیله جکنی دوشونمکه باشلادی .

آه نه لر یاپمشدی ، نه قابا طاورانمشدی ؟

شیمدی خاطره لری تکرار هجوم ایتدیلر . سرمدی عصبی ، رعشه ناك ، صاپ صاری کورمك ایچون ، او سیاه کوزلرنده ، مغبر قاشلرنده ، عصبی دوداقلرنده برعشهٔ انفعال اوچوشدیغنی کورمك ایچون نه حیله لر بولدیغنی تخطر ایتدکجه محجوبیتندن قیزا ریيوردی . اوترجیح ایتدیکی ایچون بوتون انکلیزلردن نفرت ایتدیکنی، بتون نظریه لرینی رد واستخفاف ایده رك یالکز اونی تذلیل مقصدیله « ساده فرانسزلر ! » دییه کنیزده مربیه سندن قالمه ، مطالعه لرندن متراً اعتقاد اوله رق نه وارسه هپسنه برر حه تزییف اصابت ایتدیرمك ایچون بیك دره د نصل صو کتیردیکنی ، اونك اوفاق برخنده حقارتنه قارشی کونلرجه ثبات ایده رك یکی سببلر ، یکی اساسلر بولمق ایچون نه لر یاپدیغنی، سودیکی مؤلفلری ، ترجیح ایتدیکی شاعرلری — فکرینه مخالف اولدیغی حالده — نه قصورلره ، نه تمسخرلره بوغدیغنی هپ تخطر ایده رك : « نه صاچه ! » دیه سویلندی .

هله سرمدك بونلره مقابل یاپدیغی شیلری دوشوندکجه اویله آجی شیلر تخطر ایتدی که بونلر اولماسه یدی بلکه کندی اوقدر اصرار ایتمزدی کبی کلدی . باشنی صاللایه رق تکرار : « نه صاچه ! » دییه سویلندی .

— ٢ —

یمکده ایدیلر ...

بواقشام بویوك بك افندی کلدیکندن یانلرنده یالکز خانم افندی واردی. وماجد ، بوضعیف چهره سنده نبسمك هیچ اکسیلدیکی کورولمه مش همان دیکر والده نك قارشیسنده اوقدر زمان غیبوبتدن سوکره عودت ایده جك اومعزز والده وپدردن بحث ایده رك کندیسیچون هله قادینلر تزدنده «مقاومتسوز» دیدیرتن جاذبهٔ شوخانه یی اسراف ایدییوردی: آیریلیق الملرینی آکلاتیور ، کیزلی دوکولن کوز یاشلرینی افشا ایدییور ، کلدکلری زمان تعقیب ایده جکلری حیاتی فرض ایده رك پدرینك ایکی سنه اول بکقوزه کی

چفتلکی تعمیر ، یکی بنالر علاوه ایتدیرمسنه کوره اوراده اوطورمق فکرنده اولدیغنی علاوه ایدییوردی . خانم افندی ونوره مخالف اوله رق سرمد سکوت ایدییوردی. کنج قیزك قاشلرینی ضبط ایتمش اولان افادهٔ ملال بواقشام برقطعیت ارتسام اخذ ایتمشدی.

آره صره ماجد برکشایش فوق العاده اظهار ایدن نوبردن کندینه توجه ایده رك فاق ، نوازشکار سوزلرله خطاب ایتمکدن ی آلیور ، کسکین . تك کله لی جوابلردن ه برشیئه نائل اوله مامقله برابر هر امله یقینك ویردیکی برقناعت تامه ایله استحصال ودن امین کورونه رك شو ایچه وظیفه یی تعقیب ایدییوردی . بکقوزه کچدکلری زمان سنه نك قسم اعظمنی اوراده کچیرمك ایچون موافقت طلب ایدییور ، سرمدك سکوتندن باشقه برشیئه نائل اوله مایوردی .

نه یاپدیسه هپسنه رغماً کنج قیز سیاه بر سکوت ایچنده ایدی ؛ حتی والده سی بیله بونی شایان دقت کوره رك استفسار ایتدی ، صودن برجواب آلدی ؛ سرمدك بیضی چهره سنده ، ایچه دوداقلرنده ، سیاه کوزلرینی تتویج ایدن قاشلرنده اویله برخط اغبرار واردی که هردورلو ترضیه لره مقاوم کورونیوردی .

شیمدی ماجد ، اولدن مخاصمه ایچون کوستردیکی عناد کبی ، بو اغبراری ازاله ایچون ده غریب برانهما که مغلوب اولیوردی. اوکا شیمدیه قدر سرمدك اوستنده بر تحکمی وار کبی کلیردی ؛ بونفوذی استعمال ایتمك ، کنج قیزی ، هله صوك زمانلرده ، بك نادراً سوسله ین شوخ تبسملری دعوت ایتمك ایسته یوردی . بونك ایچون بتون جاذبه لرینی ، بوتون طلاقتلرینی ابذال ایتدی: اولا ذوقی اوقدر مبالغه ایله تبریك ایتدی که هیچ برقادین بودرجه سنه مقاومت ایده مز ظن ایدردی . شینیونده اویله دل آشوب بروضعیت واردی که استانبولده هیچ بر قادینده بو قدر لطیفی کورمه مشدی ؛ کوله رك : « بونده انکلیز مهارتی وار ، » دییور ، بو مهارتك البسه سنك رنکنده کی ذوق انتخابده نه قدر تظاهر ایتدیکنه دقت ایده رك بوقدر قصورسز بر البسه ایدنمك ایچون نه نادر ، نه رقیق برمیل بدایعه احتیاج اولدیغنی علاوه ایله اوزون اوزون توصیف ایدییوردی. بو له جه سفره نك صوك دقیقه لری هپ سرمده حصر ایدلدی .

صالونه چیقلدیغی زمان عینی اصرار حکمران اولدی . خانم افندی بالقون قاپوسنك یانی باشنده کی اوزون قاناپه یه اوزانمش، نوبر برکوشده ایکیلك بر قولتوغه یاصلا - نمشدی ؛ ماجدده پیانویه دایانه رق جاملرك آرقه سنده هنوز شفقله آنوده ظلام شامك قارشی ساحللره ویردیکی حزن مناظره قارشی ، یوکسك لامبالری ستر ایتمش یشیل ابیکلردن صیزان حزین ، ماتمی ضیا ایچنده ، برکوشه ده سکون وملالنه کومولمش سکوت ایدن کنج قیزه باقیوردی .

یانی باشنده کی نوبره سویله دیکی سوزلرده اونك ایچون ده برر معنا بولوندیرمغه چالیشمقدن باشلایه رق نهایت بردنبره سرمده دونوب دیدی که :

— بوتون قصورلرمك عفوندن امین اولمق ایچون. رجامك شایان قبول کورولمه جکنی بیلسه یدم ، اوقدر مکمل چالدیغکز پارچه لردن برایکیسنی لطف ایتمه کزی استرحام ایدردم...

اسکی نزاکت باره لری کندیلرینی عادتا مشوش، مکلف برافادهٔ غریبه یه آلیشدیرمش ایدی . نوبر بوسوزی متعاقب کورولتیلی بر قهقهه قوپیوردی ؛ دونوب سرمده باقه رق : « جانم بونه رسمیت ؟ » دییه حایقیردی .

ماجد ضروری برکولومسه مکله جواب ویردی :

— بوکا لسان التماس دیرلر . قبول اولونماسی مشکوك برر جا ایچون قوللانیله جق بر لسان خصوصی ...

— یا مشکوك اولدیغنی نصل کشف ایدییورسکز ؟

— چونکه خانم افندی ایچون هرر جا بر امر کبی غیر قابل اجرا کلیر ...

ایشته غیر اختیاری ینه اواعتیاد ایهامه مغلوب اولمشدی . بو ضربه ایله بوتون سفره ده کی جهدلرك قازاندیردیغی غائب اولمش کورنجه مطیع ومتواضع اولدی ؛ اکیله رك : — لطفاً ، دیدی .

کنج قیز برصندالیه یه آتیله رق : — عفو ایدیکز ، بو کیجه پك یورغونم ، دییه رد ایتدی .

ماجد اصرار ایله شکایت ایدییوردی :

— رجا ایدرم ، بنی دلمون ایدییورسکز ...

نوبر شوحالك دوامنی تجویز ایتمیورمش کبی صیچرایوب پیانویی آچدی ، شوخ بر سلسلهٔ خنده ایله :

— کوریيورسکزکه نازك نه اولدیغنی بیلمین آنجق بن وارم ... ایشته سزه ایسته دیککزشیلر...دهاده نه ایسته رسه کز...

اسکمله یی چکوب شدته اوطوره رق صالونك سکون نائمانه سنی اصوات آهنك ایله املا ایتدی . صدالر داغیله رق یایلیور، باشقه وسعتلر آله رق صالونده عکس ایدییوردی . شیمدی ماجد نوبره اوقدر منفعلدی که همان دیکله مه مك آرزولرینه مغلوب اوله جقدی . سوزلریله سرمدی نه قدر قیزدیردیغنی اوقدر جزم ایتمشدی که بویله کیتدکجه عفو اولونمقدن مأیوس اولیوردی ؛ بوصوك کونلرده بو یکی یکی انفعالله اولنجه یه قدر سوره جك برخصومت دوام ایده جکندن قورقیوردی .

مجبوری بر صندالیه یه اوطوردی ؛ نوبرك مع هذا پك ایی چالدیغی ستراوسك بر والسنی عادتا دیکله میه رك ، همان نفرت ایده رك سکوت ایتدی . صوکره بردنبره سرمدك قالقوب بالقونه چیقدیغنی کوردی؛ غیر-اختیاری قالقدی. تعقیب ایتمك اویمایه جقدی ؛ برسیغاره ت یاقمق ایچون قالقمش کورونوندی ؛ ویاقدقدن صکره بالقونده ایچمك ایسته مشجه-سنه اورایه توجه ایتدی .

سرمد، بالقونك برکوشه سنده پارماقلغه طایانمش ، دوشونیوردی ؛ دلیقانلی ، رد اولونمقدن قور قولان زمانلره مخصوص برترددله بوکوشه ده سیغاره سنی ایچیوردی . صوك واپورك کچرکن یاپدیغی دالغه لر

چاريشه‌رق، صيچراشه‌رق ريختمك طاشلر- يله اويناشيوردى ؛ دكز برسكون خواب- آلود ايله ايكى ساحلى خفيف برر كولكه‌نك آغوش انعكاسنه آلمش ، ظلام بوغازلره طوغرو طوبلانه‌رق برسيس بريكينتيسى ايچنده سواحلك اهوالنى برمعانقه‌نك ظلالى ايچنده كوسترييوردى ؛ دوبه‌نك قرمزى ضياسى سواحلدن آقان بياض ضيالر آره‌سنده برنور رجاكبى سطح سياه درباده تيره‌شيور، سرپيليوردى . قارشيده بكقوزه ياناشمش واپورك بخار كورولتيسى ايشيديليوردى .

سيغارەت بيتنجه‌دليقانلى بونى بكله‌يورمش كبى الندن فرلاته‌رق كنج قيزه تقرب ايتدى:

— نه محتشم بركيجه !

كنج قيز ، هيچ بوكيجه‌نك كوزللكنه علامت مجلوبيت كوسترميوردى . ماجد دوام ايتدى :

— سنزك قدرساكت ومغموم بركيجه... شاعرلركيجه‌نك روح پرسكونته حلول ايتمك ايسته‌دكارى كبى بن‌ده سنزك افكار ملالكزى اكلامق ايستيورم .

سرمد برحركت ايتدى .

— ... بونى الك چوق ، بوملال‌ده بنم اثر تخريم اولديغنى كشف ايتمك عذاب درونندن ايستيورم . اكر بكا آجيرسه‌كز ، عفو ايتديككزى آغزكزله سويله‌يكز ... آرتق آيريله‌جغمز شوزمانده اولسون ، برچوجوقلقدن باشقه برشى اولمادينى مصدق اولان اوقياحتلرى لطفاً عفو ايتمك عنايتنى بخش ايتميه جكميسكز؟ زيرا مدهش صورتده متأذى اوليورم ...

كنج قيز متأسفانه مرلدانه‌رق :

— نه‌قدركچ ! ديدى ؛ صوكره بوسوزه‌ده آجينير كبى علاوه ايتدى : — رجا ايدرم بونله شيلره لزوم كورميكز ... اوفاجق بر شى ايچون بونه قدر اهميتدر ! پك اعلا ، مادام كه اويله آرزو ايدييورسكز ... — متبسمانه كوچوك النى اوزاته‌رق : — فقط تكرر ايتمه‌مك شرطيله ...

بو آنده بالقونده نوبر كوروندى، ضيانك صاچلرينه ويرديكى تنور زرين ايله قاپيده طوره‌رق بر « او ! » ايتدى .

— او ! مژده‌لر . . بونه موفقيت ! سنزى ال اله كوريييورم ... ديمك آرتق باريشدق ... فقط بنم دارلديغمى ده آبريجه بر يره قيد ايديكز ... بنى پيانويه محكوم ايدوب‌ده كيجه‌نك بومهابتنه قارشى ...

ونوبر اليله بوغازه دوغرو سريلن دكزك منجم انجلاى نيلكونى كوستريوردى .

— ... لكن چوجوقلر ، بونه‌كوزل بركيجه ... هايدى براز دكزه چيقالم ... قصوركزى عفو ايدرم ، فقط بوشرطله... زيرا بنه كميجيلك دامارلرم اوياندى ... كنديمده سنزى تا بويوك درجه‌يه قدر كوتوره‌جك قوت حس ايدييورم . نه‌ديرسكز ؟ هاى هايمى ؟

بورأى تصويب اولوندى ؛ قادينلر آرقه‌لرينه برسترە ، باشلرينه برر اورتو آلمق ايچون دائره‌لرينه چيقديلر ؛ ماجد بر اوشاغه صاندالى امر ايتدى . بر چاريك صوكره اوزون ، ظريف ، ماهون صندال قلنده‌ره تقرب ايدييوردى .

سرمدى دومنه اوطورتمشلردى ؛ حمله‌ده نوبر واردى ؛ اوته‌كى كوره‌كى ماجده ترك ايتمشدى . بر پهلوان كبى دكزله اوغراشيور ، سينه‌سندن خنده‌لرله طاشان شوق وشطارت ايله ياقاموزلرى كوپورته‌رك ، قالديرديغى كوره‌كندن نورلو برصويه نور داملەلرى دوشورييوردى . اوته‌كيلرسكوت ايدييورلر، تك‌توك سوزلردوشورييورلردى.

دكز پك كوزلدى. ماجى برنفخهٔ تر صانكه دالغه‌جقلرك وجود رعشه‌دارندن انتشار ايدن بربوى شوخ كبى اونلرى مست ايدرجه‌سنه احاطه ايدييوردى ؛ صندال صولرى ياره‌رق آقدقجه ساحلخانه‌لرك پنجره‌لرندن، فنارلردن سوزولمش خطوط مرتعشهٔ ضيا انكسار ايدييور ، بوزولوب طاغيله‌رق موجه‌لره آريليور ، صوكره بو بريني درآغوش ايدن لب برلب دالغه‌لرك اوستنده يكيدن ارتسام ايدييوردى . بودالغه‌جقلرك معانقه‌لرندن ، ساحللرى يالامقدن متولد

(مابعدى وار)

رسم يرم

قطب جنوبى كشفياتى

شوبر قاج سنه ظرفنده عالمك نظر دقتنى جلب ايليان قطب شمالى كشفياتى الآن بردوام اولديغى حالده شمديه قدر برنتيجهٔ حقيقيه‌يى منتج اولەميان قطب جنوبى كشفياتى ايچونده بو دفعه بلجيقالى قيودان « اريان جرلاش » ك رياستى تحتنده اوله‌رق هيئت فنيه اعضاسندن بولنان بلجيقا طوپجى ملازملرندن « دانقو » وسائر ذوات نوروجك « ساندفجورد » شهرنده بحر محيط جنوبيه عزيمت ايلمك اوزره وسائط لازمه‌يى احضار واكمال وحركت ايلمشلردر. بوهيئتك اساس مقصدى شمديه قدر بوندقلرى سفائك سياحات جنوبيه‌يه اوقدر الويرشلى بولنمامسندن ناشى كشفنه موفق اولنه‌ميان موانعى سفر ايدوب تصادف ايتدكلرى سواحلك خريطه‌سنى ترسيم ايتمك و «اده‌ر» برونسنده قره‌يه چيقوب برر صدخانه انشاسيله بروجه بالا ضابطانه هيئت فنيه اعضاسندن لزومى مقدارى محل مذكوره قاله‌رق اقامتلرى مدتجه بوز تپه‌لرينه وممكن اولديغى قدر قطعه‌نك داخلنه طوغرى كيدرك قطب مقناطيسى جنوبينك موقع حقيقيسنى تعيين ايله علائم هوائيهٔ مقناطيسيه واقليميه و سائره‌نك هركون قيوداتى حفظ ايله شمديه قدر حوالئ مذكوره حقنده غايت سطحى وناتمام اولان معلوماتى اكمال ايلمكدن عبارتدر .

اشبو سفينه و « ويلقس » اراضيسى ساحلى امتدادنجه سيره دوام ايله « ويقتوريا » اراضيسنده‌كى « اده‌ر » برونسنه كيدرك مذكور برونده قره‌يه چيقه‌جق اولان هيئتى براقدقدن صكره بلجيقا سفينه‌سى ، قيش اثناسنده اوراده قالمغه مجبوريت حاصل اوله‌جق بر مانعه تصادف ايلمديكى حالده كله‌جك سنه هيئت مذكوره‌يى آلمق ومالزمه كتررمك اوزره ملبورنه عودت ايليه‌جكدر . رسمى كورديككز واپور بالينا بالغى صيدينه مخصوص اوله‌رق نوروجده اعمال اولنمش برواپور اولوب ابحار منجمده‌ده سير وسفر ايتمك اوزره متانت لازمه‌يى حائز اولديغى حالده قيودانى « جرلاش » طرفندن دها زياده ترصين وتحكيم ايدلمشدر . ۲۸۳ طونيلاته‌لق يدى ميل سرعتنده ويلكن ايله سير ايتمك اوزره آرمه‌سى ناوى دونانمده وتكنه‌سى دكزه زياده محتملدر. تجهيزات مخصوصه‌سى ميانده وينجلر واسطه‌سيله اداره اولنمق اوزره درين صو اريبلرى ترتيباتى واسقاندبل ادواتى وبالينا بالغى طوپلرينى وبونلكله برابر بحريه‌يه لزومى اولان هرنوع آلات وادوات ايله احوال جويه وهوائيه وفلكيه‌يى حائزدر .

احمد احسان

انجاز وعد ایدنلر نادراً وعد ایدرلر .

❁

اکثریا خصومت تحقیر ایدیلهمینلر علیهنده واقع اولور .

❁

خطانك دفتله تعمیری ممکندر، لکن حق وبلاهت تداویسی ناقابل خستهلق کبیدر .

❁

کوزل سوزلر اعزاحبا کبیدر، خاطردن چیقدقجه آرانیر .

❁

ثروت واقبالك زیاده شیوعی بچارکانی دلکیر ایدر، بنابرین هرفرد اندن متحصل سرور وغروری تحدید ایتمایدر .

❁

دنیاده نزاکتك اعلاسی حسیات قلبیهدن متولد اولاندر .

فردای غرام

[٣٣٩ نومرودن بری مابعد]

تحریری : محمد رؤف

سسلری ، اویوشدیررجهسنه ، اویوشورجه- سنه سسلری واردی . کویوکلرك نورلو ایزلری دکزده برر موجهٔ لامعهکبی قالیور- دی ؛ صندال ، یاردیفی سولرك فشافش رعشهداری آرهسنده ، کیجهنك سترهٔ ظلامی آلتنده برر هیولاکبی طوران اوچ مخلوق ایله برابر ، آقهرق قویه کیریبوردی .

تام سامهر پالهیسك اوکنه کلمشلردیکه نوبر کورهکلری براقهرق خلجانلی برخنده ایله: — آرتق یورولدم ، برازدیکلنملم ، دیدی.

صندال بقیهٔ سرعتله ایلرلیوردی . کیلرك آرهسنده قالمشلردی. ساحلده تك توك انسان اشکالی اویناشیوردی . بردنبره اوزاقدن بر آهنك موسیقی ایشیتدیلر ؛ باقدیلر ، اوزمان اورادهکی کمینك آرقهسندن فنارلرله دونانمش بر صندالك چیقدیغنی کوردیلر .

بو ، کیجهنك قارانلغی ایچنده رقصان رنکلی فنارلریله کوز آلیوردی . بوتون تنتهنك پوسکوللرینه شکل شکل کاغد فنارلر آصمشلردی ، ایکی صندال یان یانه کلمش ، واوزاقدن برکومهکبی سچیلن ایچنده- کیلر آلچاق ، یك ادا ، بطی بر سسله ملول بر روم شرقیسی اوقیورلردی . بوتون بو سسلرك آرهسنده حزین ، ماتمی ، اینیدار برقادین سسی تیتره یهرك یوکسهلیور ؛ آره صیره برکتارهنك بوغوق ، مغموم ، نالهکار نغمهلری تیتره شیور ؛ صوکرهینه او آلچاق ، یك ادا ، بطی سس ، او حزین ، ماتمی ، اینیدار قادین سسیله دوام ایدییوردی .

صندللر اوقدر آغیر حرکت ایدییور- لردیکه بونلره یاقلاشنجهیه قدر ایچه وقت کچمشدی ؛ تقرب ایتدکجه شکللرینی فرق ایدهبیلیورلردی ؛ شیمدی سسلرصوصمش، تك توك روحجهسوزلر سویلنمکه باشلامشدی. صوکره ینه باشلادی ؛ عینی ادای ملولانه ایله دوام ایتدی . بونلر ، فنارلرك صاللانان ضیالریله رنکارنك انعکاسلر کوستردکزك اوستنده ، بت کبی غیر متحرك ، صاندللرنده ساکت ، بیحرکت ایدیلر : بو آهنك بواوچ کنجی برهوای نالندهٔ حزن ایله صارمش دنیلیردی . صندللر بوتون بوتون تقرب ایتدیکی زمان کوردیلرکه آره صیره صدای نالشی عکس ایدن قادین صندللردن برینك آینهلغنه یاصلانان بر کنجك کوکسنه یاتمشدی ؛ چکهسندن اوپهرك ، کوزلرینه باقهرق تغنی ایدن بوقادینده اویله بر نالانیٔ حرکت واردیکه آرهصیره چیقاردیغی صسی انجق ترجمه ایدهبیلیردی . وکیتاره ، بوغوق، مغموم ، نالهکار نغمهلریله ، بولحن عشق آرهسنده ، براینین پرستش کبی ، صانکه داملهداملهٔ ، صانکه لرزهدار ، صانکه بوسهریز نغمه جکلرله دوام ایدییوردی .

کچدیلر .

نوبر کورهکلری آلهرق : — اویانهلم ، دیدی .

ماجد کوزل برروٴیادن اوپانیرجهسنه :

— کندیمی وندیکده ظن ایتدم ، دییه سویلندی .

صاندال ایلرلهدی .

بردنبره نوبر خفیف بر خنده ایله کورهکاری براقوب : — وندیکدهمی ؟ — صوکره شوخ بروضع ایله آرقهیه دوغرو تمایل ایدهرك کندینه اکیلن ماجدك قولاغنه برشیلر فیصیلدادی .

ماجد باشنی چویروب تلاشله : — لکن دقت ایتسهکزه ، سرمد ، کمیه چارپدیرهجقسکز ..

بو آندهکینك برضیاسی سرمدكچهرهسنی تنویر ایتمشدی ؛ کنج قیزك کوزلرینك یاشلره مستغرق اولدیغی کورولدی :

نوبر برندای تعجبله :

— اونه، دیدی ، اونه؟سرمد آغلایور!

— نهدییورسك ؟.. ممکن دکل !

— لکن یمین ایدرمکه آغلایور !

سرمد انکار ایدییوردی . نوبر اصرار ایتدی :

— نصل یوق ؟ ایشته سسك تیتره یور. اعتراف ایتکه تأثیرینی انکار ایتدیکك شو موسیقی سکاده تأثیر ایتدی؟ چونکه نه بیلهیم ، سسلرده نصل بر وحشی لرزه واردی که انسانك قلبنی ...

ماجد کوره کلری براقوب نوبری کسهرك : — لکن رجا ایدرم ، نهاولدی ؟ دییه صوریبوردی .

کنج قیز « هیچ ! هیچ ! » دییه اونلری اسکات ایتدی .

شیمدی طرابیه اسکلهسنی کچیورلردی . اوچیده متفکردی . یالکز آره صیره نوبرك کوپوك اویونلری نورلانیور، صوکره جدی برغیرتله کورهك چکیلیوردی . انکلتره سفارتخانهسنك اوکته کلدکاری وقت ماجد « دونسهکی آرتق ؟ » دیدی .

نوبر باشنی چویروب شکایتلی بر سسله سویلندی :

— نه دیمك ؟ بن سزی بویوك درهیه قدر کوتوره جکم ...

ماجد کولدی :

— اعتراف ایتهلیسکزکه بزی کوتورن یالکز سز دکلسکز ... بلکه اویونلرکزله بتم صرف ایتدیکم قوتی دهبا ایدییورسکز...

نوبر کولهرك : « خودکام ! » دییه سویلندی .

هوا شیمدی براز سرینلهمش ، سطح دریاده رعشهلر اوچوشمغه باشلامشدی ؛ بهارك نشر ایتدیکی بوی تازهٔ ازهار بوغازدن دوکولن سرت برروزکارله قاریشیوردی .

سرمد صوردیکه :

— ای ، دونهجکمیز ؟

— نصل ایسترسهکز ...

— اویله ایسه ...

کنج قیز سنجاغه آلابانداا ایدهرك صاندالك باشنه بردائره چیزدیردی ؛ آشاغی دوندیلر .

کوشکه چیقدقلری زمان ساعت اوچ بچقدی . ماجد بر آرهلق صالونده کنج قیزی یالکز بولهرق تقرب ایتمشدی .

— رجا ایدرم ، دیدی ، رجا ایدرم اوکوز یاشلری نه ایدی ؟

کنج قیز خفیف بر تردده قیزاران یاناقلریله برثانیه سکوت ایتدی ؛ ایشیدیلمز بر سسله : « هیچ ! هیچ ! » دییه تکرار ایتدیکی ایشیدلدی . صوکره لطیف بر تبسمله علاوه ایتدی :

— مساعده ایدیکزده میس چارمین سزه غودنایت دیسون !

وسلاملایهرق اوزاقلاشدی .

— ٣ —

برهفته کچدیکی حالده هنوز کلهجکلردن برخبر ، براثر حیات کورونمهمشدی . بو ، هپسنی برمراق ، الیم براندیشه ایله اوز- ییوردی . مباحثهلر همان هپ بوکا دائر فرضیهلرله طولاردی .

بر صالی کونی اوکلهدن صوکره هپ بردن صالونده اوطوربیورلردی . آچیلمش پنجرهلردن قره دکزك بقیهٔ آثار شتا اولمق اوزره بهار کونشنه قارشی بیغین بیغین برفی بولوطلر دوکدیکی کورولیوردی . صیقیجه بر روزکار دکزی قاریشدیرهرق پنجرهلره چارپیور، پردهلری صاللایوردی . فقط بو روزکارده نوازشکار برملاینت واردی .

اوزمان ماجد قوطره ایله قاواقلره قدر برتنزه تکلیف ایتدی ؛ صوك کونلر ظرفنده سرمدله آرهلرنده اویله بر صمیمیت تأسس ایتمشدیکه بونك قبول اولنهجغنه شبهه ایتمیوردی .

نوبر صیچرایهرق اللرینی چیرپدی :

— براوو ، براوو... اوخ ، نهکوزل اولور ، — سرمده دونهرك : — دکلمی ؟

سرمد تمارض ایتدی . فقط آرتق کنج قیزك بوتون انفعالاتی کشف ایتمك ظننده بولنان ماجد حس ایتدیکه برودتی پك صوری ایدی ؛ یالکز ، کیتملریی آرزو ایتمیوردی .

— پك اعلا ، دیدی او زمان ؛ پك اعلا ، نهوقت آرزو ایدرسهکز ... مادامکه بوکون راحتسزمشکز ...

بوسفر نوبر منفعلانه اوطوردی :

— کیم بیلیر ، دیدی ؛ بلکه اوکونده بن راحتسز بولونورم ... — صوکره بردنبره دوام ایدهرك : — او ، اکر سز بویله متحداً بنی اهمال ایدهجکسهکز ... صوکره چیت ... برشی چیقاریرم ... بیلیرسکزآ ...

ماجد سرمدك یوزینه باقهرق : — عجبا ممکنمی ؟ دیدی .

کنج قیز سکوت ایدییوردی . فقط کوزلرنده شوکلهلر واردی : — آرتق اصلا ، — دکلمی ؟

— ٤ —

— بیلیورمیسکز، دییوردی ، بیلیور- میسکز ماجد بك ؟ اکر کچن کون بنه بنسز قوطره ایله چیقهیدیکز اوقدر قیریله- جقدمکه ...

دلیقانلی ، تپهلرنده صاللانان برصالقمه یتشمك ایچون آیاقلرینك اوجنده یوکسلمکه چالیشیوردی :

— دیمك اوکون سزه اطاعت ایتمکله ... کنج قیز کوچوك قرمزی شمسیهسیله قوملره غیر منتظم خطلر چیزهرك جواب ویردی :

— بنی پك سویندیریکز ... اوکون کوکلم اویله ایستهدیکه شیمدییه قدر نوبر آرهمزده برواسطهٔ خصومت ایکن بو سفر عکسی اولسون ... عمرنده برکرهده خاله- زادهم بنم ممنویتمه برسبب تشکیل ایتسون. اکر سز بو آرزومی کشف ایتهمش اولسه- یدیکز ...

ماجد چیچکی قوپارمشدی ؛ تقرب ایدهرك صوردی :

— ای ، کشف ایتهمش اولسهیدم ... سرمد باشنی اکهرك دوام ایتدی :

— کشف ایتهمش اولسهیدیکز قلبکزله دوداقلرکزك متحد اللسان اولدیغنه قناعت ایدهجکدم ...

— آرتق شیمدی عکسنه قطعیاً امینسکزآ ...

کنج قیز باشنی بر امنیت قویه ایله صاللایهرق : — اوخ ، قطعیاً ، دیدی .

— ٥ —

بعضاً ماجد دعوتلی اولدیغی ، یاخود زیارته مجبور بولندیغی بر یر ایچون چیقارکن کنج قیزی باشچهنك اخلامور کولکهلرنده براوزون صاندالیهیه اوزانمش ، دکزدن ، چیچکاردن ، بایراقلردن نبعان ایدن هوای مسکرله اوبوشمش ، غونقورلرك ، یاخود دودهنك بر رومانی دیزلرینه دوشمش ، ساکن ، ساکت ، پرخولیا کورووردی . وعودت ایتدیکی زمان ینه اووضعیتده ، ینه اونظرلرله، ینه اوصحیفهنك اوزرندهبولوردی.

برکون مراق ایدهرك صوردیکه : — رجا ایدرم ... اوقومیورمیسکز ؟

کنج قیز تبسم ایتدی ؛ بر خط ملال بوتبسمه الیم برلرزه ویریبوردی .

— اوقومقمی؟ دیدی ، قاچنجیدفعه ... الندهٔ « سورفیلومن » واردی .

— دها راهبه اولمادی . فقط بوقراری ویرمك نه‌مجبوریت ، نه آجی مجبوریت! —

دوداقلرنده برنقاص الماله : — زواللی قیز، دکلی ؟

صوکره یاواشجه ، برسکوت ایچنده ایکلهین بر شهاق ملال کبی ، رقیق بر ادای نالانله : — زواللی بز ! دیدی .

— ٦ —

— او ، او ... بنه بونه طنطنه ، نه تکلف ، نه‌موفقیت ! — ماجد سویلیور - دی — لکن تأمین ایدرم‌که بوقدر موفقیت هیچ بر خانمده راست کلمدیکم بر اقبالدن باشقه بر شی دکلدر . طوغروسی ، سزك کبی بوتون کنج قادینلرمز آره‌سنده اك کوچوك شیلرینه قدر طرافتی بویله غیر قابل تقلید بر خانم افندی ایچون راحتسز اولمق فرصتی قدر مبذول شی اولهماز . کوزل کینمك انهماکنك ، بو خسته‌لغك بحرانی ایچون اویله کوچوك شیلر برر سبب اولیورکه ... کندی تجربه‌مله سویلیورم . واقعا بونده نه‌قدر موفق اولدیغم پك شهه‌لی برشیمده محقق اولان شی انهماك مریضا - نه‌مدر . ایشته بوانهماك ایله حیاتمك اك لاقید آنلری اشکنجه‌دار اولیور . برنده بر تزین اهالی بنی خسته ایدییور . برکون واپوردہ قارشیمده‌کی ذاتك بویون باغنده‌کی براهال ایچون کوپرودن کلنجه‌یه قدر عادتا برحماچکدم . برکون‌ده ، فنا ، قابا برپوطین کییمش بر آدم ، پوتی شانده ، یریمی دکیشدیرمکه ، بووسیله ایله قارشیمده‌کی بر کوزل قادینك تماشاسندن فارغ اولمغه بنی مجبور ایتدی .

بو مجبوریتلر هله بر ارکك ایچون اوقدر نامتناهیدر که ... کوپرودن کنجه‌یه قدر انسان یورولور ، مضمحل اولور. سزده ، البته سزده اویله‌سکزدر !

کنج قیز ناکهانی بر شطارتله تصدیق ایتدی :

— او !

— اویله‌یسه بونه کلفت ؟ امین اولکزکه کینمه‌کزده‌کی روح رقیق شعری اکلایه‌جق ارکك قادین اون بیکده بردانه بوله‌مازسکز .

سرمد تعجیله :

— نصل، دیدی، ظن ایدییورمیسکزکه بن باشقه‌لری ایچون کییورم ؟ خایر ، بن باشقه‌لرینی هیچه صایمغه چوقدن باشلادم . بن انجق کندیم ایچون ، کندی ذوقم ، کندی آرزوم ایچون اعتنا ایدییورم ... ساده بونك ایچون ...

— ٧ —

سرمده کوزل کینمه‌نك صنعتی دکل، دهاسی واردی . بردوکون ، برزیارت ، بر قبول ، هر نه‌وسیله ایله اولورسه اولسون ، اوطه‌سنده برمدت غیبوبتدن صوکره میدانه چیقدیغی زمان بوتون نظرلری حیران براقیردی .

اوزمان هر شیئنده ، صاچلرینك بر قیورینده،یاقه‌سنك برخطنده ، اوموزلرینك بردالغه‌سنده ، هرشیئنده نادر ، نفیس ، هیچدن بر ظرافت کورولوردی . بعضاً بونلرپك غیر مشهود کچردی ؛ فقط صوکره بوتون بوهیچلرك بوتون شعرلرینی اوقومق رقتنه مالك اولانلر راست کلیردی؛ اوزمان تبریکلر، اوزمان تحسینلر، اشتیاقلر یاغاردی. اك مهمل قیافتنده اویله پریشان بر ادای تکلفکه انجق دوغوشده ظریف اولانلره مخصوصدر . مع‌هذا بوتون بو نفاستلرك ، ظرافتلرك ، اهتاملرك فوقنده کنج قیزك سیماسنده ملول ، کدرناك بر نقاب منظور اولوردی ؛ برنقابکه کوز یاشلریله پرنم ...

— ٨ —

برکون ینه باغچه‌نك اوستنده‌کی تپه‌لره چیقان قوروده دولاشیورلردی .

— سزه اعتراف ایده‌یمی ، دیدی ، بنده آکلاشیلمایه‌جق حاللر وار ؛ ظلمت روحمه باقوب‌ده بنم بیله قورقدیغم دملر اولیور . اویله آکلایه‌مادیغم حاللرم وارکه قابل دکل تصور ایده‌مزسکز ... سزه مثاللرینی‌مناسبتمزدن کتیره‌بیلیرم... شیمدی تماماً دوست اولدیغمز ایچون شو قارانلق ماضیمزی تشریح ایده‌بیلیرز ، دکلی ؟

دلیقانلی کولدی : — البته ، فقط بنی متألم ومحجوب ایدرسکز ...

— سزه کندیمی آکلاتمق ایچون بو تألمکزه راضی اولهجغم ... بربرمزی یالکز بر صفحه‌مزله ، دشمنانه — شیمدی کولیوردی — دشمنانه طانیدقدن صوکره بواعترافات بربرمزه دورادور افقلر آچه‌جق ظن ایدییورم . سزك بکا قارشی مخاصم داورانه‌کزی هیچ برسبیه حمل ایده‌مزدم . فقط اعتراف ایدرمکه اك شدید مصادمه‌لر - کزدن بر ذوق آلدیغم حالده بلکه سزك تأثیرینی کشف ایده‌میه‌رك لاقیدانه یاپدیغکز بعض کوچوك شیلر بتون جملهٔ عصبیه‌می خراب ایدر براقیردی . ایشته او زمان تأثیرلری الآن قلبکزده باقی قالمشدر ظن ایتدیکم جریحه‌لرکزی آچق ایچون سلاحلر حاضرلاردم... کرچك، سزده‌اونو تمادیغکز آجی خاطره‌لر واریمی ؟

ماجد صفوتله یمین ایتدی :

— خایر ، یمین ایدرمکه حتی یاپدقلرمه متأسفم . سزك کبی نازك ورقیق ، بوقدر دلنواز برمخلوقی بوقدر تألیم ایتمك عمرمك اك بویوك برخیانتی اوله‌جقدر، امین اولکزکز... سرمد ، کوزلرنده بر شعله ایله دوام ایتدی :

— بن ایسه بالعکس آره صیره قلبمده اویله جریحه‌لرك صیزلادیغنی حس ایدییورم‌که بونلرك التیامی غیر قابلدر ظن ایدرم . چونکه بونلرك بنم‌بوتون‌حیاتمه اویله تأثیرلری وارکه اونلر اولماسه بن بلکه مسعود اوله - بیلیردم ... فقط بو کون بنم حیاتم محو اولمشدر ... ایشته بونك ایچون بنده حالا قانایان یاره‌لر وار ...

کنج قیز باشنی صاللایه‌رق مقابله ایتدی :

— اوخ ، بوباشقه بحث ... بورایه کلنجه بوتون کنجلك مجروح اولیور ...

(مابعدی وار)

احمد احسان

[ضابطان اجنبیه‌دن برذاتك میدان حربده الدیغی برفوطوغرافیدن حك اولنمشدر]

[سعادتلو سیف‌الله وحیدر پاشالر حضراتنك وقت حربده‌کی قیافتلری]

Seifoullah et Haïdar Pachas pendant la Campagne.

معیشتی، کیجه حرارتی حاضرلایان وبوتون کون برابر قوشان زواللی آتلرینه بی‌رحمانه چارپه‌رق، برباشقه‌سنك اوندەلقله چالیشدیردیغی عربه‌سنی بوزوق قالدیرملرك اوستنده سوررکن بریره چارپوب پارچه‌لامه‌دن ، بریسنك قولنی باجاغنی قیرمه‌دن ، ازمه‌دن مندرینی بلدیه چاوشلرینه ، یاقاسنی پنچهٔ قانونه قاپدیروب صوکره‌ده مال صاحبنه برآیده ، ایکی آیده قازانه‌میه‌جغی برپاره‌یی تضمینه محکوم اوله‌دن برقاچ سفر ایده‌رك اوکون اله‌بیله‌جکی نهایت اون غروشله آخیرینه چکیلیر ؛ سوقاق اورته‌سنده ، او صوغوغك تحملسوز شدتی التنده اللرینی کسن، پارچه‌لایان بوزلو برصو ایله عربه‌یی یقار ، ایچرینی سوپورر ؛ برسرخوشك، او آقشام نقل ایدرکن بیك درلو شتملر ، تحقیرلر آره‌سنده اجرتی ویرمك ایسته‌مین بد مستك، کندیسنه اوطورمق نصیب اوله‌میان دوشمه‌لرده ترك ایتدیکی بقیهٔ نشاطی تمیزلر وصوکره کوندوز قامچیلادیغی حیوانلرینك بو اون‌غروش ایچندن آییردیغی حصهٔ مشترکه‌سنی طوربه‌لریله بویونلرینه کیروب قورو آمکنی قارشیلرنده برابرجه یر ؛ دیوارده آصیلی شیشه‌سز برتنکه لامبه‌نك سیاهه بویادیغی ، استقبال حیاتی قدر مقسّی آلچاق برطوانك ، هرکونکی امید انتعاشی قدرسونوك، مبهم برضیانك‌ضعیف‌طالغه‌لری آلتنده، کوبره‌لره کومولەرك، یارین آچ قالمامق ایچون محتاج اولدیغی قوتی اکتسابه چالیشیر؛ بعضاًده اوکون طاشیدیغی خانمرك عربه‌سنه صاچدقلری اولطیف لاوانطه‌لردن منتشر بوی هوسله اوخانمرلی عربه‌سنه آلدیغی وقت کندیلرینی تعقیبه شتاب ایدن برباشقه عربه‌یی دوشونور ؛ تا اعماق‌روحنه نفوذ ایدن برضربهٔ نکبت ایله آره‌لرنده آهنکدار، برر قوش کبی آهنکدار سسلریله جیویلداشوب کندیسنه کلنجه قطعی وآجی امرلر ویرن بوتون بو خفیف یوکلرینی کوز اوکنه کتیرر ؛ شو بوکالتیجی آخیر قوقولری آره‌سنده دماغنی تخریش ایدن ویکرمی پاره‌یه تراش اولدیغی بربرك‌سوردیکی سرکه‌یه بکزر بر شیئك قوقوسنه هیچ بکزه‌مین اوکوزل قوقولرك تأثیر مستی - بخش غرامیله باشی دونه‌رك آرتق حیاتده بنمسه‌مك احتمالی اولمیان بتون بوکوزل شیلری برر برر خیالندن کچیررکن همان هرآقشام کندیسنه یورغانلق ایدن‌بوکوبره‌لره برایکی کوره‌ك طوپراق علاوه‌سیله یاتاغنك ابدی برمزاره تحول ایدیوبرمسنده هیچ برمحذور، هیچ برباس کورمز ایدی .

او بیلیردی که عربه‌سی پك چوق سعادتلرك حصولنده خدمتی ایفا ایتمش ، کندیسی یا برآرشون باصمه ، یاخود بش غروش فضله برنخشه‌له ایشك ایچندن چیقه‌رق بتون بوشیلره تماماً بیکانه قالمشدر.

یاز کونلری کونشك یاقیجی شدتی آلتنده ، قیش کونلری قار تیپیلری ایچنده قسمتنی بکلرکن عربه‌سنه باقه‌رق یاقلاشان مشتریلرك . بو نهایت استانبولك براوجنه قدر اون غروشه کیده‌جك مشتریلرك کاه عربه‌یه، کاه حیوانلرینه بیك درلو قصور اسنادیله بینمکدن واز کچمك ایسته‌دکلرینی کوردکجه قلبندن قوپوب ضبط ایدیلن بر فریادك تأثیریله‌تترووبوپاری‌فیشاته کیده‌بیلمك ایچون سرد ایدیلن قصورلره جواب ویره‌میه‌رك ازیلیردی .

هرکون باشقه‌لرینك املرینه خدمت ایده‌رك، کندی حسابنه برآدیم آتمه‌مقسزین باشقه‌لرینك طریق مقصدینی تعقیب ایلیه‌رك طار سوقاقلرده قفاسنی برجومبه‌یه چارپوب پارچه‌لامامق، عربه‌سنی‌دورمه‌مك ایچون دائما اوکنه باقمغه محکوماً املسز ،

حزين كلمشدى . خيالى ده ارتق پرنشئه برقوش كبى قومرال بيقلردن ماوى كوزلكلره اوقدر سرعتله آتلايه‌ميوردى . نه ايسته‌ديكنى تعيين ايتمه‌دن ، تعيينه لزوم كورمه‌دن دوشو - نوردى . بوتفكر اونك بوتون وقتى ضبط ايديبوردى . وبرتضاد غريب اولق اوزره بوكندىسنى صاردينى ساكن هواى حزن انگيزه نسبى برسعادته ياشيوردى . يالكز قومشو قيزلرندن ، خصملرندن برينك قوجه‌يه وارمسى اونك توكل نوميدانه سنه تأثيرلى برضربه اوره بيليردى . ارتق سنيحه قومشو خديجه خانمك — كنديسنكى كبى ياشى اون آلتيدن يوقارى‌يه چيقاميان — قيزى ايچون : « نجيبه‌مده صوغوق آلمش... بوكونلرده كوروجيلردن باش آلديغى يوق كه ... صوينوركن فلان ظاهر اوشومش . همان الله حلال سوت امشنى ويرسون ! » كبى سوزلرينه اهميت ويرمه‌يه‌جك قدر آليشمشدى . فقط بونلر ابتدالرى كنديسنى نه‌قدر اوزمش ، حتى آغلاتمشدى . بو ، آرتق كوروجى كلمه‌ين سنيحه‌يه زهرلى بر طاش آتمق ، سنيحه‌ده‌كى معرفتلرك ، عود قانون چالمق تيلمنك برشيئه ياراماديغنى ، ايشته بونلردن محروم اولان كندى قيزينه دها چوق طالب چيقديغنى اكلاتمق دكليدى؟

سنيحه ، اون‌طقوزنجى ياشنك نهايتنه طوغروبركره‌دها ايسته‌نيلدى . بودفعه اولكى قاريسندن آيرىلش ، اوتوز بش ياشنده بر صقاللى ايچون ايدى . سنيحه ، محضا شو هركون طاشيديغى بارخجالتى ، قوجه‌يه ويريله‌جك طالبسز قيز صفتنى اوزرندن آتمق ايچون بونى قبوله آماده ايدى . فقط والده‌سى بونده‌ده صداى تعريضنى يوكسلتدى : قيزلرى نوده قالمادى‌يا ، قارى بوشامش آدمه الهدن قورقه‌دن بويله بر دانه‌جك قيزينى نصل ويره بيلردى .

سنيحه يكرمبسنى آتلايجه والده‌سنه برپارچه انديشه كلدى . يا بوآليق خانم

[خطهٔ عراقيه سياحتندن : ديار بكرده جامع كبيرك حوليسى]
La Cour de la grande Mosquée de Diarbékir.

افندى‌ده كوروجيلرك قارشيسنده ناصل اوطوريبوردى‌يا؟ . انسان كنديسنه شويله كوزل برحال آرامزمى ؟ البته مسكين مسكين طوران قيزى كيم آليرى؟.. بوجر - يحه‌دار اولان عظمتك سويلتديكى لاقردىلر - دەكى حقسزلغى ، حدتى كچجه والده‌سى آكليور ، شفقت مادرانه‌سى اونى برچوق قلاغوز قادينلرى نوه چاغيرمغه ، بول بخششلر وعدا يتمكه سوق ايليوردى . حتى بعض حمام اوسته‌لرينك بيله قولاغى بوكولدى . بوچوقجه بخشش وعدى كوروجيلرك ورودينى تسهيل ايتدى ؛ آرتق هرصنف قادينلركلوب كيتمكه باشلادى. سنيحه ، ضبط ايده‌مه‌ديكى برحس اعتلا سوقيله ، بونحمل ايتديكى مسكنتلر ايچون كيچه اوطه‌سنده آغلاردى . چوحوقلغنده، كنجلكنده بسله‌ديكى املاك ، نهايت بوكندىسنى كولديروب‌ده ديشلرينى كورمك ايچون دورلو رابطه‌سز لاقردىلر سويلين ، بعضاً بونلره‌ده لزوم كورميوب «كوزلرى ناصلدر عجبا ؟» سؤال كستاخيله سنيحه‌يه همان بوغازلرينه آتيلق ايچون حرصلر ويرن قادينلرك اوكنده دائما اوطورمغه محكوميته - مى منجر اولاجقدى ؟ هله ابتدالرى بر دانه‌جك قيزينى ماوى كوزلكلو ضابطلر ،

(مابعدى وار)

رسملريمز

اطنده مكتوب

سايهٔ عنايتوايهٔ جناب پادشاهيده بوكره معلولين غربا ايچون اطنه شهرنده انشا وجلوس ميمنت مأنوس حضرت پادشاهى روز فيروزنده تيناً رسم كشادى اجرا قلنان خسته‌خانه‌نك رسمنى پوسته ايله تقديم ايتدم .

بوخسته‌خانه‌مجردولى نعمت يمنتمز سوكيلى پادشهمز افندمز حضرتلرينك امر وفرمانيله وترحماً احسان و عنايت بيوردقلرى اچه ايله وجود پذير اولمشدر .

شو مقصد عاليلرينك تيسر حسن حصولى امرنده اطنه والئ عاليسى عطوفتلو حسين حامى بك افندى حضرتلرينك ابذال بيوردقلرى اقدامات وسعادتلو دفتردار ومكتوبى بك افنديلر حضراتيله انشاآت قوميسيونى هيئتى جابندن ابراز اولنان آثار انسانيت شايان تقديرات وتشكراتدر . رسم كشادده والئ مشار اليه حضرتلريله اركان ومأمورين ومتحيزان ولايت وامراى عسكريه حاضر بولنمشلردر .

فردای غرام

[٣٣٩ نومرودن برى مابعد]

محررى : محمد رؤف

— ٩ —

كنج قيز باشنى صاللايه‌رق مقابله‌ايتدى :

— اوح ، بوباشقه بحث ... بورايه كلنجه بوتون كنجلك مجروح اوليور ... بونلر روحلك اويله درين يارەلرى كه غير قابل تداوى اولمالرنده وحشى برلذت وار.. التيامامرنده برآجيلق طويولور ... هله بن ، بيلمم ، سزى نه‌قدر متعجب ايده‌جكم ،

فقط اعتراف ايتمك خوشمه كيديبيور : مثلا بعض زمانم اولوركه بوتون آمالمه وصولدن متولد ذوقلردن مضطرب اولورم. ايسته‌رم كه املارم بنم ايچون محال قالسون ... عمرم بوتون بو آرزوى تماسك مرارتلريله كچسون.. بيلير ميسكز ، بعضاً كنديم ايچون نصل برحيات تخيل ايديبيورم : قيصه ، قيصه بر حيات ... امان يارب ، اوقدر قيصه كه آرقه‌مدن آغلايه‌جقلر بولنه‌جغنى فرض ايتسهم « دها يكرمى ياشنده ! » ديه فريياده مجبور اولسونلر . فقط بوحيايده يا املمه حرماندن متولد برموت‌ايله سونمك ، ياخود مسعود ايكن اولمك ... اوقدركه اولوم بنى آغوشنه چكديكى زمان وجودم الآن بو سعادتك رعشه‌لريله تيرتير تيتره‌سون ...

— ١٠ —

ماجده‌ده فوق‌الحد براعتناى تلبس واردى. اويله بركينمك كه بادئ نظرده هركسك ليشى كبى كورونور ؛ فقط ايلك نظر تدقيق اونده مبهوت نفاسى قاله‌جق اينجه صنعتلر كشف ايدر . ساده ، كلفتسز ، بسيط ؛ اوقدر كلفتسز ، اوقدر ساده ، او قدر بسيط كه هر كس يابمق دعواسنده بولنه‌بيليرده صوكره ، بوسهل ممتنع حضورنده محال ايله چاريشمقدن يورولەرق باشنى اكر . تسليم ايدركه بوتون غيرتلرندن مرتب، مقلد ، مكلف بر ممزوجه چيقديغى حالده اوته‌كى بينه باشقه ، پك باشقه‌در . واو انجق جبلى برتميزدركه تقليدايله ميدانه كلمز ...

هر شيئنده برممتازيت ، اوقدر رقيق ونزيه كه قارشيسنده اك غليظ برنمونهٔ بشره بيله آره‌ده‌كى كرداب فرقى حس ايتديره‌رك تماسيله ارتكاب جرم ايده‌جكمشجه‌سنه بر حس حرمت واجتناب ويرر .

— ١١ —

ماجدك شبابى متسلسل الملرله طولدە - ورمش اولان حيات اذواق ، روحنه‌ويرديكى رقت تحسسى او درجه‌يه كتيرمشدى كه بوتون جهانده وقف عمر ايديله‌جك برامل بولوب‌ده املاى قلب ايده‌مه‌مكدن ، هيچ

روسيه دولت فخيمه‌سى درسعادت ـ فيرى اولوب برقعه روما سفارتنه تحويل مأموريت ايدن
[صالتلو موسيو دونليدوف جنابلرى]
Son Excellence Mounsieur de Nélidoff, ex-Ambassadeur de Russie à Constantinople

برشيئك شوملالى امحا ايده‌ميه‌جكنه قناعتدن، بوتون اونوتمق ايچون التجا ايتديكى سينه‌لرده خسران روحنى تشديد ايدن كدرلره تصادف ايتمكدن كلن برمرض مزمنله خسته‌اولمشدى.

فقط سرمدك كنديسنه شيمدى‌يه قدر غير مكشوف قالمش حياتنده حس ايتديكى غير مأمول كردابلر اونى اشغال ايتمكه باشلادى . بودرين بزگينلكى بويله‌جه ازاله ايتمكدن متحصل برشوق ايله كنج قيزه مراق ايتدى. روحلرينك صورت تحسسلرنده برچوق قرابتلره راست كلدى . شيمدى‌يه قدر بونى آكلامامق ايچون نه قدر عنود اولمق لازم كله‌جكنى دوشونه‌رك تحير ايتدى . سرمدده بوشدت آمالى ، بومالل حياتى اصلا تصور ايتمه‌مشدى . فقط ايلرله‌دكجه كنج قيزك اعترافاتى اوكا اويله ورطه‌لر كوستردىكه بونلرده‌كى ظلمتدن بر رعشهٔ تحاشى طويدى .

— ١٢ —

— بيليورميسكز كه قادين اولماسه‌يدم بلكه مسعود اولوردم . زيرا قادين اولمق ... قادينلر آره‌سنده چركين اولمق كبى برشى... بعضاً راست كلديكم چركين قادينلرك حياتنى ، توكلنى او قدر تحملسوز بولورم كه بونى كونلرجه مضطرب ايدر ، عادتا حما كتيرر... آه بيلسه‌كز ، بوكيمسه‌نك كوزنده برنور محبت ، برلرزهٔ اشتياق كوره‌مه‌مكه محكوم زواللى رنكسز كوزلرده نه الملر ، نه فجيع الملر اوقورم ! حالبوكه هيمزك حياتمز بوندن باشقه نه‌در ؟ هله هرقادين حياتنده كيم بيلير قاچ كره بر چركين قادين بختنه دوشه جكدر دكلى ؟ سولديكمز ظننده‌ايكن برصباح آرتق هرشيئك بيتديكنى ، طولدير - ديغمز بو قلبدن آرتق چيقارلديغمزى ، اونوتولديغمزى حس ايتمكدن باشقه نه‌مز واردر ؟ آه بو فردا ... ايشته قادينلرك قدرى! سولمك ، بركون سونه‌مكه محكوميت دكليدر ؟ حالبوكه سولدكدن صوكره سوله‌مك ايچون قابده نصل برتحمل اولمالى ؟ بن دها دوشونوركن مضطرب اولويورم . — برايكى ثانيه سكوتدن صوكره صده كچه‌رك : — ايشته بوبك ايچون قادين اولمامق ايسته‌يورم ؛ هم ارككلر تأهله قادينلر كبى مجبور دكلدرلر ؛ حالبوكه قادينلر ...

— ١٣ —

بونلر ، بويله غير منتظم ، پارچه پارچه ، داملە داملە طوپلانه‌رق ماجدك نظرنده كنج قيزك متأذى روحنى عادتا تجسيم ايديوردى . بركون ديدى كه :

— لكن بونفرت سزى پك اوزاقلره كوتوره‌جكدر. آكلايورم كه سزك هيچ كيمسه‌نكككنه بكزه‌مه‌ين برروحكز وار ... سزى بوحاله كتيرن نه‌در ؟ بونك اوقومق اولديغى محقق ... كيجه‌لركزى ، كونلركزى نفرت ايتديككز يرلردن زياده كتبخانه‌كزه حصر ايتمك سزده اويله بررقت حس حاصل ايتمش كه تجربه كورمه‌دن حياتدن اوصاندىرمش . يالكز بو حالكزده براز چوقجه يازيخانه ، صالون قوقوسى وار ... املاركز پك نسوى ، پك خيال آميز... برنوع استهداف كه غريب ... فقط بونلرك اهميتى يوق ؛ مسئله سزك روحكزى ضبط ايدن بومرض سياهك وجوديدر. بردرجهٔ غرام وخوليا واردركه اورايه قدر يوكسلمك جنتى كوسترنلر قانادلرينه بر ضربهٔ خشين قضا بيه‌رك نظرهٔ حقارتى اونوتمايان طبقات سفليه‌يه دوشرلر... اوقدر يوكسلمسه‌ايدك بلكه مسعود اوله‌جغمز

بوطبقه‌یه تنزل ایتمك اویله براذارکه انسانی سزك حالکزه سوق ایدر، سزك حالکزه، بنم حالمه ... بوتون محاط اولدیغکز شیلری روحکزه، امللرکزه موافق بولامامقدن، روحکزك انجق قناعت ایده‌جکی شیلرك بشریت ایچون محال اولماسندن متولد آجیلر... آه بونلری آکلایورم ... بنم‌ده قلبمی کمین خسته‌لق بودکلمی ؟

— ١٤ —

بویله بربرلرینك روحنه آشنا چیقمقدن متولد محرمیتلر آره‌لرنده اویله صمیمی بر رابطه عقد ایدییوردی‌که بو دائما برابر بولونمالرینه سبب اولیوردی . بوتون منا - سبتلرنده‌کی خلوص ایله برابر الآن اولکی نزاکت صوریه‌نك دوام ایتدیکی اولوردی. اك شدید برخصومتدن اك لاابالی برمحرمیته قدر کچه‌میورلردی .

بعضاً کیجه‌لری ماجد بولونمازسه صالونده برحزن ساکت دویولوردی. عکسی حالده برکوشه‌یه چکیلیرلر؛ اوزمان اعترافاته یول آچیلیر والحق نوبرك ابرامیله بو بحثدن آریله‌رق بعضاً هوائیاته دالارلردی .

کوندوزلری‌ده اکثریاقوطره ایله کزمکه چیقمارلردی ؛ تیره‌موله‌ده موفقیت ایچون مسابقه‌لر، ادعالر، بحثلر اولوردی . صوکره مغلوب اولان ، دیکرلرینی مثلا یالکز باشنه کورکله کزدیررردی .

برکون بوبحثلرده سرمد مغلوب اولدی؛ شرط ادعا اوته‌کیلری بویوکدره‌یه قدر یالکزجه طاشیمق ایدی . نوبر ایکی دفعه شوظلمی چکدیکندن عناد ایدییور ، قطعیاً حقی طلب ایدییوردی . سرمدك بو ایشه قادر اولمادیغنی هپسی تسلیم ایدییورلردی ؛ فقط کیمسه سویلمیوردی . نهایت کیجه اولوب‌ده صنداله بیندکلری زمان ، سرمد دکزله اوغراشه‌رق قلندره قدر آنجق سوروکله‌مشدی که صندال یورومه‌مکه ، کوره‌کلر بوخفیف قوللرك تحت نفوذندن چیقه‌رق اداره ایدیله‌مز شیلر کبی آغیرلا - شمغه باشلامشدی .

نوبر قیچده ال چیرپییور ، سویندیور ، کندی درمانی دوشونه‌مدن بحثه کیرنه بویله جزا روادر دییه آجی درسلر وریییوردی.

اوزمان ماجدك قلبنده بر آجی ، بو روحنده‌بواك قوتلیلرك تحمل ایده‌میه‌جکلری اولدیریجی آجیلر صیزلایان بوضعیف وناتوان قیزجغز ایچون مؤلم بر مرحمت یوکسلمکه باشلادی ؛ قالقوب کوره‌که اوطورمق ، صندالی کوتورمك ، نوبری اسکات ایتمك ایسته‌یور ؛ نوبردن ، سرمدك غرورندن قورقیوردی .

نهایت کنج قیز اعتراف ایده‌رك دوشدی:

— آرتق یتدم ! اللرم هپ ناصیر اولدی.

— ونوبرك قهقهه‌سنی اسکات ایده‌رك علاوه ایتدی : — فقط عجله ایتمه‌یکز ، بنم یریمه قاردشم کله‌جك ... برقاردش ، همشیره‌سنك ویره‌مدیکی بورجی ادایه مجبور دکلیدر ؟ ای اوحالده ...

— ١٥ —

برکون نوبر دیدی‌که :

— سز قاردش دییوب کیدییورسکز اما ، باقیلیرسه ماجد بکك بنمله‌ده قاردشلکی وار ... اکر عمجه قیزی برقاردش اولورسه براز دها اوزاقجه برخصم نه‌دن اولماسون ؟ بی بو بهانه ایله صندالجی کبی قوللانمق فکرنده ایسه‌کز سزی علناً اتهام ایدرم ... انسان‌درمانه‌کووه‌نمینجه‌بحثه کیریشمه‌ملی... دکلمی ؟

ماجد باشنی صاللایه‌رق رد ایتدی :

— بونصل اولور، دییوردی ، سزك‌ده برقاردشکز اولمق ، یمین ایدرم‌که بنم ایچون بویوك برسعادت اولمقله برابر طبیعی ممکن اولماز ؛ سرمدله قاردشلکمزی او قدر کوچلکله قبول ایدرسه‌کز سزله فرض ایتدیککز اخوت طبقهٔ محاله چیقار ...

سرمد علاوه ایتدی :

— یعنی پك اوزاق قالیر ...

نوبر سرمست برقهقهه صالیویره‌رك :

— لکن چوجوقلر ، سز نه دییورسکز ؟ سز نصل قاردش اولهبیلیرسکزکه بربرکزه نکاح دوشر ؟ یارین پدر ووالده‌کز کلنجه سزی بربرکزه ویرمك فکرنده اولمادقلری نه‌دن معلوم ؟ بکا کلنجه ...

او سویله‌یوردی ؛ اوته‌کیلر یوزلرنده آنی برحمرتله سکوت ایتمشلردی .

— ١٦ —

— کتابمی ؟ آرتق اوقویه‌جق کتاب بولهمیورم ؛ نفرت ابدییورم ، هر شیدن ، حتی اوقومقدن ، یازمقدن ، موسیقیدن ، هر شیدن نفرت ایدییورم ؛ هیچ بر شی بولهمیورم که روحمه بر نفحهٔ قناعت بخش ایده‌بیله‌جکنی ظن ایده‌یم . آه ، بر زمان نه‌چابق ممنون اولوردم . هرشی بنم‌ایچون‌بر سبب سعادت تشکیل ایدردی . بوتون کوزل‌شیلره‌قارشی اویله برمجلوبیت شاعرانه‌م واردی‌که ... بوتون کیجه‌لری سمایه باقوب قلبمدن طاشان حسلره بوغوله‌رق کچیردیکمی سویلرسه‌م ... فقط شیمدی ، صانکه بوتون یاشایان انسانلرك ، بوتون یاشامش واولمش انسانلرك بار آلامی هپ بنم اوموزلرمده ، هپسنی آیری آیری چکیورم . برثانیه بنم ایچون بر حیاتك عذابنه کفایت ایدییور . نه‌ثقلت ! بوبر چوق کیمسه‌لره بوی امل ویرن شیلر بکا ذره قدر انبساط ویرمه‌دکدن باشقه بر رعشهٔ نفرت وحقارت کتیرییور . بوتون محاسن طبیعیه بکا نه‌راحتسزلقلر ویرییور بیلسه‌کز ... بعضاً روزکار بیله ، آغاجلر ، داللر ، یاپراقلر ، حتی دالغه‌لر... نهایت منی المده اولیان بوتون شیلردە اوتەکی الملرله برلشه‌رك بنی ازییورلر ... کون اولیورکه هیچ برشی کورمه‌مك ایچون کوزلرمی قاپایه‌رق اوطورمق‌ایسته‌یورم. هله برکون ، اعصابمه دوقونان [٣٨]ك دودوکنی بنه ایشیده‌جکم دییه صباحدن اقشامه قدر نه‌اشکنجه کچیرمشدم ... برشیلر ایسته‌یورم‌که بنی بوحاللردن آزاده قیلسون ، قورتارسون؛ بوندن باشقه هرشیدن ، هر شیدن اکراه ایدییورم ... — ومتبسمانه‌بوینی بوکه‌رك:— ایشته حیاتم ! دیدی .

(مابعدی وار)

ثروت فنونك رومانی

مجرم

مؤلفی : فرانسوا قوپه
مترجمی : احمد احسان

٣١٨ نومرولو نسخه‌دنبری مابعد

— صوکره بابامزی انامزی چاغیرارلر ؛ قبول ایدرمیسکز دیه صورارلر ؛ بابام هردفعه‌سنده‌قبول‌ایدر، فقط‌مکمل‌دایاق‌یرم!

قره‌تپه‌ن دوچار رعشه اولدی ؛ باباسندن کندینك ده مکمل دایاق بیه‌جکی محقق ایدی . کوز یاشلری تزاید ایلدی .

صباحلین حبسخانه‌نك قپوسی آچلدی ؛ پولیس ینه « آرش! » قوماندانی ویردی . چوجقلری قومیسرك قارشیسنه کتیردی .

قومیسر اوطوردیغی ماصه‌نك باشنده کمال شدتله اوکسوریییوردی . چوجقلرله برابر کلن آدم دیدی‌که :

— موسیو هکتور ، بوصباح کیفکز بولنده دکل ؛ کیجه کچ یاتدیکز دکلمی ؟ صباحلری آدم بویله راحتسز اولور .

— نه پیارسك ؟ غازینویه‌کیدنجه‌بردرلو اولیور. ارقداشلرکلیور ، دعوت‌ایدییورلر؛ مارتینو ، انسانی دائما نزاکت مغلوب ایدییور .

قومیسر افندی ایکی اوکسوروك آره‌سنده شو فکر فلسفه‌یی بیان ایلدکدن- صوکره‌سرسری‌چوجقلری‌استنطاقه‌باشلادی. هپ اوسؤاللر ، هپ اوجوابلر : « اوده چوق دوکیور ایدیلر ، قاچدم ! » قومیسر مترددانه برکولدی :

— عربه‌بوراده دکلمی ؟ بونلری پولیس مدیریتنه کوندرك !

ایکی چوجغی اوراقیله بر پولیس نفرینه تودیع ایلدیلر ، قپونك اوکندن موقوفین نقلنه مخصوص عربه‌یه بینلدی، یاریم ساعت قدر صاللاندقدن صوکر پولیس نظارتنك حولیسندن ایچری کیردیلرکه تام بواثناده پارس سوقاقلرینك اوکیجه محصولی اولان سائر مزخرفات ذی حیاتی دخی دیکر عربه‌لرله کلیور ایدی .

پنجره‌لری دائما قپالی، منظره‌لری فجیع، قپولری اوفاق اولان بوعربه‌لر صره ایله ایچلرنده‌کی دیلنجی ، سرسری ، سرخوش، فاحشه کبی نفرت انکیز یولجیلری ایندیرمکه باشلادی . مثلا لیمه لیمه اثواب التنده بر اختیار سرخوشدن صوکره شابقه‌سی چیچکلر، یوزی بویالرله مزین بر فاحشه چیقیور ؛ بو قادینلر آره‌سنده صاچلرینه آق‌دوشمش اولانلری، چهره‌سی دوزکونلیلری بیله وار ایدی ؛ صاری بکزلی بر طاقم دلیقانلیلر بیله نظره مصادف اولیور ایدی‌که‌انسانك ارکك قیافتنه کیرمش فاحشه دیه‌جکی کلیور ایدی . بونلرك‌هپسی عربه‌نك باصه‌منی اوزرنده کندیلرینی طوتمه‌میه‌جق قدر صاللانیور ، نفرلردن برینك اوموزینه اتکا ایتمه‌دن اینه‌میور ایدی. زیرابعضیلری‌اویقوسزلقدن، بعضیلری ذوق‌وصفادن، عشرتدن‌بی‌تاب‌دوشمش‌ایدی؛ بعضیسی ایسه آجلغك زبون تأثیری قالمش ایدی . جمله‌سی‌ده نصف‌الليلدن صوکره مظلم میخانه‌لردن، نفرت بخش اولردن یاخود سوقاق کنارلرندن، دره قیبلرندن طوپلانمشدی‌که کیمی اویومق، کبی ایچدیکی شرابی اعاده ایتمك ایچون اورالره دوشیور- مشدر . بیچاره یاخودمجرم ، شایان مرحمت یاخودسزاوارنفرت اولان بومخلوقلرك اکثر- یسی ایکرنج برچهره‌یه، مجنونانه برنظره‌مالك ایدی. ایچلرنده یالکزکنج برقیزوار ایدی‌که ترونازه سیمالی ، ملك کبی لطیف باقیشلی ایدی ؛ هنوز اونبش یاشنده اولان بوقیز برابر کوتوردیکی سرخوش بر حریف ایله برابر یقلمقده اولان بربنانك انقاض کرا- ستەلری آره‌سندن چیقارلمش ایدی .

توقیفخانه‌نك قپوسنده نوبت بکلین سلاحسز عسکرلر کلنلری آلیور ، بر استعجال وحشتکارانه ایله سرخوشلری سرخوشلرله، خرسزلری خرسزلرله، فاحشه‌لری‌فاحشه‌لرله برآره‌ده اولمق اوزره تقسیم ایلیور، هربرینی آیری اوطه‌لره طیقیور ایدی. عسکرلره نظارت‌ایدن مفتش بونلری دقتله نظردن کچیرییور ایدی .

دینیله‌بیلیر ایدی‌که پارسك کیجه عالمنه مخصوص مزخرفات کوفه‌سی بره دوکو - لمش ، پاچاوره‌جیلرده سوپرونتینك باشنه کچوب کیمکلری ، دمیر پارچه‌لرینی ، اسکی بزلری بربرندن آییروب استیف ایدییورلر . توقیفخانه‌ده تقسیم اشخاص زیاده کورلتی ایله اولیور ایدی . مفتش افندی دائما « صوصه‌لم ! » دیه باغردیغی حالده آیاق پاتیردیسی ، میرلدانمه ، حتی سرخوش نعره‌سی بردرلو کسلمیور ، کیمسه کیمسه‌نك سویلدیکنی اکلامیور ایدی . اك زیاده شمانه قادینلردن چیقیور ، حیاسزجه قهقهه‌لرصالیوریلیورایدی . بونلرك میانده قادینلر مناسترندن کله ، یاشلی برمدیره وار ایدی‌که ارقه‌سنده‌کی ماوی اثوابك جیبنه اللرینی صوقمش ساکنانه دولاشیور ، بر دیکر کوشه‌ده بولنان بش آلتی کنج چوجق ایسه هیچ آغلامیور ، شو منظرهٔ دهشت ونفرته کمال دقتله باقیور ایری .

حالبوکه خارجه قولاق ویریله‌جك اولور ایسه ایکیده برده بویله عربه‌لرك حولیده توقف ایتدیکی ، ینه بویله مالار کتیردیکی ایشیدیلیر ایدی . هربیکی کلن مسافرلری حضار برندای استغراب ایله قارشیلیور، چیرلچپلاق سوقاق فاحشه‌لری، چوق ایچمش کرا عربه‌جیلری ، غایت کنج سرسری چوجفلر ، اجرای سرقت ایدرکن دردست اولنمش قورقاق وهولناك نظرلی مجرملرمتصل بربرینی تعقیب ایلیور ؛ بونلر آره‌سنده ، بعضاً باشنه مدت خدمتنك صوك دمنه کلمش اسکی فقط یوکسك برشابقه ، ارقه‌سنه آرتق پیرتیلن سوکولن یرلری دیکیش طوتمز حالت احتضاره دوشمش برسیاه اثواب کیمش کبار دوشکو- نلری‌ده کوریلیور ایدی .

شمدی مفتش افندی انسانیتك اك استکراه اولنه‌جق ، فقط اك آجینه‌جق قسمنی تشکیل ایدن شو کروهك تقسیماتی بیترمش ، بر آز صره‌یه قویمش ایدی .

محروم براختیار ایدی که یدی سکزسنه‌دن بری کمال تزین واعتنااایله کندیسنی استقباله چیقان کوچوك سنیحه‌یی کوروجی صانداليه‌سی اوزرنده اونوتیورمشدی .

یدی سکز سنه‌لك بر انتظار ایله اوزوله‌رك ، ضعیفله‌یه‌رك حکیملرك «اولندیرك برشیئی قالماز .» دیدکلری سنیحه‌یی بویله اونوتان قسمتی ایقاظ ، مرحمتی جلب ایچون ذوات مقدسه‌نك شفاعت مؤثره‌سنه مراجعته مجبوریت حس ایدلدی . اولجه قیزینك باشی باجه‌دن چیقمادیغنی ، چنکلده قوقش اتلری اولمادیغنی اعلان ایله ، سنیحه‌یی قوجه‌یه ویرمك ایچون استجال ایدن زوجنك آغزینی طیقایان والده‌سی شیمدی صبرسز - لانه‌رق بوآداقلرك ، زیارتلرك ، اوقونوب اوفله‌نن طوپراقلرك معاونتی بکله‌یوردی . وشبهه‌سز قورتاز قسمت ملتمسلرك بوقدر کثرتندن ایشك ایچنده برشیدن شبهه‌ئمش اولمالیدرکه سنیحه‌نك ئه‌ونی زیارتدن اجتناب ایتدی . یالکز ، یالکز ، خاطر فیرمامق ایچون حمام اوسته‌سی سنبل رفاقتیله ایکی محله قادینی یوللادی . فقط بونلرده فندق قوردی کبی طومبول ، بیاض ایستیورلردی . حالبوکه سنیحه ...

فی الحقیقه ، سنیحه‌ده برحسن کتوم واردی که هر کوزه سویله‌مزدی . نازك بر مینیاتور کبی ایشلنمش ظریف چهره‌سنه اوللری آینه قارشیسنده دقتله باقارق بکنلمه‌ملرك سببنی آکلایه‌مایان سنیحه شیمدی بوحقیقتی تسلیمه باشلامشدی . کندیسنك کوزللکنی حس ایتمك ایچون ، چهره‌سنك او ایکجه خطلری اوزرنده طولاشان نظر شاعر اوللیدی ؛ چاریچی بر کوزللك آرامامایدی . آرتق کنج ، کوزل بر ضابط خیالی یرینه المای نفکرلر بکله‌ین یاناغنه کیرمه‌دن اول سنیحه بعض کیجه‌لر ، غاردروبنك آینه‌سی اوکندهم آرقه‌سندن کیجه‌لك کوملکنی دوشوره‌رك بوتقدیر ایدله‌ین خزائن حسنه - دائما مخفی قالمغه محکوم ، طلسمی بولونمایان بی‌فائده دفینه‌لر - کبی برزهرخندغبرارله باقیوردی . براحتیاج والدیت ایله قاباران سینه‌سی ، مغرور وصفالی ، کتوم بر اشتکا ایچنده بکلیوردی . بو آهنك خطوطیله بر نظر صنتکاری مفتون ایده‌جك ملاحت نافهمیده‌یی بویله بکلتمك ایچون شو قسمت پك کور اولمالی ایدی ! نهایت سنیحه ، بوعظمت حسنی قارشیسنده بر غرور محقه قابیلدی . خایر ، بوکوزللکلرینی ، خفافلردن آلنمش ، اوکچه‌لری دونوك قوندورمه‌لی محله قادینلرینك اوغللرینه . قاردشلرینه ویرمه‌یه‌جکدی . اونی یالکز کندی کوزلری ایچون ، بویله تنها کیجه‌لرده قندیلك پنبه ضیالرندن قیصقانه‌رق آینه‌ده کندی تماشاسنه حصر ایده‌جکدی . سنیحه‌نك ، متانت اخلاقیه‌سنی تقویه ایدن بوقرارندن صوکره تك توك کلن کوروجیلرنك کافه‌سی قبول ایدیلمه‌مکه باشلاندی . ابتدا حالارینه باقیلیور ، صوکره خانمرك ئه‌ودہ اولوب اولمادیغی سؤالنه جواب ویریلیوردی .

سنه‌لر ، توقف قبول ایتمز برسرعت بی انصاف ایله کچیوردی . سنیحه ، شدتلی اضطرابلردن آزاده برسکونت حزینه ایچنده حیاتی قبوله باشلامشدی . اوزون قیش کیجه‌لرنده اوطه‌سنده مانعالنك کنارنده بریاندن طالغین برالك طوتدیغی ماشه ایله آتشلری فارشدیررکن دیکر طرفدن دوداقلری آره‌سنه صیقیشدیردیغی اینجه جیغاره‌لری لاینقطع ایچر ، آره‌ده صیره‌ده رومان ، تیاترو کبی شیلر اوقوردی . شیمدی اونك بویالکز کیجه‌لرده ایکی رفیقی واردی : توتون ، کتاب . باشقه شیئه پك اهمیت ویردیکی یوقدی . ئه‌و ایشی کندیسنی اوقدر علاقه‌دار ایده‌میور ، اورته‌لغك بر پارچه توزلو اولمسنده ، انتظامه برپارچه خلل کلمسنده بأس کوره‌میور ، قومشو قیزلرینك ویردکلری نسبته ، بویك باباغی کوچوکلکلره ، برحس استحقار ایله باقیوردی .

برکون ، اوطه‌سنده کندی کندیسنه اوقودیغی رومانی دیزلرینك اوزرینه براقه‌رق دوشونجه‌لره طالمش اولان سنیحه‌یی آشاغیدن خدمتجی قیز ، آرتق پك نادر کورولن برشیئی مژده‌له‌مك ایستیور کبی سرعتله قوشوب یتیشه‌رك بوتفکردن اویاندیردی ؛ کسیك نفسلرله « کوروجیلر کلدی ... » سوزلرینی فیرلاندی . کوروجی ، سنیحه‌نك آرتق اونوتمغه آلیشدیغی بو قادینلر ، کندیسنی نیچون راحت راقیوردی ؟ ماکنه کبی نه یاپدیغنی بیلمه‌دن سنیحه قالقدی ، کیندی ، سوسلندی . اوقدر سنه‌لردن بری سنیحه‌یی کوره کوره بیقمش اولان عینی اوطه‌نك عینی اسکمله‌سی اوزرینه اوطوردی . بو ، سنیحه‌نك ، شقاعتدن ایلك آق تلی قوپاردیغی یکرمی آلتنجی سال حیاتنك برصباحنی تعقیب ایدن ریاز کونده وقوع بولیوردی . صباحلین قومرال صاچلری آره‌سنده آغارمش تلی کوروبده قوپاردیغی دقیقه‌دن بری نه یاپدیغنی بیلمه‌یه‌جك درجه‌ده ذهنی بونکله اشغال ایدن سنیحه ، شیمدی شو کوروجی صانداليه‌سنده اوطورورکن ایشتدیکی قهوه شاپیرتیلری ، بویکرمی آلتی سنه‌لك چهره‌سیله ، آق صاچلریله اونائمه‌دن قوجه بکله‌ین قیزی تعیب ایدییور ظن ایلدی . او ، بو صانداليه‌یه تام اون ایکی سنه اول پك کوچوك ، برکنج قیزایکن قومرال بیقلر ، ماوی کوزلکلر امیدلریله اوطورمغه باشلامش ، شیمدی برکنج قادین اولمش ایکن ینه اوطورمغه مجبور بولنمشدی . آرتق حصیرلرینك اورکوسی کوشه‌ین بو صانداليه‌ده سنیحه قسمتی بکلركن اورادن نه‌قدر قادینلر کلوب کچمشدی . سنیحه ایسه عینی حالده ، فقط کیتدکجه بویویه‌رك ، اختیارلایه‌رق ، عینی صانداليه‌ده اوطورمغه محکوم قالمشدی . اوحالا برکوروجه ، بر قاین آنا ، برتیزه خانمك نظر تقدیرینه عرض افتقار ایدرکن کندیسنه طالب اولوب‌ده ایلك سنه‌لرده استخارەنك موافق کلمه‌سنه مبنی ردایدیلنلر همان‌ده کاینلك چوچوقلره ، شبهه‌سز ، مالك اولمشلردی . بونلر سنیحه‌یی اوقدر نومید ایتدی ، مستهزی قهوه شاپیر-

تیلری اوقدر محجوب ایلدی که « کوچوك خانمی بك راحتسز ایتدك ... » مساعده‌سنی بکله‌مه‌دن ، کیبوب چیقاردیغی اتوابلرله برابر اسکمش امللریله بردها بونتیجه‌سز محجوبیته عرض نفس ایتمك عزم قطعیسیله کوز یاشلرینی طوتمغه چالیشه‌رق اوطه‌دن چیقدی .

— ٢٧ اغستوس ، ٣١٣ —

حسین جاهد

شعر

ریاح الهام

بوخیابان وزن وقافیه‌دن
کچیرن فکرمی خیالکدر :
کوکلمی رقص شعره دعوت ایدن
موسیقیٔ لب ومقالکدر .

ایکی همشیرهٔ وفا پرور
کبی روحمله عشق دلدارك
دائما ال اله تنزه ایدر
سایه‌سنده غصون اشعارك .

مترنم ، کوزل نه‌لر وارسه
جریان حیات سوداده
اوچق ایستر برافق شیداده :

باد عشقك نه‌لر فیصلدارسه
وزن ایله ، قافیه‌یله بسته‌لرم ؛
اولور اونلر بنم نشیده‌لرم .

ضیاء جاهد بهجتی

هیکل کریان

بو بر مرمردی .. جامد برباشاشت وجه صافنده
کولومسر ؛ صوکره سزنصب نکاه ایتدکجه دقتله ،
بتون اولکی عکس خندهٔ شوقك خلافنده
حیمیمی برمرارت کوسترر ، آغلاردی شدتله .

دوشن هردمعهٔ موهومه اجفان سفیدندن
اینرکن ، پرحرارت ، عارض سنکینی تترردی ؛
کذار ایلردی برمیس جبههٔ سوداپدیدندن ...
بومرمر صانکه برذیروح ایدی ، ذیروح مغبردی .

ـ نه‌در صنعت که طاشلر جانلانیر سحرتماسیله ؟
نصل برق دهائتدرکه لمح انعکاسیله
حیات انکیز اولور برکتلهٔ جامده ؟.. حیرتلر !

ـ نه‌در عشقك که ، ای محکوك اولان روحده تمثالی ،
نه‌در عشقك که بعضاً الطونوق ، الکمرده ، الك خالی
دم یأسمده لوح فکرمی لبریز شعر ایلر !..

ت . فکرت

رشید پاشا

جنرال ویلیم لوکارت — هندستانده پنجاب اردوسی قوماندانی اولوب حدوددەکی حرکات عسکریه‌نك ترتیبات وعملیاتنه مأمور ایدلش ومأذوناً اوروپاده بولنمقده ایکن سریعاً هنده کوندرلمشدر . هنده خدمته باشلایه‌لی اوتوز سنه قدر اولدیغندن ، بو مدت ظرفنده ابراز ایتدیکی خدمات حسنه‌سیله مشهردر . جنرال لوکارتك هند وافغان حدودینه دائر معلومات عمیقه‌سی واردر ؛ ١٨٩٠ سنه‌سندنبری هندستانده‌کی کافهٔ حرکات عسکریه‌ده حسن خدمت ایتمشدر . ١٨٥٨ سنه‌سنده هندستانه کیده‌رك ١٨٦٤ و١٨٦٨ ؛ و١٨٧٩ سفرلرنده ، کابل ، بورما ، چیترال سوقیات عسکریه‌سنده حاضر بولونمشدر .

ایاری راهنمای ناتو «آلباس تایاصاحب» — تاتیا صاحب ناتو برادری بالا صاحب ایله برلکده ٢٨ تموزده هندستان حکومتی طرفندن بعض اتهامات اوزرینه تحت توقیفه آلنمشلر ، بومبای قربنده تانا محبسنه سوق ایدلمشلردر . بوایکی برادرك بتون هندستانده شهرت ونفوذی واردر ؛ انکلتره قرالیچه‌سی حضرتلرینك شتلیکلرنده ایکی انکلیز ضابطنك قتلی تأثیر نفوذینه حمل ایتمشلردی .

سرات نهرینه ناظر جاقدارا موقعی — بو رسمدر سوات نهری اوزرنده بولنان آصمه کوپریی ارائه ایتمکده‌در .

ارباب اغتشاش طرفندن برهفته متمادیاً بو کوپریه تعرض ایدلمش وانکلیزلر له عساکر هندیه طرفندن شدت ومتانتله مدافعه اولنمشدر .

مود قلعه‌سی — رسمدر بو قلعه‌نك حجروددن پیشاوره دوغرو بر منظره‌سنی ارائه ایدر . مود قلعه‌سی خیبر کچیدینه کیدن یولك فوقنده وصول طرفنده غایت مرتفع برموقعده ، قوردیوغازی دینیان یردن برمیل اوزاقده‌در .

جاقدارا مرقعنك استخلاصی — میرالای غولدنه‌ی اسوات وادیسنه ناظر برتپه‌یی اوتوز بشمجی سیخ آلایله اشغال ایتمشدر .

مومی الیه‌ایکی طاغ طوبیله اوتوز بشمجی سیخ واوتوز سکز مجی غورغرا آلایی مستصحباً حرکتله قبائل محلیه‌نك ایلری خطلرینه یاقلاشمجه موقعه هجوم ایتمشدر . قبائل افرادی بردنبره شاشیره‌رق قاچمشلر وتپه‌یی ترك ایتمشلردر .

اوستریانك زانطه قروازوری — کچنده پولا ترسانه‌سنده « زانطه » اسمنده برمکمل زرهلی قرووازوری دریایه تنزیل ایدلمشدر .

بوقرووازور طقسان التی مترو طول واون بر مترو ، یتمش سانتیمترو عرضنده اولوب صوکسیمی دخی درت مترو یکرمی بش سانتیمترو و ٢٣٢٦ طونیلانه لقدر . سرعتی ساعتده یکرمی میل بحری ارلوب ماکنه‌سی ده ٧٢٠٠ بارکیر قوتنده‌در . اون ایکی سانتیمترولق سریع آتشلی سکز طوپله مجهزدر .

فردای غرام

[٣٢٩ نومرودن بری مابعد]

محررى : محمد رؤف

— ١٧ —

شیمدی اکثر کیجه‌لری ماجد طیشاریده کچیریيوردی . نوبر ، هرشیئه برکسوهٔ شعر وخنده الباس ایدن خیالیله بوکیج وقت عودتلرك ، معین کیجه‌لرده غیبوبتلرك ، بومستانه حاضر لایلان عزیمتلرك اسبابی

[هندستان اردوسی عموم قوماندانی جنرال]
[ویلیم لوکارت]

آراشدیرر ، آلتندن برحکایهٔ عشق وابتلا چیقاررردی . اوکا قالیرسه ماجدك اوراده ، اوپنبهیالیدهکی کنج ، کوزل خانمه ؛ یاخود، برکون برابر راست کلدکلری اودلبرایتالیان قادینه مجنونانه برعشقی واردی .

— کیمك قاریسی ایدی او ، سرمد ؟

سرمد، بونلرهبراوموزحرکتینه جواب ویرر ، نوبر دهـا اصرار ایدرسه قالقوب کیتمکه مجبوریت کوررردی . برکون ینه بوفرضیهلرنده نوبر اوقدر ایلری کیتدیکه کنج قیز فوقالعاده برعصبیتله سکوتی اولی اولهجغنی اکلاتهرق قالقدی .

اوزمان نوبر بوحدت قارشیسندهطغیان ایدن برحرصله سویلنمکه باشلادی :

— او ، رجا ایدرم . سنزی قصقانج برزوجه ظن ایدییورم ...

— ۱۸ —

— نمی ، دییوردی ماجد ، نمی ؟ بوتون بوطرز حیاتدن اوقدر اوصـاندم که نهیاپهجغمده ، مع هذا صرفهمجبور اولدیغمز بو کونلری نصل کچیرهجکمده متحیرم . عمیقبرملال ، درین برکسلان ... براعتیاد کبی دوام ایتدیکم بوعالمدرده ، بو آلتندهکی روحلرك ، املرك چرکینلکنی ، باباغیلغنی، بوتون تمـایللرینك نهقدر ایکرنج اولهجغنی حس ایتدیکم تبسملرك قارشیسنده ، بلکه بکا برقطرهٔ التفـات ، برنکاه دعوت بخش ایدنلره باشمی چویرمکله جواب ویرییورم.

قادین ، قادین ! بوتون بونلر قادینمی ؟... بن اویله برقادین ایستهیورم که ... آمان یاربی ، بکا کولهجکسکز؛ اویله برقادینکه... بیلمم ، فقط بیلدیکم برشی وارسه بوتون بو آرتق بیقدیغم ، نفرت ، خصومتایتدیکم قادینلره قطعیاً، ابدیاً بکزهمسون . اویلهبر - قادینکه ... امان یاربی ، عجبـا بن بوقادینه تصادف ایدهجکمیم ؟— ایکی ثانیه سکوتدن صوکره اوموزلرینی قالدیروب متأسفانه :— خیال ، دیدی ، خیالمحال !.. محققاولان شی سفالتم ، بوروحمك مرارتیدر ... زیرا بتون بوقادینلردن اکراه ایدییورم ...

سرمد نادرخندهلرندن برینی بخشایتمك ایچون بوسوزلری کافی کورهرك :

— آمان ماجدبك... دییه سویلندی .

— ۱۹ —

بوندن صوکره ، بو اعترافك ماجده آچدیغی آفاق حقایق کنجی سرمد حقنده اویله برمراق واهتمامه سـوق ایتـدیکه کنج قیز بیله بونی اعظـامه باشـلادی . شیمدیبه قدر ماجد ایچون سرمد ، ابی تربیه کورمش ، چوق اوقومش ، تزینه منهمك بوتون کنج قیزلردن براز دها ممتاز برمخلوق ایدی ؛ براز خیـالپرور ، براز ، فقط اساساً هله بزم قادینلره مخصوص بر - لاقیدیٔ حیـاتله مجهز ظن ایدردی . فقط بردهبره کوریـوردی که سرمدك روحی تفکرات متعمقانهسنه قربان اولهرق اویله بردرجهٔ حساسیته ارتقـا ایتمشدیکه اوراده حیات ساده براشکنجه اولور .

وبو متبسم ، ملاطف کنج قیزك نهتحملشکن بربار آلام طاشیدیغنی دوشونهرك اوکا قارشی برمرحمت ، تاقلبنك اك حسسز کوشـهلرندن بردنبره یوکسهلن برمرحمت حس ایتمکه باشـلاپوردی . بوتون بوکدرلر کندینکده نقلتی آلتنده ازلدیکی کدرلر دکلمی ایدی؟ کنج قیزك روحیله کندیسنککی آردسنده ، بر رابطهٔ آشنـائی تشکیل ایدن بواکدارلر ایچنده ماجد کندی آلامنی اونوتیوردی . وبوسرپیلمهدن سونمش غنچهٔ

[هندستانده تحت توقیفه آلنمش اولان]
[غزتهجی صاحب نانو]

آمالی زهرلین اسبـابی دوشوندکجه نهقدر دوام ایدلسه ساده مطـالعهلك بوخرابیه کفـایت ایتمیهجکی محـاکمهسنده بولهرق برسبب ، اساسلی ، بوبوك ، مخوف برسبب دیکر آرییور ، بولامایوردی . هرکسك ایچنده آرزولره اشتراك ، امرلره اطاعت ، بذل التفـات ایدن بوانجه ، نارین ، نازك سرمدده نهشـدید آلام موجود اولدیغنی تصور ایتدکجه بواسبـابی استکنـاه مراقبه مغلوب اولوردی ؛ وتنها قالدقلری زمانلر کنج قیزی سویلتمکه چالیشیردی. آرهصیره کندیسده کوچوك اعترافلرده بولنیوردی ؛ هیچ برشیئك اشغـال ایدهمیه جکنه امین اولدیغی قلبنه بوکوچوك هیجـانلر ، انی ارتعـاشلر ویره بیلیوردی ؛ اونك ایچون دوام ایتدی .

— ۲۰ —

— رد اولونمش عشقمی ؟ — وکنج آدم قارشیسنده پنجهرهلك یانندهالندهکی رسمه محزونانه باقان نوبره جوابنده دوامایتدی:— سز بوتون الم حیاتی رد اولونمش برعشقدن، قیصانجلقدن عبارتمی کوریبورسکز ؟ بونلر اوقدر تداویسی قولای شیلردرکه ... پنجه اصل عذاب حیـاتبویله شیلر دکلدر ... بونلرك فوقنده اویله یارهلرمز واردرکه ... ایشـته باقکز بنم ایچون قبول اولونمش بر عشق قدر تحملسوز هیچ برشی یوقدر ! لکن املسزلکك ، طوقلغـك ، تنفرك

حائز اولدیغی آکلاشیلدی ؛ شبان ارباب قلم تربیهٔ ادبیهسنی بالخاصه « فلوردومال » دن آلمغه باشلادی ؛ ورلن ایله رنبونك معقبلری چوغالدی . اورتهیه بر مسـلك بوین ادبی چیقدی ؛ بو مسـلکه بر اسم ویرمك لازم کلیوردی ؛ بووظیفهیی مسلکك خلافکیرلری درعهده ایتدیلر : فهرست مسالك ادبیهیه « دهقادان » تعبیری لاحق اولدی ؛ مناسبتسز اولمقدن زیاده حقسز براصطلاح ...

زیرا ، اولاباسکی شاعرك اسلوبنی تقلید ایتمك بر کری یه کیدیش ، بر میل تدنی دکلدر : فلاسفهٔ لسان تولیله محققدرکه هیچ کیمسهیی تقلید ایتمکسزین بر لسان ، بر اسلوب صاحبی اولمق ممکن دکلدر ، بر چوجوق ایچون یاوالدهسنی ، یاپدرینی ، یادادیسنی تقلید ایتمکسزین سوزه باشلامق ممکن اولمدیغی کبی ... آنجق هرزمانك افکار وحسیاتی باشقه اولدیغندن اعصار سابقهدن برینك اسلوبی عصر لاحقك فکر وحسّنی تبلیغ ایدرکن بالضروره بعض تعدیلاته اوغرار ، بو تعدیلات قولایلقله حس اولنجق برمرتبهیه رسیده اولنجه ظن اولنورکه اورتهیه چیقان یکی ، بتون بتون یکی براسلوبدر . اسلوب لفظیبه عائد اولان بومجبوریت تقلید هیچ برتجدد ادبیهیه مانع دکلدر ، انسان پك اسکی برمحررك اسلوبنی تقلید ایله باشلایهرق پك بیوك برتجدد ادبی کوسترهبیلیر ؛ بنـاءً علیه فرانسز ادبای جدیدهسنك رونسـاری تقلید ایله مساعیٔ قلمیهیه باشـلامسی مسلکلرینه « دهقادان » صفتی ویرلمسی ایچون برعلت کافیه ، بر جهت استحقاق اولهمازدی . باخصوص که او تقلید ابتدائیدن بوکون براثر کورمك همان همان امکانسزدر : رونسـارك اسلوبی ایله مثلا « آلبرسامهن»ك اسلوبی آرهسنده کی فرق « دهقادیزم » اصطلاحنك پك حقسز وضع اولندیغنی برفریاد کبی اعلان ایدر .

ثانیاً هرحس بر اهتزاز عصبیدن باشقه برشی اولمدیغنه واهتزاز عصبی هرکسـك مزاج فطریسیله متناسب بر درجهٔ شـدتده اولهجغنه کوره کندیسی ایچون مجهول هر حسی بر نشـانهٔ مرض اولهرق قبولده وبوندن طولایی او حس مستثناك صاحبنی تدنیٔ عضوی ایله اتهـامده هیچ کیمسه حقلی اولهماز . بوندن باشقه برشـاعرك هرحسی هرکسـك تجربهٔ قلبیهسیله ثابت اولمش برحقیقت دکلدر ؛ اویله اولسه ایدی شاعریت آنجق امزجهٔ معتدله ارباینه نصیب اولوردی . حالبوکه مزاجی معتدل ، اهتزاز عصبیسی ملایم بر بیوك ، برحقیقی شـاعر کوسترهبیلمز ؛ هربیوك شاعرك ممتاز ومستثنی بعض حسـیاتی اولمق ضروریدر . آنجق بوحسـیات خصوصیه نجیب ونزیه اولمق مشروطدر . واقعا پول ورلنك شاذ وممتاز اولمق اوزرهشعره ادخالهچالیشدیغی حسیات آرهسـنده طبیعت ونزاهته وطولابیسیله سـلامت اخلاقه مخـالف شـیلر یوق دکلدی ؛ فقط بوشـائبه یالکز اوشـاعرك بعض آثارینه منحصردی . دیکرلرینککی بویله چرکین لکهلردن مصون ومبرا ایدی . یالکز ورلنه عائد برسیئه ایله بتون برمسلك ادبینك مردودیتنه حکم ایتمك جائز دکلدی .

مسلکلرینك بوعنوان بی شـانی آلتنده هرشهرت مأمولهٔ ادبیهیی لرزان وکریزان کورن بو شـاعرلر طوتدقلری یولده دوامایتدیلر. هربری کندی پیغولهٔ روحنه چکیلدی ؛ کرهٔ خیالاتی موسـیقیٔ الفاظ ایچنده تهزیز ایتمکه باشـلادی ؛ اك نازك ، اك سریعالسیر هیجانلری برصیر عاشقانه ایله تحلیـل وافادهیه قویولدی ؛ روح ایچنـده سیس کبی ، فیصاتی کبی یکدیکرینه قاریشان رقیق وخفیف حسـلری برر تارکیسوکبی آییردی . هربری مزاج واستعدادینه کوره برطاقم هیجانات ایله مشـغول اولدی : بر طاقمی هوسـات ایله ، بر طاقمی انفعـالات ایله ، بر طاقمی حسـیات مؤلمه ایله اوغرا - شـدی . مثلا بری کذارش ازمنهلك تأثیر دلخراشنی آکلاتمق ایچون بیوك بر میدان ساعتی تصویر ایتدی : سـاعتك خموشیٔ لیـال ایچنده کی ضربان موزونی بردشـمن غیر مرئینك اصوات خطواتنه بکزهتیور ؛ ساعتك جامی آرقهسنده بیاض مینهیی تنهایٔ ظلمت ایچنده صولغون برقرص قمره تشبیه ایدییور ؛ سـاعتك هیکلی تاریکیٔ سکوته میخلانمش برتابوته، هرآلتمش دقیقهده برکره اهتزاز ایدن ناقوسنی برمطرقهٔ اخباره قیاس ایدهرك : « سـاعتلر برکالهٔ تأثیرله حس هراسمی تضییق ایدر .. » دییور ؛ شـاعر حسیاتی آکلاتمق ایچون سـاعته بتون بر شخصیت ویرییور . اونك نظرنده سـاعت یوروبور ، باقیور ، سـویلهیور ، ووروبور ونهایت هرضربهسیله برذرهٔ حیاتمزی آلوب کیدییور؛ عادتا بردشمن ... حقیقتده ساعت یعنی زمان بویله دکلیدر ؟

حسیات بسیطه وحقیقیهدن ـ دها آچیق تعبیر ایله ـ حسیات عادیه وطبیعیهدن زیاده نادر ، رقیق ، سریعالسیر ، صعب - التحلیل حسـیاتك تعریف وتوصـیفی ایله اوغراشان بوادبایه لسانك حوصلهٔ قاموسیه - سی پك طـار ، قواعد صرفیـه ونحویهسی پك بخیل ، احکام انشادیهسی پك غیر مساعد کلدی ؛ اووقت برطاقمی یکی کلهلر یاپدیلر ، برطـاقمی صرف ونحوی تعدیل ایتدی ، برطاقمیده احکام انشادیهیی دکیشدیردی .

بو تبـدیلات اثری اولهرق فرانسز حرکات ادبیهسـنی منتظماً تعقیب ایتمهنلره قارشی بونلرك نشریات اخیرهسی برآزسیسلی کوروردی . فرانسز ادبیاتی علی الدوام مطالعه ایدنلر بوآثاری پك کوزل آکلا - یورلردی وآکلارلر .

بالآخره « رنهکیل » کبی قیصه نظرلی برقاچ فرانسز کنجی حقیقتی کورهمیهرك ادبیات اخیرهنك کوزللکی اغلاقدن عبارتدر صانديلر ، یازدیلر ، اویله شـیلر یازدیلر که ممکن دکل ، سراپا مسخرهلق ...

« دهقادیزم » ملك یتشدیردیکی سامهن ، رودنباخ ، سینیوره ، وهرهرن کبی جدی ، کوزل شاعرلر رنهکیل وامثالی هرزهنویسانك کندیلرندن اولمدیغنی اعلان ایتدیلر؛ اوزمان قوجه رنهکیل کمال غرور ایله : « ذاتاً بن اونلردن اولمغی قبول ایتم ؛ بن ، آرمو - نیست ـ استرومانتیستم ؛ بنم ذاتمه مخصوص برمسلکم وار . » دیدی وبتون جهـانی

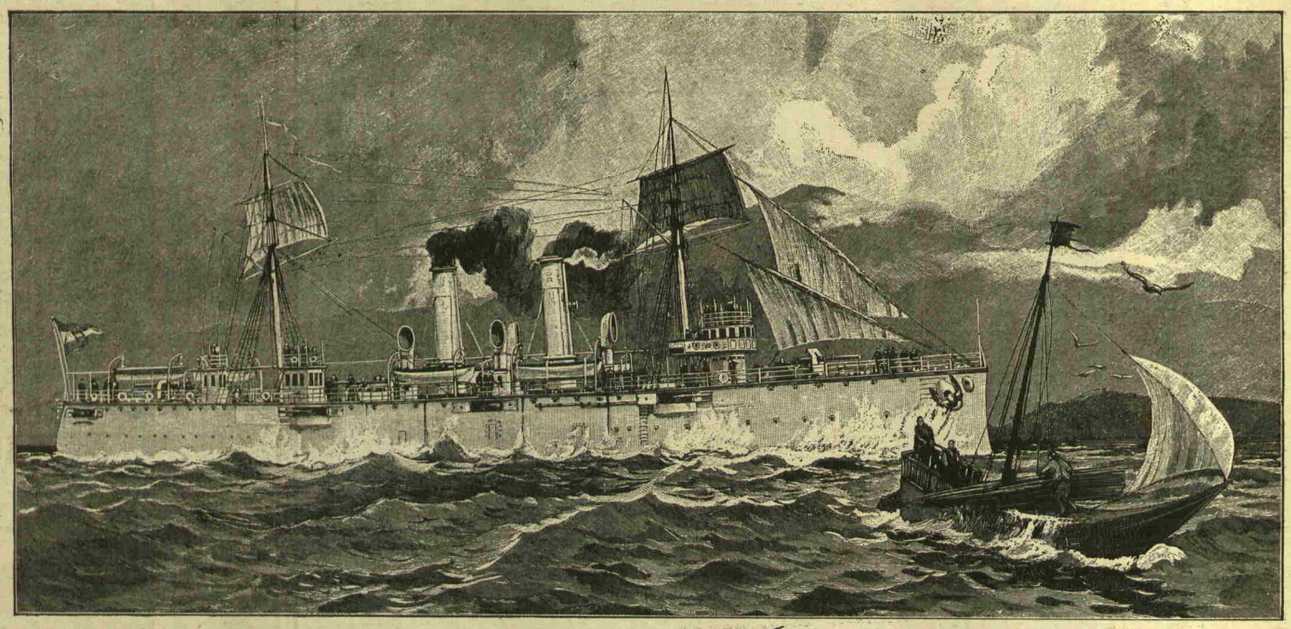

[اوسترياـ مجارستان دولتنك كچنده دريايه تنزيل اولنان زانطه زرهلى قرووازورى]

روحلرده آچدينى ياره‌لرله حيات نه‌در ؟ آه بوقاپانمايان ياره‌لر !

— ۲۱ —

— اوت حقكز وار ، ديدى بركون ماجد ؛ حقكز وار ... بزم كبى اولوب‌ده بوظلمته دوشمه‌مك قابل اوله‌ماز . بوهر شيئك متألم ايتمك ايچون برلشديكى ادعا ايديله‌جك دنياده بودرجه‌يه كلمش برحسله ياشامق نصل ممكن اولور ؟ بز ، قلبمز كائناتك بوتون فيصيلديلرينه آچيلديغى زمان اوكمزده بر آسمان خوليا كوريبورز . اوقدر مائى ، اوقدر منجم ، اوقدر نامتناهى كه سربستجه سوق خوليا ايدرز . ظن ايدرزكه سعادت شو پارلاق ، زهره‌در . بو ، امللرمزه اويله بروسعت ويررکه بركون اورادن دوشوب‌ده هركسك دوداقلرنده‌كى مهر ملالدن باشقه برشى بولامديغمز ، قولاقلرمز « بوميدى؟ » ناله‌لرندن باشقه برشى ايشتمديكى زمان ... حيات بيتمش ديمكدر . آه املك‌ده سعادتدر ؛ فقط اوطورورکن املك ممكن اولميور ! او بيله محال درجه‌سنده برشى ... ايجاب ايديبوركه قفامزى پارچه‌لايه‌لم ، بينمزى داغيته‌لم ، جكرلرمزى دله‌لم ... اكر املك ايچون ايسته‌مك كفايت ايتسه‌يدى هيچ ياشامغه لزوم كورمه‌ينلرك برنجيسى بن اولوردم ، امين اول !

كنج قيز دوداقلرنده برتبسم اطمئنانله :

— اوت ، اوت ، ديدى ؛ بويله ... بى سز آكلايورسكز ... وبو بكا استراحت ويريبور ... زيرا ، كوريبورميسكز ، آكلاشلمامق‌ده اويله بر اشكنجه‌كه ...

— ۲۲ —

نهايت بركون ، ماجدك پدريله والده‌سنك كلدكلرى كورولدى . بو ، اوده همان بر بايرام نشئه‌سى حاصل ايتدى . ايلك دراغوشلر ، همان كنج كيدوب نيم اختيار كلن والده ايله چوجوق براقيلوب دليقانلى بولونمش اولادك حاللرى ، سرعتله آكلا‌تيلان وقايع سابقه تفصيلاتى ، آره‌ده مجهول قالمش بعض حادثاتك ايضاحى ، بوتون بوشيلر بركيجه‌يى اشغال ايتدى .

صباح اولوب تكرار بولوشلديغى ، ايلك حرارتك چكيلوب فكرلره سكون محاكمه ، كوزلره سلامت رؤيت كلديكى زمان هركسك حيرت ندالرى يوكسليوردى . پدر برنظر افتخارله باقه‌رق ويره « اى ، اوغلم ؟ » ، ايكى دقيقه صوكره « اى ، دها نه خبر باقه‌لم ؟ » ديبور ؛ صوكره ، هپ ، بوتكرر ايدن سوزلر بيتمه‌يوردى .

مسافرلر همان يارين بكقوزه كچمك فكرنده اولدقلرينى سويله‌ديلر ؛ پدرك فكرى آرتق صوك كونلرينى برسكون حيات ايچنده كچيرمكدى . بو قرار تصويب ايدلدى ؛ واوكون بر قاچ ساعت ، هپ قارشيه كچمك حاضرلقلرينه صرف اولوندى .

صوك ساعت كلنجه ماجد محزونانه نوبرله سرمده تقرب ايتدى ؛ بلكه بيكنجى دفعه اوله‌رق تكرار صوردى :

— كله‌جكسكز يا ؟ مطلق دكلمى ؟

ايكى قادين « مطلق ! » ديه جواب ويردىلر .

— ۲۳ —

ماجد ، بكقوزده ، او رنكين طبيعتك قارشيسنده يالكز قالديغى زمان غير مأمول اوله‌رق بردنبره اوقدر صيقلدى كه نه ياپه‌جغنى شاشيردى . يكى كويده ايكن بوتون كزديكى يرلرده اوه دونجه لطيف مصاحبه‌لرله كچه‌جك ساعتلرى دوشونه‌رك ذوق تضاعف ايدردى ؛ حالبوكه بوراده ، برچوق سنه‌لك برمفارقتله غيرقابل امحا كبى بر جديت موجود اولان والده وپدرينك يانينده بومصاحبه‌لرك رنك شبابنى ، بوى محرمنى بولاميوردى .

كيجه بوملاحظه‌لرله پانجورى قالديرمش ، بولوطلو سمادن ايثار ضيا ايدن قمرك بياض نورلرينه مستغرق طبيعته قارشى ، هنوز پك ايركندن ، سوق خوليايه باشلامشدى . اونلر ، ايكى اختيار ، يورغونلقلرندن بحثله ياتمشلردى .

طوبیور ، کندینی صوکره اقناع ایتمکه چالیشیوردی ؛ هرشیدن اول شبهه‌سز بوحسك سرمده افشاسندن ایسه اولومی ترجیح ایده‌جکدی . کندیسنی چاغیرمق ایچون « قارده‌شم ! » سوزندن دها محرم وصمیمیسنی بولامایان بوقیزجغز ایچون بو ، نه مؤلم ، نه مخرب برضربه اولوردی .

او زمان ، بوتون مثبتاتی انکار ایدر ، هرشیئه بر ردای ارتیاب آرقه‌سندن باقق خوشنه کیدردی . مع‌هذا بوراده بوکویلولرك ، چفتلك خدمتجیلرینك آرمسنده اونوتمغه ، هرشیئی اونوتمغه چالیشیوردی .

(مابعدی وار)

مجرم

مؤلفی : فرانسوا قوپه

مترجمی : احمد احسان

۳۱۸ نومرولو نسخه‌دنبری مابعد

قره‌تیه‌نی استنطاق ایدن مستنطق اوقدر زکی ومعلوماتلی دکل ایدی . سطحی نظرله‌بو آدمی تدقیق ایدن قلبنی ، وجدانی‌ده قیافتی ، چهره‌سی کبی اسکی ، دوشکون ، سالخورده کورر ؛ حالبوکه بو آدم جداً ذکی وابی قلبلی‌ایدی . شعلهٔ مرحمت کوزلرنده دائما لمعان ایدر ایدی . یانی باشنده اوطوران ضبط کاتبی ، حالیله عکسی تأثیر حاصل‌ایلیور ، اوطوردیغی‌محلده کویا اك لذیذ یمیش بیور ایمش کبی طرناقلرینی کمیرمکله مشغول بولنور ایدی .

اوستی باشی لیمه لیمه ، قورقوسندن تیترر ، کوز یاشلرینی زور ایله ضبط ایدر برحالده حضور حاکمه کلن قره‌تیه‌ن دخی انسانه حسن تأثیر ایلیه‌جك حالده دکل ایدی . فقط حاکم بو چوجغك هرزمان شورایه کلوب کیدر ، سن طفولیتدن اعتباراً سوء اخلاقه کرفتار اولمش چاپقینلردن اولمدیغنی یکنظرده اکلادی . ذاتاً بر آز اول ناتولی استنطاق ایده‌رك پدر محترمی اولان ، سرخوشلغی وغایت خویسز زوجه‌سیله معروف موسیویه تسلیم ایلدیکی زمان حقیقت حاله واقف اولمش ایدی . حاکم زواللی قره‌تیه‌نك ارقداشی طرفندن آز - دیرلمش اولهرق ایلك دفعه خانهٔ پدری ترك ایلدیکنی بیلیور ایدی .

بناءً علیه چوجغی تسکین و تطمین ایتدی . ماجراسنی صوردی ، حزن انکیز وساده سرکذشتنه واقف اولدی ، یالان سویلمدیکنی حس ایلدی . ضبط کاتبنه دونوب :

— پدری جلب اولندی دکلمی ؟

— اوت افندم .

— چاغرکز .

باباسندن بحث اولنجه زواللی چوجغك کمال خوف وخشیتله اوطه‌نك برکوشه‌سنه بوزولدیکنی کورن‌حاکم افندی بوکبی‌مناظره آلشمش اولدیغی حالده ینه متأثر اولدی .

پرو-پراوبری ارقه‌سنده ایش‌البسه‌سی ، بولانیق کوزلری ، آلتنك اوزرنده اوفتا بوروشوغی ایله ایچری کیردی . حاکم دیدی‌که :

— اوطوریکز افندی ؛ برقاچ کون اول خانه کزدن فرار ایدن اوغلکز ایشته ؛ غیبوبتدن صوکره سزك ده مراق ایدوب محله‌کز پولیس قومیسرینه خبرویردیککزی بیلیورم . کذلك حقکزده استحصال ایلدیکمز معلوماتك ایی اولدیغی‌ده سویلمکه بورجلی‌یم . حالبوکه چوجق سزدن زیاده داياق یدیکنی سویلیور . صحیحمی ؟

دولکراوسته‌سی قره‌تیه‌یه برنظر کیندار عطف ایلدی . بعده حاکمه خطاباً دیدی‌که :

— افندم ، لطف ایدوب چوجغی برآز دیشاری چیقارملرینی امر ایتمکزی رجا ایدرم . ذات عالیکزه خصوصی برشی سویلیه‌جکم .

حاکمك اشارتی اوزرینه قره‌تیه‌نی دیشاری چیقاردیلر :

— سویلیکز باقهلم .

پرو-پر جیبندن پوللوبرکاغد چیقاروب ابراز ایده‌رك :

— اوقویکزافندم... بوبرولادتنامه‌در . قره‌تیه‌ن فورژا پرینت فورژا ایله برپدر مجهولك اولادیدر . بناءً علیه شمدی استنطاق ایلدیککز چوجق بنم هیچ برشیئم دکلدر . اولادم ظن ایتملری والده‌سیله اوزون مدت وعادتا زوج زوجه کبی برابر یشادیغمزدن‌نشأت ایلمش‌ایدی ... والده‌سی وفات ایلدی ... انسانیت ایدوب چوجغی یانمده آلیقویدم ... یاراماز‌لق ایتدکجه تربیه اولسون دیه دایاق آتدیغم ایچون بنه بنده‌کزی مؤاخذه ایلیه‌جکمیسکز ؟

حاکم بوکبی‌سفالت آمیز حکایه‌لره‌الشدیغنی اشراب ایدر بر طورله :

— دیمك سومدیککز بر یتیم ؟

— نصل ایسترسه‌کز اویله‌دیکز . بن شوراسنی بیلیورم‌که بوچوجغك موجودیتی بکا دائما والده‌سنك فنا برماضیسی اولدیغنی اخطار ایتمشدر . زواللینك وفاتندن صوکره یانمده الیقویدیغمه خطا ایتمشم ... ذاتاً ایشه یاراماز ، چالشماز برحشریدر ... آرتق اونی سز نه ایسترسه‌کز اویله یاپیکز ، حاکم افندی ؛ بن بردها نه یانمه آلمق ، نه‌ده کورمك ایستیورم . بوبولده حرکت صلاحیتم دائره‌سنده‌می ، دکلمی ؟

آزیجق حس مرحمتی اولان بر آدم بوسؤاله « خایر » جوابنی ویرر ، فقط یالکز قانون نامنه سوز سویلمکه مأمور اولان حاکم افندی مجبوری اولهرق شویله جواب ویردی :

— صلاحیت قانونیه‌کز دائره‌سنده‌در ؛ چوجغی ترك ایتمکدن سزی کیمسه منع ایده‌مز . لکن شوراسنی ملاحظه ایدیکزکه بوچوجق وقتیله مظهر محبتکز اولمش بر قادینك یادکاریدر . سزدنبشقه‌دنیاده کیمسه‌سی یوقدر . حقنده برآز مرحمتسز داورانمشسکز ، قباحتی‌ده اوقدر بیوك دکل ... علو جنابدن ینه آیرلیکز ، چوجغی یانکزدن آیرمیکز ، بیوتکز . سز اوکا قارشی نه‌قدر سرت و مرحمتسز داورانسه‌کزده دست حکومته تودیع اولنمقدن ایدر ... حکومتك بوچوجغه کشادایلیه‌جکی برماجأوار ، اوده استقبالی ایچون فنا... اغلب احتمالاته نظراً

درسعادته جلب بیورلمشیدی. مشارالیه فنون وقوانین حربیه یه مطلع، جسور، غیور، متین ارکان عسکریه مزدندر .

فردای غرام

[٣٣٩ نومرودن بری مابعد]

محرری : محمد رؤف

— ٢٥ —

سنه‌لرجه سورن کنجلك کدرلرندن ، بو اوزون خولیالری تعقیب ایدن عشق جمالرینك ویردیکی مرارتلردن صوکره بوبهارك قارشیسنده آرتق هردورلو انبساطه غیر مقتدر ظن ایتدیکی قلبنده کاه اویله اشتیاقلر قابارییوردی‌که یکیدن حیاته کیرر - جه‌سنه بر ذوق مستی حس ایدردی . ساعتلرجه ، دوداقلرنده بوسه‌لر ، کوزلرنده املرله ، قلبی چیرپینه‌رق ، ساعتلرجه تارلرلرك ایچنده ، افقلرك ظلال سبزینده مستغرق ، مسعود ومشمس ، ساعتلرجه یورووردی .

آرتق عقبم قالمش ظن ایتدیکی روحنك بوهوسی نمانسی صوکره یأسلر ، ناکهانی کلن وحیاتنی اولکندن دها دهشتلی بر ظلمته بوغه‌رق املرینی بیقان ، آرزولرینی هرج ومرج ایدن . بوتون انبساطلرینی قیران ، مخوف فتورلر تعقیب ایدردی . اوزمان مجروح وبیتاب سریلیر، صیزلارجه‌سنه برسکونله هیچقیررردی .

بو بحرانلر آلتنده ازلدکجه سرمدك کندی آلامیله نه یاپدیغنی دوشوندیکی چوق اولوردی ؛ او زمان اوکا قارشی ، قادین ورقیق برقیز اولمق صفتیله ، قلبنده برجریحهٔ مرحمت آچیلدیغنی حس ایدردی . فقط صوکره اوموز سیلکه‌رك « نه‌مه‌لازم ! » دیردی .

— ٢٦ —

بونکله برابر ، بعضاً ، مایسك لاجوردیٔ لیالنده ، بوتون نجومك درر ابتسامنه نصب نکاه ایدوب مقاومتسوز برمیل غرام ایله قلبنه توديع حسیات ایتدیکی زمانلرده سرمدی دوشونمك ایسترردی . او زمان اونی ذهناً تجسیم ایچون یورولور ، تاکوچو - کلکندن بری بوتون تکامل تزیینانتده حاضر بولونورجه‌سنه ماضیی قورجالاردی .

اوح ، اونی بوتون ذوقیله ، بوتون جسمیله ، بوتون چهره‌سیله نه‌قدر فوق الارض بولویوردی ؛ صاچلرده‌کی لسان شعر ، کوزلرك رنك ملول سیاهی ، دوداقلرك خط سؤالی ، جبهه‌ده‌کی تشکل صاف ، قامتك لوندانه ومستانه حالی ، نهایت بوتون ایچه‌لکلرینه ، بوتون معناسزلقلرینه قدر تکرار تکرار کوزینك اوکنه کتیریر ؛ بوتون سنه‌لرك صور تزیینیله سوسلر ، طار اسقارپنلر ایچنده ایتیك کیمکلری طاشان ، بوتون یاراماز عصبیلکلری حس اولونان ، ایچه اوچه‌لرینی خیرپالایان کوچوك آیاقلرینی، اوزون . ایچه‌پارماقلرینك کلرنك صدفلرینی، الك تشکل نرم ولطیفنی تکرار کورور ، الدیونلرله درآغوش ایدیلنجه‌یه بو الك نه پرهیجان برشیٔ حی اولدیغنی تصور ایدر ، بوتون بونلری آراشدیررردی .

— ٢٧ —

صوکره بردنبره بر اندیشه کلدی . حس ایدییوردی که اونی تاقیصه اتکلك کیدیکی ، سیاه‌چورابلرینك اوزون قونجلریله دیز قاپاقلری دائما میدانده اولدیغی سنده ایکن سومشدی . بونی شیمدی دهشتله ، خشیتله دوشونیوردی : برزمان نصل بوتون رؤیالرده اونی کوردیکنی تخطر ایدییوردی ؛ یالکز صوکره اوخصومتك نصل اولوب‌ده تأسس ایتدیکنه دائر برشی بولامیوردی .

تعمیق خاطرات ایتدکجه بعض اوفاق رنکلر ، بعض کوچوك اماره‌لر ظهور ایتمکده ایدی . اوزمان بواثباتلر قارشیسنده بوتون او مخاصمه‌لرك ، بوتون او خارجه میلانلرك کندی طبیعتنده‌کی وحشتدن ، غیر قابل ضبط شیلردن ایلری کلدیکنه‌قدر سوق فکر ایدییوردی ؛ اوکا متمایل ، اوکا مغلوب کورونمه‌مك ایچون بوحرکتلرك نصل وحشی، مغرور برانهما کله تعقیب ایدلدیکنی دوشو - نه‌زك بونی الك اوفاق نقطه‌سنه قدر تدقیق ایدییوردی .

الك مجتلی بر مامله‌سنه قارشی سرمد اوفاق بر عکسیلك اتسه پك زیاده مغرور اولان ماجدی بو هزیمت اویله وحشیجه ، عنود بر مقابله‌یه اجبار ایدردی‌که بوتون بو وحشت وعنادك ، قلنی کمین — اوزمان بر شکل ولسان ویرمه‌دیکی ایچون — ساده ، انیم ، مجهول برجریحه کبی قانایان برحسدن ، آنجق بوحسدن تولدایتدیکنی شیمدی قبول ایدییوردی . بوتون وعداوتك عزت نفسله بر میلان منهمکانه‌نك مخاصمه‌سندن باشقه بر شی اولمادیغی شیمدی تعین ایده‌رك کنیج آدم بردنبره شودوشدیکی ورطه‌دن قورقیور، هپسنی رد وانکار ایتمك ایسته‌یه‌رك : « بن چوجوغم !.. » دیه محاکمه‌لرینی اسکانه چالیشیوردی .

— ٢٨ —

— بوکا نه‌دن تعجب ایدییورسك ، دییوردی ، بوذاتاً دائما بویله دکلیدر آنمه ؟ کوز اوکنده بولنمایان دائما اهمال ایدلمزمی ؟ بوکوی کوشه‌سنه کلوب کندیلرینی محکوم ملال ایتمکه نه‌دن مجبوریت کورسونلر ؟ حالبوکه شیمدی یکی کوی ، یالکز کچن واپورلری ، قلنده‌ره ایکی کورك بویی قریتی ایله اوقدر لطیفدرکه ... نور نه ایسه ، او ذاتاً اوقدر متلوندرکه اونی اتهامه لزوم بیله کورمم ؛ فقط ثبات دعواسنده بولنان سرمده نه‌دییه‌لم ؟ ایشته وفای بشره برمثال دها !.. بر شی اعتراف ایده‌میمی ؟ اونلرسز بوراده دها راحتم ، آره صیره کلدکلرینی دوشو - نورسه‌م اختیارینه مجبور اوله‌جغم تکلفات بنی اوقدر قورقوتیور که بویله‌جه قالمق ایستیورم . — وماجد آنته‌سنك قولنه دایامش اولدیغی باشنی دها عاشقانه بر میل ایله دیزلرینه قدر ایندیره‌رك : — بویله‌جه ... سنك یانکه ، سنك قوجاغکده ، اوبرابر کچمه‌ین زوالللی سنه‌لرك آجیسنی چیقارمق ایچون بوتون محتمزی هیچ کیمسه‌نك کلوب اخلال ایتمیه‌جکندن امین اوله‌رق ... تنها ، آسوده ... — برکره

باشلادقدن صوکره کیتدکجه مستولی اولان حزنه ترك حسیاتله دوام ایده‌رك : — آه ، سنك ایچون نه کوز یاشلری دوکدیکمی بیلسه‌یدك ... آرتق خیالکی بوتون بوتون غائب ایدوب‌ده ذهنمده سکا بروجود ویرمکه چالیشدیغم زمان کوزلرمی یاقان یاشلرله یاصدیقلری نه‌قدر ایصلاتدیغنی کورسه‌یدك... آنه‌لر، یالکز آنه‌لر... آه ، ا کردنیاده سز اولماسه‌یدیکز باشقه نه اولوردی ؟... بوتون قلبمزه ایلك حس محبتی ، اوعلوی حرارت وحسی القا ایدن سزسکز... سنسز قالدیغم زمان ظن ایتمشدم‌که جانسز قالیورم ... آه ، اوحالی هیچ اونوتمایه‌جغم . آریلیرکن نه‌قدر آغلاپوردك . نصل آجیمادك‌ده بنی اوقوسون دیه بوتون آلام مفارقته راضی اولدك ؟ ایشته یالکز والده‌لرك عشق مقدسنه مخصوص برعلویت ... سزك عشقکزك یاننده باشقه ابتلالر ، باشقه انهما کلرنه‌در ، نه‌اهمیتلری واردر؟... وفا یالکز سزده ... فدا کارلق یالکز سزده وار... باشقه هپسی سوز ... هپسی نافله ... یالکز سز ...

یاشلر کوزلرندن یاواش یاواش آقه‌رق آنه‌سنك دیزینی ایصلاتیور ، دلیقانلی ، بر چوق سنه‌لر محروم قالدیغی حرارت مادرده صانکه بوتون اعصابنه ، بوتون ملالته بر منبع سکون بولنیوردی .

بردنبره باشنی قالدیردی ؛ شیمدی کوز - لرنده یاشلر توقف ایتمش ، دوداقلرنده بر خط خصومت ترسمه باشلامشدی : — سندن باشقه بوتون کائناتدن نفرت ایدییورم ، دیدی ، هپسی بنی مضطرب ایتمك ایچون صانکه رقابت ایدییورلر ، حالبوکه سن ، سن ...

وباشنی آنه‌سنك کوکسنه براقه‌رق یاشلرینی تکرار صالیوردی .

— ٢٩ —

ماجد یاناقده ایدی .

بوغازندن پك چوق مضطرب اولدیغی حالده‌بر اوفاق عملیاته راضی اولمامقده عناد ایدییوردی . کندیسیچون بونده اولوم تهلکه‌سی اولدیغنی سویله‌دکاری زمان کوزلری معناسز بر نظرله سونر کبی قاپانمشدی . آتنه‌می باش اوجنده ، پدرینك بوتون انفعالاتنه هدف اولوب اونی حلمله ، رجا واستر حامله اقناعه چالیشه‌رق کوز یاشلریله ، اینلرله یالوارییور؛ اوغلندن ایسه قاشلرنده بر انحنای امتناعدن باشقه برشی استحصالنه موفق اولامیوردی .

ماجد پك مضطربدی ؛ شدتلی برحما ایچنده صایقلاپوردی . برحما ، آتشلریله ، آلولریله ، اشکال واهوالیله بوتون خسته‌لغی مخوف وتحملشکن براشکنجه حالنه قویان ، بوتون رؤیالرینی ، تفکراتنی ، رؤیتلرینی ابعاد هولناکله دائرهٔ حقیقتدن چیقاران، رنکارنك فضالرده اوچوران برحما وقت وقت دماغنی بوریور ، قوتنی تخریب ایدییوردی .

فقط بوتون بو اضطرابلرك آلتنده سرین برامید واردی ؛ بو ، ماجدك خوشنه کیدییوردی ؛ حیاتدن اوقدر بیزار اولمشدی‌که کندیسنه اولومدن بحث ایتدکاری زمان وصالی قارشیلایان بر شوق ایله « اوح ! » دیمشدی .

صوك کونلرك مجادلاتی اونی نه‌قدر بیتاب براقمشدی . قارشیده‌کی حیاتنده ساده بریأس حکمفرما ایدی ؛ برمرض‌که تداویسی غیر قابل ؛ ایشته شیمدی برآز استراحت کوریییوردی . فقط بکقوزه کچدیکی زمان حیاتنك تبدلی ایلك کونلرده کندیسنی بعض املره ، بعض امیدلره ، بعض غرامله مغلوب هیجان ایتمش ، صوکره تعاقب ایدن نشوه‌لر ، فتورلر روحنی اویله بر توالیٔ آلام ایله یورمشدی‌که بواشکنجه‌یه اولومی ترجیحده بر لذت بولیوردی .

وقاپالی کوزلری آره‌سندن کیرن ضیالر اهوال فکریه‌سنه مزعج شکللر ویردکجه ، برکوشه‌ده والده‌سنك آلامنه کومولمش سکوت ایتدیکنی کوربیور ، آره صیره ایکله‌دیکنی ایشیدییور ، اویله ، ساده‌جه ، راحتجه اولمه‌نك‌ده نه‌قدر ، نه قدر کوچ اولدیغنی دوشونه‌رك متألم اولیوردی . صوکره وجعلر، آتشلر کلیور ، اونی یاقیور، هیچ برشی کوسترمیور، برشی ایشتدیرمیور، بیهوش براقیوردی .

بردنبره اطرافنده بر رایحهٔ تر ، حیات ویرن بررایحهٔ لطیفه حس ایتدی؛ واولومك ، حیات بشر ایچون او بویوك ، او یکانه ، او مشفق تسلیتکارك کلدیکنه ذاهب اولهرق مسعودانه ایکله‌دی . شیمدی کوزلرینی آچمق ایستیور ، آچه‌میوردی . بیاض قانادلی بر شی ، مائل پرواز کوپوکدن بر وجود بیاض ، کندینه تقرب ایدییور ؛ بوتون بوی رعشه‌داریله صانکه آلامنی بیتیروب آلیور؛ ماجد بونده‌سرمدك تبسمنی، اونك رایحه‌سنی ، اونك شکللرینی کوربیورم ظن ایده‌رك بویله ، بویله اولدیکندن بختیار اولیوردی. صوکره اوشکل دالغه‌لانه‌دالغه‌لانه تقرب ایده‌رك کوچوك ، بیاض ، برقوش کبی سرین سرین تماس ایدوب حرارت نبضاتی صوکره‌دن احساس ایدن نرمین الیله الی طوتیور ؛ برسس ، طانیدیغی ، تاقلبنه قدر کیرن برسس « خسته نصل ؟ » دییور ... اوح ، بوشفای ناکهانی ، بوحدود ممات ! کوزلرینی آچدی، ضیانك شدت انتشاری آره‌سنده باش اوجنده شکللر فرق ایتدی ؛ اوال شیمدی دها نرمین ، دها سرین ، النده طوتیوردی . اوقدر کوچوکدی‌که النده غائب اولویوردی . متبسم ، شوخ بر چفت دوداق تکرار ایتدی : — نصلسکز ؟

دلیقانلی ، بیتاب ، مسعود ، حایقیرمق ایسته‌دی ؛ صوکره ساده‌جه تلفظ ایتدی :

— سرمد !

— اوت ، سرمد ونوبر ، دیدیلر .

خسته ، کوزلرینی نیم قاپایه‌رق ؟ « او ! سزده‌می ؟ » دیدی .

شیمدی سرمد قولاغنه‌قدر اکیلمشدی؛ سرین ، رایحه‌دار سسیله بوینك یاننده :

— نچون‌عنادایدییورسکز، دییوردی ؛ والده‌کز اوقدر مضطربکه ... بن تعهد ایتدم ؛ بکا اطاعتکز واردر ، دکلمی ؟

اطاعت ! ... خسته شیمدی بو نفسله لب برلب اولمك ، پارچه پارچه اولمق ایسته‌یوردی . بوتون وجودنده‌کی آلام

واوجاع ، بوتون او آتشلر صیرلمشدی .
یالکز او ، واردی .. او ، سرمد !
او سس تکرار ایتدی : — بوغازکی یاردیره جقسك ، دکلی ؟

اوت ، یاردیره جقدی . اوایسته یوردی که قلبی ده یاریلسون ده بوتون یاره لری ، بوتون عشق میدانه چیقسون ؛ آجیسونلر ، آغلاسونلر ؛ اوح ، نه قدر آغلامق ایسته یوردی .

— پکی ! دیدی .

آننه سی سوینجندن سرمدك الرینی اوپیوردی . اوطه ده برچوق حرکت اولدی ؛ صوکره ینه بردالغینلق ، رایحه دار ، سرین ، استراحتبخش بر دالغینلق خسته نك کوز قاپاقلرینی قاپادی .

— ٣٥ —

خسته لغك بوتون ایام متباقیه سنده ، بوتون نقاهت زمانده بوبرله سرمد خسته یه رفاقت ایتدیلر . اونك بوملم کونلرینی خنده لری ، سوزلری ، لطیفه لریله احیا ایدییورلردی . ماجد اوزون ، مسعود ، لطیف بر دور نقاهت کچیرییوردی . کنج قادینلر . ایکیسی ده شوساعتلرك کوزل کچمسنه رقابت ایدرجه سنه همت کوستریبورلردی .

ماجد ، بونلرك آره سنده ، خسته لغه مخصوص بر ضعف قرارله ، سرمد حقنده تقرر ایتدیردیکی آرزوی اغترابی چیکنه یه رك مناسباتی قلبنه ترك ایدیورمش ، اونی بوتون قلبنك کوزلریله کورمکه آلیشه رق بر ظل مسعودیت ایچنده هر شیئی اونوتمشدی .

هرکیجه بلبللری دیکله مك ایچون بکله شیرلردی . ایلك محترز نغمه یی کیم ایشیدیرسه اوکیجه اوهرشیده حکمران اولمق مقرردی . هپسی وقف کوش ایدرلر ، فقط دائما نوبر مکافاتی قازانیردی ؛ فقط دائما خسته حکمران اولوردی .

ماجد آره صیره اونلره سرزنش ایدردی . بر آی ایچنده هیچ کورونمدکلری ایچون برچوق ستملر ایدر ؛ « بیوفالر ! » دییه شکایت ایلر ؛ نوبرك ، بك افندینك ممانعتلرینی سویله مسته قارشی ، سرمدك سکوتی اونی براز صیقاردی . بوسکوته هیچ بر معنا ویره میوردی . ایچلرنده همان دائما شن وشاطر طوران یالکز نوبر اولوردی . ایلك کونلرك نشئه سنی تعقیب ایدن ایام متوالیه ده حزن ضبط زمین ایتمشدی .

بعضاً هرشیئی اونوته رق ، سرمدك آره صیره اظهار ایتدیکی نیم برودتلر ، احترازلر ، اغترابلر ، هرشی بر حرارت امل ایچنده اونوتیله رق ، بی قید واندیشه کوزه لکلر باشلاردی ؛ اوزمان هرکس برمیل کشایشله روحنی سرر ، آمالنی عرض وبسط ایدر ؛ نشئه مندانه سوق نفس ایتدکلری بوزمینده ده حزن بشر اونلری ینه ملالیله سوق ایدردی .

(مابعدی وار)

امثال حقیقت

تحریرات خارجیه مهمه قلمی مدیر معاونی سعادتلو رجب بك افندی حضرتلری طرفندن ارسال بیورلمشدر :

مدت عمرنده هیچ بر اندیشه وکدره اوغرامامش بر کشی محاصره کورمه مش قلعه یه مشابهدر .

❀

انسانك قلبی سوقاغه بکزر ، ایچندن هرشیی کچرسه ده توقف ایتمز .

❀

منفعتده مشترك اولانلر محبتده مفتر قدرلر .

❀

شرف وسعادتحال امنیه سی بشیکه بکزر ، هرکس انده صاللانمق ایستر .

❀

ملاطفه ایضاح اولنورسه لطیفه حالندن چیقار . انی حسن تعبیرله تفسیرایدن کیمسه اوکبی شیلردن حظ ایتمز .

❀

ادیب وفاضل هرخصوصده عادلدر .

❀

قلب انسان مسن دخی اولسه ینه بکندیکنی دائما سوه جك چاغده در .

❀

فنااوت بیتمه ین برده ایسی ده بیتمز .

❀

انسان سولدیکنك ضیاعنه سودیکندن زیاده آجیر .

❀

انسانك قلبی ساعت کبیدر ، دوستلر قورمغی اونوتورسه ایشلهمز .

❀

صداقت واستقامتی مجرد انکله متحلی اولانلر تقدیر ایدر .

❀

برخاتونك سائقهٔ قلبی حال زمانه کوره هم سلامت هم ده نلاکتنه باعثدر .

❀

بشیکدن قبره قدر اولان یولك اك قیصه سی فقر وفلاکتدر .

❀

محبتك وفرتی جوق کره مضرت ونفرتی انتاج ایدر .

❀

نوع بشر عمربنك قسم ثانیسنی قسم اولی یاد ایله کچیرر .

❀

اطبا خشونت طبعی بولنان کسانی بیله خوش بولور ، زیرا خستکان دائما رفق وشفقته مائلدر .

❀

اخلاقسز برکیمسه نك مهارتی خلقك اضرارینی مؤدیدر .

❀

برکیمسه نك درجهٔ تربیه و شکرانی لطفه انتظار ایتدیکی زمان بیلیر .

❀

وطن پرور اولان نسوان محبهٔ اولاد اولانلردر .

❀

ارککلر یشامغه آلیشیر ، قادینلر ایسه یشامغه ویشاتمغه چالیشیرلر .

احمد احسان

فردای غرام

[۳۳۹ نومرودن بری مابعد]

محرری : محمد رؤف

نوبر محزونانه : — بن حیاتی خراب اولمش برنمونهٔ خلقتم ، دیه جواب ویرردی.

کنج قیز ملولانه بوینی بوکه‌رك : — کیم بیلیر ، دیردی ، کیم بیلیر ، فرداده فلاکت قدر امین اوله‌جغمز نه‌واردر ؟

اوزمان ماجد خسته‌لره مخصوص اینجه برسسله ، کوزلرینه کلن برنك ظلمتله ایکی قادینه باقوب : — بکا کلنجه ، محققدرکه بن قطعیاً تأهل ایتمه‌جکم ، دیردی .

بو ، آرتق براساس ملاطفه اولمشدی. کندیسنی قادینلر ، « قطعیاً تأهل ایتمه‌یه‌جکی محقق اولان بك » ، یاخود « بکار بك » دیه تلقیب ایدرلر، بونك اوزرینه فرضیه‌لر یاپارلردی . اکثریا نوبر ایکیسنی‌ده کریده براقه‌رق فرضیاتنده ایلرلردی . برکون دوکونده کلینی قولتوغه آلدینی ساعتی تصویر ایده‌رك قولاغنه «قطعیاً تأهل ایتمیه‌جکی محقق اولان بك ! » دیه‌جکنی ، صوکره زوجه‌سینه هنوز پرتکلف ایکن بوتون بو نظریه‌لری یادایه اونی محجوب ایده‌جکنی سویلر، بوکا قارشی ماجد چهره‌سنده متبسم ردلرله باشنی صاللایه‌رق « قابل دکل ، قابل دکل ! » دیه تکرار ایدردی .

سرمد دائما سکوت ایدیوردی . او ، نوبرك کوه‌زه لکنه جواب ویرمکه مجبور کورونن ماجدك یانده کندیسنه دوشن حصه‌یی سکوتله کچشدیریوردی .

بر آره‌لق ماجد صوردی :

— سز نه دیرسکز ، نوبرك بو فرضیه‌لرینی ممکن کوررمیسکز ؟

سرمد اویانیر کبی : — نمی ؟ دیدی . نمی ؟ بیلمم ... بلکه ...

— ۳۱ —

— سز قادین اولمقدن نفرت ایدیسیور سکز ، یا ارککلر نه‌یاپسونلر ؟ ازجمله بن... اوکجه‌لری قادینلر ایچون اویله برجنت وانهماك کوسترمشدم‌که بوتون خولیا ایله کچن شبابمدن صوکره بونلرك آره‌سنه آتیلدیغم زمان عمرم بو آمالی تسکینه کفایت ایتمز صانیردم . فقط برکون کوردم‌که بوتون بونلر هیچ بر شی دکلش ... اوزمان قلبمه بربوشلق چوکدی. دها ... آرتق سوه‌مدیکم قادینه قارشی الیم بر مرحمتله متحسس اولق اویله بر عذابدر که بیلمم‌بویله‌سنی هیچ بر قادین بر ارککی آرتق سومینجه حس ایتمشمیدر؟ نفرت ایتمکدن ، آرتق سوه‌مکدن ، بونی آکلا- تمقدن اوقدر اضطراب حس ایده‌رزکه رد اولونمش برعشق کبی تحملسوزدر. صوکره... بنم اك برنجی خولیام عدم امکان قارشیسنده سنه‌لرجه آغلامق ، برتبسم ایچون برسنه سربتراب پرستش قالق ایدی . حالبوکه حیاتمده هیچ بر قادینه راست کلدم‌که بنم فکرمی آکلایه‌رق بکا رقتله معامله ایتسون. غلیظ ، غلیظ ... هپ غلیظ ... جاذبه‌دار اولمق‌ده اویله بر آفت که ... آه ، بوتون قادینلر بکا بر نفرت ویردیلر ، بن بونی بیلیرم ...

— ۳۲ —

آرتق کزمکه چیقه‌بیلیورلردی . فقط ماجدك هردورلو تداویی عدم قبولده‌کی عنادی اونی پك نانوان براقشدی . کاه ایکی قادین خسته‌نك یورومسنه معاونت ایده‌رك یقینده برتپه‌یه چیقارلردی . چفتلكك اقامته مخصوص کوشکنی بر بایر احاطه ایدیوردی ؛ بوراسی یوکسك واختیار آغاچلرله متنوع بر موقع تماشا ، برکرسیٔ استغراق حالنه کتیرلمشدی : بوتون بوغازك الواح سبزینه حاکم ، هرروزکاره کشاده- سینه،لانه‌لرله‌مزین برموقع.. بوراسی کنجلر باشقه برلره ترجیح ایدیورلردی . افقلر کنیشله‌دکجه ماجد دها کنیش نفسلر آلدیغنی سویلمشدی .

شیمدی ، اکثریا بر چوق ساعتلری بوراده کچیریورلردی .

برآقشام، نوبراونلری یالکز براقشدی؛ بوکون ایکیسنك‌ده داغین وملول دوردینی برکوندی . آیاقلرینك آلتنه سریلن وسعت مناظره ، باشلرنده آچیلان سمای نامتناهیه قارشی سکوت ایدییورلردی . بر روزکار ، آغاچلرك تپه‌لرندن کچه‌رك یاپراقلرك انخشاشدن برموسیقیٔ نغمات رقینه طوپلیوردی .

ماجدك کوزلری بوتون سواحلدن آقه‌رق یکی کویه انعطاف ایتدی ؛ سطح بحرده قاینایان اثر حیان دوشونه‌رك بردنبره باشنی چویروب دیدی‌که :

— تکمیل حیاتمز بویله کچسه ... بویله ، بشریتك سعادتی متکفلمیدر ، ظن ایدرسکز؟ بوتون بزه بو رقت تحسساتی ویرن ، بوتون حیاتمزی زهر آلود مرارت ایدن عشقدن باشقه‌نه‌در؟ هردورلو آلامه‌یاباغجی اولان کنج قلبلر مضطرب اولمغه عشقدن باشلیورلر... صوکره ، صوکره اویله کردابلر آچیلیورکه باقق دهشت ویرر ؛ حالبوکه عشق انسانی اورایه نه‌تحمله آتیور !

بر شی اعتراف ایده‌جکمش کبی یاواش برسسله :

— بیلیورمیسکز ، دیدی ؛ بیلیور- میسکز ؟ حیاتدن نفرتمه باشلیجه سبب بنه عشقدر. دوشونیورم‌که سودکدن صوکره ، عشقك قلبمزده سوندیکنی کورمك ، اونو- تلمق ، بلکه استخفاف ایدلمك اولومك بیله تسکین ایده‌میه‌جکی الملر تولید ایدر . برکون آرتق سومه‌دیکمزی ، یاخود سویلمه‌دیکمزی کورمك ... اوخ ، بودوداقلر ، بو وجود بونلره متحملدر ؛ بوکون سزه سویله‌ن سوزلری بلکه یارین اونه کنه‌ده متأذی اولمقسزین سویلر ؛ بوکون سزك اولان وجود یارین بلکه عینی محظوظیتله برباشقه‌سنك اولور... فقط قلب ... او پاك ، او یالکز برعشقله پاك قالمق ایستر . حالبوکه بوکون بو ممکن دکل ... او حالده ... نه‌یاپیم بو عشقی ؟ دنیاده بر فردای غرام قدر الیم نه‌واردر عجبا ؟ بکا کلنجه ، بنم‌ایچون برعشق واردر: اولومده عشق ! انجق سورکن اولورسه‌ك فردانك تحکمندن قورتولابیلیرز ... ایشته بو ! حیاتك سعادتی ممکنسه ، سورکن اولمکده‌در ! بونی آکلایه‌جق ، بکا تشریك امل ایده‌جك ، یعنی بنی بوقدر سوه‌جك آدمه کلنجه ... اوقدر سوه‌جك که ، باقکز ، دها مضطرب اولمادن ، مسعود اولمك ایچون ، برابر اولمکه راضی اولاجق، بوتون برحیاتك مفروض بختیارلغی برکیجه‌یه حصر ایده‌جك ... بو آدمه کلنجه ... — تسوخ بر خندهٔ توکل ایله : — او آدمی خیالمده بیله بولامیورم ... چوجوقلق ! دیدی .

— ۳۳ —

کونلر بویله ، برمحرمیت منزایده ایچنده کچیوردی ؛ وکچه‌رك هرکون ماجده سرمدك روحندن یکی برصحیفه کشاده براقیوردی . ماجدك بوصحیفه‌لرده اوقودیغی شیلر کنج قیز حقنده‌کی ارتباطنی تشدید ایتمکله برابر وحشی، متهور بعض املارده بسلتیوردی .

نوبر بوتون بومجالسدن اوزاق قالیردی . او ، اساساً اوقدر نشئه‌دار ونیکبین ایدی‌که بوسیاهلقلرله امتزاج ایده‌میوردی . اونك ایچون حیاتده هرشی بروسیلهٔ کشایش خاطر اولوردی ؛ اوزمان قهقهه‌لر توالی ایدر ، لطیفه‌لر صیره‌لانیر ؛ حتی بعضاً ماجده ، سرمده بیله مقاومتی محال برآرزوی خنده سرایت ایدردی. تقلیده‌یك موفق اولیوردی: قابا ، شایان تمسخر نه‌وارسه هپسی محفوظ دهاسی ایدی . هپسندن مکمل دوکون دعوتلیلرینی تصویر ایدییوردی؛ قادینلرمزك تشکیل ایتدکلری نمونه‌کاه تزینی الك غیر مرئی تفصیل وتفرعنه قدر ، بوتون قصورلری ، بوتون دلالتلری ، اسباب رجحانلریله تعریفده امثالی بولونماز دینیله‌بیلیردی . ایشته بو ، ماجدی اکلندیره‌بیلن یکانه‌شیدی . نه‌زمان کولمك ایسته‌سه نوبره صوقولور ، ونمونه‌لر رسم کچیده باشلار باشلاماز قهقهه‌لر ، اینجه ، کهوره‌لك ، قیوراق قهقهه‌لر امتداد ایدردی .

بوکا هرکیجه سرمده اشتراك ایدردی . فقط بوکیجه یمکدن صوکره مظلم بر سکون اینجده بر کوشه‌یه چکیلدی ؛ حتی ماجدك دعوتنه‌قارشی اعتذاربیله ایتدی : — عفو ایدیکز ...

ونوبر حکایه‌سنده دوام ایده‌رك : — هله بعضلری اوقدر قیصقانجدرلرکه ... دییوردی .

— ۳٤ —

اوبر صباح ، نوبر بالقوندن ماجدك پنجره‌سنه کلیش ، پارماغنده‌کی بوزوکیله پنجره‌یه عصبی ضربه‌لر اوره‌رق اویاندیرمق ایسته- یوردی .

— لکن الآن قیملدانمایور... — دیه اشاغی صارقدی ؛ اوراده سرمد ، کوچوك شمسیه‌سنه دایانمش بکلیوردی . دها اوقدر صباحدی‌که کونش آغاچلرك آره‌سندن هنوز چیقه‌مامش ، افقی شعاعاتیله صیق یاپراقلردن صیزیبیور ، کیجه‌نك بوتون یشیل یاپراقلره ، آغاچلرك رنکلی چیچکلرینه ، دالله‌بودالره سردیکی کثافت رقیقهٔ منجمده‌یه رعشه‌دار، جلوه‌کار نجوم ابتسام سرپیوردی . اوراده ، یوقاریده ، کوشکك قاناد کبی کریلمش صاچاقلرینك باشنده زهره ، سمای آبیده شوخانه غمزه‌لر سوزیوردی .

براز صوکره ماجد بالقوندن کورونوندی . نوبر اکیلوب شمسیه‌سیله کوسته‌رك : — سرمد آشاغیده بکله‌یور — دیدی . صوکره یوریه‌رك : — هایدی ، بزده اینه‌لم ...

سرمد ، آشاغیده ، شیمدی یولك آغزنده منتظردی . بوز رنکلی بر قاش- پوسیه‌ر بوتون قامت لطیفنی بر درآغوش مهملانه ایله صارمشدی .

— شکرلر، دیدی ؛ صوکره متلاشیانه : — هایدی، یوله، یوله، ماندیرایه‌کیدییورز... ماجد برسوز سویله‌مش اولق ایچون :

— لکن بوقدر ایرکن ... دیدی .

کنج قیز دالغین دالغین یوریه‌رك جواب ویرییوردی : — ایرکن، ایرکن ... ممکن اولدیغی‌قدر ایرکن ... اوقدر ایرکن که ... صباحك فیض اشعارینی اوقویه‌جغز ... صباح ، شباب کیدر... هله‌بهار صباحی...

او اوکدن ، آهنکلی ، طفلانه برروشله یوریبوردی ؛ صباحك یرلرده‌کی رطوبت مشعشعه‌سنی چیکنه‌یورلر ، هنوز قراغیلری تبخر ایتمه‌ین قوملری ، طاشلری ازه‌رك چیترداتیورلردی . هوا سرینجه ایدی . ایکی طرفلری مختلف ایکی چیفتلکك چیترلریله محاط یول ، یوکسك آغاچلرك کولکه‌لرینه مستغرق یشیل برطراوت ایچنده دوام‌ایدییور، تنها ، کولکه‌لرله خواب آلود . حشرانك مشوش آهنکلری ، قوشلرك پرذوق زمز- مه‌لریله مالامال اعوجاجلرله دولاشیوردی.

بوصباح سرمد پك شطارتلی ایدی . اوزرنده کوه‌زه‌لکی واردی :

— بوکون سزك نه‌قدر رخاوتکز وار خانم افندی ؟ کورنلر آنتواتی مراق ایدن قله‌ئوپاتره بکزه‌تجکلر . هله بك افندیی صورمایکز ... صباحك بوتون بو فیض اشعارینه قارشی بوقدر بارد طورمق ممکن دکلدر دیمش اولسه‌یدیلر اینانمازدم ... حالبوکه هرشی ممکنمش‌که بونی‌ده کوردم ... او ، اسپینوز افندیی‌یه باقك ... اوده کندینه دوشن وظیفهٔ شاعرینی ایفا ایدییور ... « شوکلن کوزل شیشمان خانم ! » نقراتیله سزه نه‌کوزل برشرقی ... صوص ! اوف ، بو بوجکلرده ... — شمسیه‌سنی‌صاووردی. —

ها شـویله ، داغیلك باقهیم ... او ، محترم قورباغه افندی ، سنك نغمهك اکسیکدی ... سن ده مطلقا بکا مدحیه اوقیورسـك ... شوخاطرشناسلغکه بیك تشکر ... کوریيور- میسـك نوبر ، سنك اسـپینوزلرکه قارشی بنمده هیچ اولمازسـه بر دره دن زواللی بر قورباغه جغ چیقدی ... آه برینی سودکلری حالده بیلدیرمهیملر نه زواللی شـیلردر ... ایشـته شوقورباغه جق ، اوچ سـنه در بکا عاشقمش ده انجق بوکون اعتراف ایده بیلدی ... نه اقبال ... آل بر اسپینوز دها ... رقابت زیاده لشـدی ... عجبا زواللی بلبللر نیچون صوصیورلر ؟.. لکن سز نه قدر جدیسکز بوکون بك افندی ؟..

کنج ، اویانیر کبی باشـنی قالدیردی :

— نمی ؟ اوح ، بالعکس ... دیکله یورم .

نوبر ، ماجده صوقولوب قولنه آصیله رق وباشـنی اکوب خنـدان کوزلریله بوزینه باقه رق : — هله بنی کوتوره جك قدر قوت صاحبی اولدکمی باقهلم ؟

سرمد بر قهقهـه صـالیوره رك : — کوزل تجربه ! دیدی . خصوصیله برارکدکه کوزل سؤال !.. بو ، بلبله یورولورسك ، اوتمه ، کیدر . یاخود ... لکن کرچکدن ابی قوت ، نوبر خانمی بش دقیقه طاشیمق ... آرتق بزه خسته مراقلرینی دیکله تمز سکز آ ، بو کوزل بر تجربه اولدی ... بویله کوزل تجربه لری بولمغه انجق نوبر مقتدردر ...

اوته کی تیز ، شوخ بر قهقهه صالیوردی :

— البتـه ! — صـوکره ماجده اکیلوب علاوه ایتدی : — یورولدکمی ؟ ها ، اکر یورولدکسه سنی برحماله ویریم ... اعتراف ایتمه یورسك یا ؛ فقط چهرهك باشـقه بررنك باغلادی ... کل ، شیمدی سن بکا طایان ... او ، اما حقك قالماسـون دییـه بکم ، رجا ایده رم ...

شیمدی سرمد ، حاشاری چوجوقلر کبی کری قاله رق چیتك دیکنلری آلتنده برکوشه یه کیزلنمش قرمزی قالپاقیله صاللانان نارین بر چیچکی قوپارمغه چالیشیوردی .

— مابعدی وار —

امثال حقیقت

تحریرات خارجیه مهمه قلمی مدیر معاونی سعادتلو رجبیك افندی حضرتلری طرفندن ارسال بیورلمشدر :

نسـوانك قلبی او رسـاله یه بکزرکه صحایفی نظر امعاندن کچمز .

ازدواجده محبتك فقدانی عاقدینـدن برینك ساخته کارلغنه محمولدر .

حق نسوانده یك آز اعتدال کوستر - یلیر ؛ یازیاده تمدیح . یاخود فضله تقبیح ایدیلیر .

انسانك اسراری جداً دوست اولمیانلره کران و محبـانی نزدنده ایسـه باعث فخر فراواندر .

ابتلا و انهمـاکه خادم اولان عقل وفطانت دکل حمق وبلاهتدر .

بر جمعیتده خوش کورونمك ایچون سویلمکدن زیاده سویلتملیدر .

بعضاً هیچ برشی بیلمیانلردن چوق شی اوکرهنیلیر .

عاقل اولان سویلمکدن ایسه دکله مکی ارزو ایدر . مختصر ومفیـد اولان کلامه هرکس راغبدر .

تربیه لی قادینلرك ارککلرینه محبت و اطاعتی اقصای آمال و مفخرتیدر .

بغیر حق نسـوانه تکدیراً خطـاب ذکوره مادام الحیات موجب عتابدر .

تأهل ایده جك کسـان محبه وصـدیقه نسوان ارامليدر .

مجوهراتك کوزللکی انی طاقانلرك حسن وآنی نسبتنده تقدیر اولنور .

محبت رغبته مربوطدر ، انفکاکی حالنده ضایع اولور .

شـاعر عاشق محصـول فکرینی درك ایده مز ، کندنده تحصل ایدن افکاریا تخفیف هجران یاخود طعن رقبان ایچوندر .

قمـارباز ایله حیلازك عاقبتی متسـاویاً فلاکتدر .

انسان کندینی یا امیدینك فوقنده بختیار یاخود اصـلا بدبخت بولمدیغی حالده بیله طالعسز ظن وشمار ایلر .

طمعکار نقودك صرف واعطایه مخصوص برشی اولدیغنی دوشوندکجه نظرنده قیمتی قالمز .

عرض وقاریله یشایان مخدرات بای حال اهللرینك محبت وحرمتنه شایسته در .

روبرو نسـوانك مداحی اولمیـان پك آزدر .

ذکور ذکوره فضائلیله نسوانه ایسـه نواقصیله یارانور .

سـکوت نسوانك مزیانندر ؛ اسمرلر آلدانمغه ، صاریلر ایسـه افشای سره مائل اولورمش .

هوای نفسـه تبعیت ایدن برقز قوپمش چیچك کبی اولوب صـاحبهٔ عیال اولان بر قادین ایسـه یایمال اولمش ازهاره تشـبیه اولنور .

احمد احسان

پرستشم ، تکمیل امیدلرم اورادن آقوب کیدییور !

فریده النده بر مقاصله تقرب ایتمش ایدی . مینی‌مینی بر قوش کبی اوچوشان الیله ، پنبه طرناقلرینك اوجیله صاچلرمك آره‌سندن بر تل آبیروب چیقاردیغی حس ایتدم ؛ صوکره مقاصك‌قورو، دلخراش بر شیقیرتیسنی طوبدم . فریده کوله‌رك :

— بیر !...

دیدی واوکمه اوزون ، بم بیاض برتل صاچ براقیوردی ! بم ایچون برچوق کوز یاشلرینی ، طاقتشکن برچوق جفالری ، دلخراش برچوق قیصقانجلقلری ، عذابلری خلاصه ایدن او آق صاچ بیلان کبی بر قاچ دفعه قیوریله‌رق قوجاغمه دوشدی . اوزمان بتون شدتیله حس‌ایتدم که اولانجه امیدلرم ابدیاً سونمش .. کنجلکم ، سعادتم ، زوالسز خسته قلبم آرتق جداً اولمش‌ده شیمدی اوایکی قوش کبی بیاض ، نرمین اللر جنازه‌سنی قانادلرینك اوزرینه آلمشلر کوتوربیورلر . بن ایسه برطاقم بیاضلقلر، برطاقم اینجه پنبه تللر آره‌سندن صانکه بوآلایی ، کندی کندیمك جنازه آلایی بنه کندی کوزلرمله کوربیورم !

فریده دوام ایدییوردی . بودفعه دها زیاده کوله‌رك :

— ایکی ! ..

دیدی ؛ متعاقباً صایمغه باشلادی :

— اوچ چ ... درت ت ...

و مقاصك صوغوق دمیرلری بربرینه قاووشه‌رق تحصل ایدن اوقورو ، اوسامعه‌خراش‌شمانه بکا ، اودقیقه‌ده ، کومدیکم کنجلکمك ، عشقمك مزاری اوزرینه اك عزیز ، اك وفادار برمحبم ، بر رفیقه‌م صفتیله فریده‌نك نازك اللریله آتیوردیکی صوك برقاچ کورك طوپراغك کورولتیسی کبی حزین کلیور ایدی .

ایشته ، ای بنم سودیکم ، ایشته قلبمك حالی.فقط امین اول ؛ بنی عفوایتمین آجیلرله، کنجلکمه حرمت ایتمین کدرلرله ، جفالرله اولمش قابم مدت حیاتنده اولدیغی‌کبی صوك نفسنده‌ده بنه سنی عفو ایتمشدر !

بکاکلنجه ، عزیزم ، شیمدی آرتق صاچلرم آغارمش ، اختیارلامش اولدیغمدن سزی بنمده تمامیله عفو ایتدیکمی اثبات ایچون شیمدی ، شو مکتوبمده ، بتون اوکچمش اشتیاقلرمك ، تکمیل اوسونمش تحسرلرمك ، آرزولرمك برینه قائم اولان صمیمی ، جدی برمحبت ، توکنمز برشفقتله — مساعده ایدیکزده — برکره‌جك دها او کوزل ، او سویملی قاره کوزلریکزدن اوپه‌یم !.. اولمازمی ، عزیزم ؟..

همشیره‌کز (!)

ناز پرور .

میرکون — ٤ اغستوس سنه ۳۱۳ —

صفرنی ضیا

فردای غرام

[۳۳۹ نومرودن‌بری مابعد]

محرری : محمد رؤف

شمسیه‌سنه دایاه‌رق بر داله آصیلیور ، اوراده‌کی خندقك اوستنده‌صاللانه‌رق، خیر- چین خیرچین چیچکه بیتشمك ایسته‌یوردی: کلینجك اکیله‌رك تماس ایدییور ، صوکره قیوریلوب قورتولیوردی . آرقه‌دن اونلرك قهقهه‌سنی ایشیدییوردی ؛ اونلر ایلریله - مشدیلر . اوزمان کنج قیز یره آتلایوب شمسیه‌سیله چیچکه مدهش بر ضربه ایندیردی .

توقفله باستونته دایانمش ماجد : — لکن آز قالدی دوشه‌جکدیکز ، دیدی .

کنج قیز دوداقلری تیتره‌یه‌رك کلینجکی خرپالایوردی .

نوبر ، دلیقانلینك قولنده قولاغنه بر شیلر سویله‌یه‌رك قهقهه‌سنده دوام ایتدی .

وسرمد کلینجکك بیتاب‌یره سریلدیکنی کورنجه کوزلرنده مظلم بر تبسمله بر شیلر میرلدانه‌رق ایلریله‌دی .

نوبر بایلیرجه‌سنه کولیوردی : —

لکن بونه حرص ، همشیره !

یوریدیلر . کونش یوکسلمش ، اورایه بورایه ضیالر کیرمش ، حرارت یایلمش، آغاجلرك آره‌سنده آریلر یاواش یاواش اوغولدامغه باشلامشدی . ماجد آره صیره باستونی صاووره‌رق رمشی عسکرانه ایله یوربیوردی . نوبر قالیلاشدیرمغه چالیشدیغی سسیله قوماندالر وریبور ، قهقهه‌لری توالی ایده‌رك اونی تقلید ایدییور ، صوکره یورولوب بنه قولنه طاقیلیوردی .

— اوف ، دها کلمدکمی جانم ؟ دیدی .

سرمد توقف ایدوب ، شکایت آمیز ، جواب وردی : — نه قدر نازکسکز همشیره ... بر خسته‌نك بویله متانتله یوریدیکنی کوروب طورورکن بوشکایت ... واقعا اونك‌ده بوقدر صوراتله یورمسندن شو چوجوقلغه راضی اولدیغیچون تأسف ایتدیکی اکلاشیلیورسه‌ده ... آه ، اکر بیلسه‌یدم هیچ سزه خبر ویرمه‌دن دونکی کبی یالکزجه کلیردم ...

— نصل ، سز دون‌ده‌می کلدیکز ؟

کنج قیز متبسم دیشلرینی کوسترەرك :

— دون ، اولکی کون ... هرصباح ... بویوله پرستش ایدییورم . تنها ، مستریح ... ایسته‌یورم که بویولك برنهایتی اولماسون ؛ اویله ، یشیللك ، بنی سون قورباغه جقلرك آره‌سنده ، یکی چیقان کونشك آلتنده ابدیاً ، ابدیاً کیده‌یم ... ونهایتده روزکارك هیچ اکسیك اولمادیغی برآغاجلق آلتنده مزارمی قازیلمش بولایم ...

ماجد متألمانه : — سرمد ! دیدی .

— اوح ، نه قدر خسته‌سکز ، باقکز نوبره ... سوزمك نه‌قدر دلیجه اولدیغنی بیلیرده نصل کولر ... — صوکره جدی ، دوام ایده‌رك : — فقط اولمایور ... مثلا برکلینجك کوربیورم که شوق ونشئه‌می خراب ایدییور ... حیاتده نشئه‌می وار ظن ایدرسکز ؟ شو تنها قیر یولنده بیله راحت یوق ... — بردنبره برصدای مسرت ایله :

— هاه ، ایشته برکلینجك دها ...

کنج قیز آتیلدی، بوبالنسبه دها یقینجه ایدی ؛ اکیله‌رك اوزاندی ؛ آیاغنی خندقك کنارینه قویدی : « هله هله رجا ایدرم کلینجك خانم ... یمین ایدرم که بن فنا بر قیز دکلم ... »

ماجد تکرار ایتدی : — لکن دوشه‌جکسکز ...

نوبر علاوه ایتدی : — براقه‌لم، دوشسون‌ده واز کچسون ...

کلینجك الده‌ایدلمشدی ؛یالکز اورادن آیریلیرکن بردیکن باش اورتوسنی چکدی ، خیرپالادی . کنج قیز شمسیه‌سیله بر ضربه ایندیره‌رك « چاپقین ! » دیدی ؛ — دونوب دوام ایدیله‌رك : — دوشمکمی ؟ ظن ایدر- میسکزکه بنی‌بویله شیلرله قورقوته‌بیلیرسکز؟ بنده قهرمان قانی واردر ، قوزوم .

بوتناسبنده رقتلر تتره‌ین نارین ، نازك ، نرمین خانم افندی ، طبیعتك بو هیبتلی حالنده ، کشایش شبابله خورات برکوی قادینی طورینی طاقینیورمشدی ؛ دوام ایتدی : — باباملن قاچ کره ایشیتدم که اجداده‌مده بویوك ، پك بویوك قهرمانلر وارمش ...

نوبرکنیش برتنفسله : — اوح، نهایت کوروندی ... دیدی .

کنج قیز آجی آجی : — یارب شکر ! دیه مرلداندی وحیزله یوریه‌رك برقاپیدن کیردی. «نه خبر ، بابا ولی ، صاغیم اولدیمی؟» دیدیکی ، صوکره سسنك اوزاقلاشدیغی ایشیدیلدی .

اوته‌کیلر دها کیرمه‌مشلردی‌که سرمدك فیرلادیغی وسرت برچهره ایله حایقیره‌رق : کوردیکزمی برکره ، بنی صاغیمدن‌ده آلیقو- یدیکز؛ یایوریمك ایسته‌میورسکزکه ...بریکز خسته ، اوبریکز نازلی ... بر بریکزدن تنبل...سزه خبروبردیکمه اوقدر نادم که... دیدیکی کورولدی .

نوبر کوله‌رك : — لکن طورکز باقه‌لم ، کوزلم ؛ تلاشك لزومی یوق ... بوقدر نه کدرلنیورسکز ؟ ... بزسوت ایچمکه کلدکمی ؟.. — صوکره دونوب بوز عبالرك ایچنده‌سرمدك‌حرصنه متبسم‌برمراقله باقان‌اختیار آدمه : — سوت وار ، دکلی ؟ دیدی .

سودجی الی نیم آچیق کوکسنده غائب اولمش ، قیرصقالیله محاط چکسنده اوست صیره‌دن برتك دیش طپشاری فیرلامش بر اختیار ، جواب وردی :

— سوتمی ؟ هی ... طولو ، خانم افندی ... هپ بویله ... لکن کوچوك خانم ، دون‌ده‌کلدی ، کندی صاغدی‌ده ...

ماجد ، بو غیر مأمول کدرك اوکنده سرمده نقرب ایده‌رك : — لکن‌کوزم ... مقصد کزمك دکلمی ایدی ؟

سرمد ، شدتله وخیرچین برطورله:— او، رجاایدرم ماجدبك. بنی‌راحت‌براقکز... سز نوبرله اکلنجه‌کزه باقکز ...

ماجد، نوبرك خنده‌سنه اویوب کری چکیلدی : — پك اعلا ...

اوزمان نوبر صوباشنه کیده‌جکلرینی ، اورایه سوت کوندرلمسنی سویلیه‌رك اوکه دوشدی ؛ ماجد سرمده باقدی . او ، غیر متحرك ، پرخشم طوربیوردی . « کلمیورمیسکز ؟ » دیدی .

کنج قیز باردانه : — بن قاله‌جغم ، دیدی .

اختیار ، یوکسك ، بویوك آغاچلرك آلتنه برچارداق یاپلمشدی . بر ضالقمك مبذول‌التفاتلرینه بورونه‌رك بوراسنی یشیللی، مورلو بر تربهٔ صفا حالنه کتیرمشدی ؛ آلتنده‌کی‌بویوك برحوضه ، یوقاریدن رشاشهٔ سقوطی ایشیدیلن برصو آقیوردی . چیمدن بر قاناپه‌نك اوزرینه اوطوردیلر . بوراسی یوکسك برموقعدی . برطرفده بر اوزوم باغی تپه‌لره طیرمانیور ، یشیل یاپراقلرینی کونشك آلتنه سریبور ؛ اوبرطرفده بر تارلا باشاقلرینی روزکارك کیفنه ترك ایتمش ، دالغه‌لریله یووارلانیور ؛ اوته‌ده بر یوکسك وکثیف پرده، قاواقلاردن ، دیش بوداقلاردن چنارلردن متشکل صیق ، یوکسك بریشیل پرده ، سمانك‌زمینده افقی‌تحدید ایدییوردی .

کونش ، حرارتیله روزکارك صدمه‌لرینه لطیف بر نوازش ویریبور ، صویك اوزرنده نك توك دوشمش یاپراقلر قیورانه‌رق یوزییوردی .

سوت کلدیکی زمان سرمد حالا کلمه‌مشدی؛ حریفه‌صوردیلر، «بیلمم، کیتدی اوغالبا » دیدی . اوزمان ایکیسی‌ده بربرینه باقدیلر ؛ ایکیسی‌ده بوغرابتدن برشی آکلا- مامشلردی. طبیعی چوق اوطوره مادیلر ، مراق‌ایدییورلردی. کیدرکن اختیاره‌راست کلدیلر؛ آغزندن فیرلامش اورنکسز دیش صانکه‌سوزلرینی بوشالتیوردی؛ آکلاتدی که او کری دونمش ...

ماجد « یك غریب ! » دییه مرلدا- نیوردی .

سرعتله ایلریله‌دیلر . بوتون یول‌بوش ، تنها ، حشرانك ولوله‌سیله مملو ایدی . براز کیتدکدن صوکره آرتق مأیوس اولدیلر ، آغیر آغیر یورمکه باشلادیلر . ایکیسی‌ده ساکتدی .

بردنبره نوبر باشنی قالدیروب سمایه باقه‌رق : — وای ، یاغمور ، دیدی . سیاه بربولوط ، انوار شمسله خنداخند برقسم سمایه هجوم ایده‌رك کریه‌لریله صباح بهاری ترطیب ایدییوردی . قطره‌لر ، کاه بر یاپراغه آصیلیور ، کائناتی جوهر رعشه- دارنده تعلیق ایدییور . صوکره بر قلبده اولن بر امیدکبی ، ذلیل وسفیل طوپراغه یوارلانان دیکرلرینه قاریشیوردی .

— مسعود قطره ، دیدی ماجد ، هیچ اولمازسه بر ثانیه، یاپراغك بوتون‌بوی املنی مص ایدییور ، حالبوکه بز ...

کنج قادین تلاشله شمسیه‌سنی آچمغه چالیشه‌رق :— قوشه‌لم ، قوشه‌لم، دیدی . فلسفه‌نك لزومی یوق ، تکرار خسته اولورز ... شمسیه‌مه کلکز .

ماجد ساده‌جه : — تشکر ایدرم ، بویله ایی یم ... دیدی .

نوبر:—اوح ، خودکام ارککلر ! دییه حایقیره‌رق دلیقانلی‌یه یاقلاشوب شمسیه‌سندن اوکاده برسمای اشتراك بخش ایتدی .

شیمدی شمسیه‌نك اوستنده پاطردایان یاغمور‌دن تحفظ ایده‌رك بربرلرینه صوقو‌لمشلر ، بر مشی بطی ایله یوریبورلردی .

کنج قادین‌دوام ایتدی :— ارکك... اسمکز ارکك ... اوقدر آز ارککسکزکه انسان‌سزه آجیور . ظن ایدییورم‌که وظائف تبادل ایتدی : خسته ، ضعیف ، محتاج معاونت ، بوتون احتراصاتنی برقادین کبی ضعفله بر دقیقهٔ غرامه فدا ایدن سزی عجبا دیشیسنی محافظه ایچون قارا بیناسیله کیجه‌لری صباحه قدر یاغمورلر آلتنده بکله‌ین او اسکی محاربلر کورسه‌لردی ، شو رنکسز چهره‌کز ، شوطارانمش سوسلو باشکز ، شو الدیونسز کزمه‌مکدن برقادین الی کبی یومشاق وبیاض قالان اللرکز ، نهایت بوتون شو بیلمم هانکی آلامود مقاصدارك اثر صنع وایجادی اولان صوك کسیم اثوابکزله کورسه‌لردی ... عجبا نه‌دیر‌لردی ؟ ظن ایدرمیسکزکه سزی کندیلرینه اخلاف اوله‌رق قبول ایتسونلر ؟ — شاطر برقهقهه ایله :— اوح ، ارککلر . ارککلر ، آرتق بواسمه لایق دکلسکز ... هپ عشق وصفا ...

یاغمور دها زیاده حیزلانمشدی ؛ اوراده بر اخلاموروك آرقه‌سندن ، بونلر کچنجه ، سرمدك چیقدیغی کورولدی . بریانه دوشن شمسیه‌سی سبینه یاغموروك باشنی ایصلاتمسنه آلدیر میه رق ایلریله‌مش ؛ صاپ صاری ، جدی ، بونلری سبر ایتدکدن صوکره الندہ بردمت چیچکله شمسیه‌سنی قاپوب آرقه‌لرندن یاواش یاواش یوریمکه باشلامشدی .

شیمدی نوبرك قهقهه‌لری ، شوخ ، عصبی ، تیز ، تعاقب ایدییوردی . ایچه ایشتمك ایچون سرعتله یوریدی ؛ اونلر اوقدر دالمشلردی‌که تعقیب ایدلدکلرینی ایشیتمیورلردی .

نوبر دوام ایدییوردی : — نه یاپه‌لم ؟ اولدن ارککلر سودکلری زمان مردانه ، فداکارانه ، قهرمانانه سورلردی ؛ بوکون هپ ارککلر مزاوقدر ظریف ، اوقدر قادین،

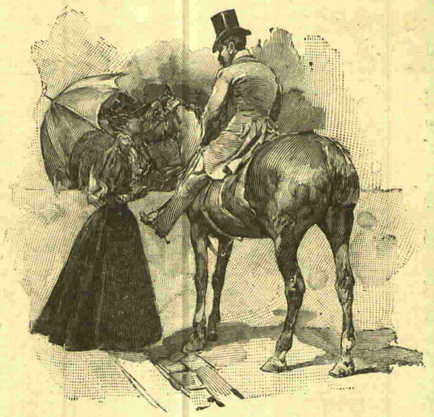

[پول اوزرنده]

باشقه صفت بولامیورم ، اوقدر ایچه شیلرکه ...

ماجد کورولتیلی برکولوشله : — لکن نه ایسته‌یورسکز ، خانم افندی ؟ سزده اوقدر آر قادینسکزکه ... ارککلر نه‌پایه‌جقلرینی شاشیردی . سزك خطا کز وار ، اولا دکیشن بزدکلر . سزکز ... برصباح ارککلر اویاندقلری زمان کوردیلرکه قادینلرده‌کی اولکی نازوادا برینه ... آرمه‌سنی پك یاواش سویله‌دی . نوبر اوقدر خوش بولدی‌که قاتیلیرجه‌سنه کولمکه باشلادی .

— براوو ، براوو ...

دوندیلر ؛ سرمد ، کوچوك قرمزی شمسیه سنك آلتنه بوزولمش ، ایکی آدیم اوتده ، قولنده قوجه بردمت تیترەمك ، ال چربیور ، حایقیریبوردی . کنج قیزك دیشلری پارلایور ، ال اوردقچه تیتره کلردن بر یکی یاغمور دها دوکولیوردی .

ماجد : — وای ، دیدی ، سزها ...

کنج قیز ایلریله یوب :— سزی تعقیب ایدییوردم ، دیه اعتراف ایتدی .

نوبر صوردی : — ای نچون خبر ویرمیوردیکز ؟

سرمدساده‌جه : — محاوره کزی اوقدر مراقبی بولدم که کسمکدن اجتناب ایتدم . نهایتی بکله‌یوردم ... دیدی .

یاغموردیمش ، تك‌توك قطره‌لردوشیور‌دی . شیمدی بوتون هوا ، طوپراقدن ، آغاچلردن ، چیچکلردن ، باپراقلردن نبعان ایدن رایحه ایله ، تلاه ، نمناك ، شوخ بر رایحهٔ ترابیه ایله مشحون ایدی .

ماجد : — سزی چوق مراق ایتدك ، دیدی .

کنج قیز باشنی صالالایوب ارتمش طوبراقده طفلانه خطوه‌لرله یوریه‌رك دوداقلرینی قالدیردی : — نه‌دن او ؟

نوبر : — داربلتمق ایچون برشی یاپمامشدق ، نچون قاچدی ؟ دیه مراق ایتدك ... دیدی .

ماجد علاوه ایتدی : — هم یالکزجه کیتمه کزدن اندیشه‌دە ایدك .

سرمدخفیفجه برتبسمله باشنی اکوب :— تشکر ایدرم . فقط زومسز یره راحتسز اولمشکز . داریلمغه کلنجه ، دارلمادم ؛ فقط بردها سزکله بریره کیتمیه‌جکم ... کزمه‌نك ذوقی قاچیریبورسکز ...

ماجد : — نه‌مؤلم‌تهم ! دییه‌میرلداندی .

کنج قیز خفیف بر خنده ایله سینه‌سی صارصیلدیغی حالده : — نچون مبالغه ایدییورسکز ؟ دیدی ؛ بن بی اهمال ایتدیکز دیه شکایتمی ایدییورم ؟ یالکز سزکله بر دها بریره کیتمیه‌جکم ، بونی سویله‌یورم . رجا ایدرم دها اوزاتمایکز . — تبدیله ادا ایله : — او ، سزك اسپینوز حالا اوراده ... لکن اونه شوق وشطارت ... بر ایکی یاغمورله بیقانمشسه نشانلیسنی بکلر ... زوللی بنم قوربانغم ... بنی کوردی‌ده سس بیله چیقارمادی ... ها ، ایی عقلمه کلدی ، بونلری سزك ایچون طوپلادم ... — اندەکی قوجه‌مان تیترەمك دمتی صالالایوب بر باران قطرات سرپدکدن صوکره نوبره اوزاتدی ، ومتبسمانه علاوه ایتدی : — ایشته سزه برکلین هدیه‌سی !

اوتەکی صولوق برتبسمله : — کلینمی ؟ اوحالده اونلری کندیکز ایچون صاقلایکز ...

سرمد باشنی صالالایه‌رق : — بمی ؟ دیدی ، کلین اولملرها ؟.. اصلا !

نوبر اصرار ایتدی : — بك افندی اویله سویله‌میور ، بیلیرسکز آ ؟

کنج قیز ، دوداقلری تیتره‌یه‌رك متغیر بر صدا ایله مصراً تکرار ایتدی : — اصلا ! — وآرتق بو بحثی ایسته‌میور کبی شدتله : — ایشته کلدك ... او ، بك افندی‌ینه کوتوکلرك یانده ... زوالللی بك ...

— ٣٥ —

یمکده تقرر ایتدی‌که آرتق یارین کیده‌جکلر . قارشیدن صوك ، قطعی برامر دهاکلمشدی ؛ بویوك بك افندی بهمه حال کلسونلر دییه بالذات آدم کوندرمشدی .

یمکدن صوکره ، قهوه‌لری ایچمك ایچون قیر طرفنده‌کی بالقونه چکلمشلردی ؛ سرمد ، اوزون بر صاندالیه‌یه اوزانمش ، برکناردە ، ساکن ، متفکردی . نوبر ، اوبر اوجده ، بك افندیله اوزوملرك آشیلانمسنه دائر برمباحثه‌یه طوتوشمشدی . ماجد سرمدك آرقه‌سنده‌کی پنجره‌نك ایچنه دایانمش ، اوکلرنده‌کی بارده اوکله‌نك حرارتی آلتنده اوتلری بچن طرپانجیلری سیر ایدییوردی .

براز صوکره بك افندی اشاغی‌یه ایندی . نوبر ، خانم افندینك یانه صوقولوب یاواش یاواش قونوشمغه قویولدی .

شیمدی دلیقانلینك کوزلری اوراده صاچلرینك کومه‌سی باشنه بر شکل خیالی ویرن سرمده انعطاف ایتمشدی . کنج قیزی ، بو اوکله‌دن صوکره‌یه مخصوص کونشدن صیزان کولکه ایچنده ، سیاه ومحتشم صاچلری ، بیاض ولطیف چهره‌سی ، بوتون کوزلرنده‌کی رنك خولیا ایله پك شایان پرستش بولیوردی .

صباحدنبری یینه دکیشدیکنی کورویور ، بارد ، مجنب ، عصبی بولونشنه بر معنا ویره‌میور ؛ اندیشه‌ناك ، مأیوس ، بومعمایی حل ایچون کندنده کفایت محاکمه بوله‌میوردی .

کنج قیز اینچه پارماقلرینه باشنی یاتیرمش ، صاچلری پارماقلرینك آره‌سندن طاشمش ... عجبا نه دوشونیوردی ؟

[خطهٔ عراقیه جولانندن : سیواسده بر جاده]

Une rue à Sivas.

ماجد بردنبره بونی آکلامق ، اونك فکر ملولنه حلول ایتمك آرزوسنی اوقدر شدید بولدی‌که اکیله‌رك نواز شکار بر صدا ایله : — راحتسز ایتمکدن چکینمسه‌یدم بی‌ده تفکراتکزه تشریك ایتمکزی رجا ایدردم ... دیدی .

سرمد خفیف برحرکت هیجانله : — سز اورادەمیدیکز ؟ دیدی . صوکره جواب ویردی : — هیچ ! یمکدن صوکره کلن رخاوت ... برشی دوشونیوردم ... لکن آیاقده طورمسه‌کز آ — ویاننده ، عینی قاپاپه‌ده برير کوسترەرك : — شورایه اوطورمازمیسکز ؟

ماجد بالقونه‌کچوب کنج قیزك البسه‌سنك طاشغینلقلرینی راحتسز ایتمه‌مك ایچون احترازلر ایده‌رك اوطوردی . شیمدی‌هوای وجودینه تقربدن ، احتمال اونك تنفسیله منتفس اولمقدن متولد برپریشانلقله ، ناکهان کلن برشدت املله برشیلرسویلمك ایسته‌دی . دوداقلری تیتره‌یوردی . بوصیجاق دعوت اونی اك بارد معامله‌دن زیاده ؛ صوك درجه‌ده متهیج ایتمشدی .

سرمد خفیف بر خنده ایله دیدی‌که : — لکن سزی غریب کورویورم . راحتسز‌میسکز یوقسه ؟

ماجد — خایر ، دیدی ، — بر دقیقه صوکره : — کاشکی اولسه‌یدم ... بیلیور‌میسکز ، شیمدی یکیدن خسته اولمق ایسته‌یورم ... خسته ، امیدسز ، محتضر اولمق ؛ فقط یانمسه سزی حس ایتمك ، سزی کورمك ... — کنج قیزك فوق‌العاده قیزاردیغنی کوروب تبدیل طورله : — زیرا یالکز او زمان قصورلرمك عفوینی استحصال ایده بیلیورم .

سرمدك چهره‌سنه شیمدی بر صاریلق یاییلیوردی :

— قصورلر ! .. دیدی ، — صوکره کوله‌رك علاوه ایتدی : — اك ابیسی بتسون بونلری اونو‌تمقدر ...

ماجد تأسف ایدر کبی : — اونوتمق... بونی بندن ایسته‌مزسکز دکلیا ؟ سز کیتدکدن صوکره بکا باشقه نه‌قالیر ؟

کنج قیز باشنی چویروب لطیفه آمیز برادا ایله : — او ، نه‌قالماز ؟ بتون بوقیرلر ، تارلالر ، باغلر باشقه کیمه قالاجق ظن ایدرسکز ؟ — تبدیل ادا ایله : — هم باشقه برشی قونوشه‌لمی ؟ بز آرتق یارین کیدییورز ، البته کچن سفر کبی یاپمازسکز ، دکلمی ؟ زیرا شوزمانلرده بوراده کچن حیات قدر جان صیقیجی برشی اولاماز ...

ماجد علاوه ایتدی : — انسان یالکز اولورسه ... فقط بویله تنها برلرده کچن حیاتك‌ده باشقه برذوقی وار ...

سرمد باشنی صالالایه‌رق سکوت ایتدی .

ماجد بوسکوتله قوت بولوب محترزانه دیدی‌که : — ایسترمیسکز ، شویله‌جه یالکز ایکیمز ، — کولیوردی — مادام‌که هپ برابر کیتمه‌مکه عهدکز وار ، یالکز ایکیمز قیرلره چیقه‌لم ...

کنج قیز بوفکری پك کوزل بولمشدی ، حاضرلانمق ایچون ایچری کیتدی ؛ ماجد اوطه‌سنه قوشوب گه‌ترلرینی طاقدی ؛ یاقه‌سنی دکیشدیردی ، مهمل بر بویون باغی باغلادی ، مندیلینی دکیشدیردی ؛ کمال اهتمامله بر حاضرلانیش که استانبوله اینسه انجق بوقدر اعتنا ایدردی . صانکه الی‌الابد اقشام اولمایه‌جقدی .

سرمد صالونه ایندیکی زمان بالقونك پنجره‌سندن کندیسنی حاضرلامش کورن نوبر آتیله‌رق صوردی : — او ، نره‌یه بویله ؟

ماجد کلدی : — شویله... کستانه‌لکه دوغرو ...

— نی‌ده آلیر میسکز ؟... بش دقیقه مساعده شیمدی حاضرم . — کنج قادین جواب بکله‌مه‌دن بر قاپیدن غائب اولدی .

خانم افندی سرمدی یاقه‌لامش ، ملاطفانه برشیلر مرلدانیوردی ؛ ماجد نوبره پك قیزیوردی ؛ ایشته ینه بو آرزوی تنزه خراب اولاجقدی .

صبرسزجه‌سنه سرمده : سزکلزمیسکز؟ دیدی .

اونك کوزلرنده‌ده قاچق آرزولری واردی .

خانم افندی صوردی که : — نوبری بکله‌میورمیسکز ؟

او صوصه‌جقدی . فقط سرمدك « بز شوراده قویونك اوکنده بکلیورز ، چابق کلسون » دیدیکنی ایشیتدی . بواشارت کفایت ایتمشدی .

مردیوندن سوزولدیلر ؛ نوبر ایشیدیر دیه قورقیورلردی ؛ لکن دیشاری چیقمق ایچون اونك پنجره‌سنك اوکندن کچمك لازم ایدی ؛ یاخود اوراده بر پنجره‌دن آشیلا - جقدی ، ماجد تردده کنج قیزك یوزینه باقدی ؛ اوته کی جسورانه « های های ، هایدی ! » دیدی ؛ اوزمان ماجد کنج قیزك الندن طوتارق یاردیم ایتدی ؛ سرمد ، چویك ، خفیف ، چالاك ، صچرادی ؛ دلیقانلی‌ده برحمله‌ده کچدی ، یولدن اشاغی دوغرو اینمکه باشلادیلر .

تلاشله کیدیورلر ، ایکیده برده آرقه‌لرینه باقیورلردی ؛ لکن بیلیورلردی‌که بویوله‌دوام ایتدکجه تهلکه‌دن آزاده‌دکللردی ، یولی دکیشدیرمك ایجاب ایدییوردی . ایکی طرف یوکسك چیتلرله مسدود ایدی ؛ یونلری آشمق محال اوله‌جغی بربرینه‌باقه‌رق تسلیم ایتدیلر . اوزمان قوشمغه باشلادیلر ؛ نهایت یولك انشعاب ایتدیکنی کوره‌رك برینه کیردیلر ، بردها صاپدیلر ، شیمدی برباغ کلبه‌سنك یانینده ایدیلر ؛ اوراده توقف ایتدیلر .

اوقدر یورولمشلردی که بر کوتوکك اوزرینه بیتاب دوشدیلر ؟ حزیران کونشنك حرارتی اونلری ترلره مستغرق ایتمش ، ایکیسنك ده‌صاری چهره‌سی برحمرتله ترطیب ایتمشدی . شیمدی قاپلیرجه‌سنه کولوشیورلری ؛ کنج قیز قهقهه‌لر آرمسنده کسیك کسیك سویلنیوردی : « اوح ، یه‌اعلا ، نه‌ایی اولدی ! » بردنبره قالقوب متلاشیانه « هایدی ، یورویه‌لم . کیده‌لم . اوح ! نوبر نه‌قدر قیزه‌جق ... چاغیره‌جق ، آرایه‌جق ، یورولیه‌جق ... بولامیه‌جق . کیمسه سز قالمغه مجبور اولاجق ... اوح ، صباحکی عنادلرینه نه کوزل جزا ... لکن هایدی کیده‌لم ! » دیه علاوه ایتدی .

ماجد امنیتله دیدی که : — قورقه ، قابل‌دکل بزی آرتق یوله‌ماز ... بیلیورمیسکز قوشه قوشه نه‌قدر یول آلدق ... هم بوراسی بك محفوظدر .

ایکیسی‌ده اومادقلری حالده شوموفقیته نهایت درجه‌ده سوینیورلردی ، یالکز قالمق ، شویله یاپ یالکز بولنمقدن بشقه برشی ایسته - مدکلرینی بوحرکتلری کندیلرینه پك بدیهی کوستریورلردی .

(مابعدی وار)

خطهٔ عراقیه‌ده برجولان

محرری : م . توفیق

۸ مایس سنه ۳۱۳ — صباحلین عربه حاضرلنمش ایدی . اینشلی یوقوشلی طاغلق بعض مواقع کچیله‌رك یوکسك برتپه اوزرندن برایکی مناره‌سی ، بیاض بدانه‌لی قرمزی کره‌میدلی اولریله براوفاق قصبه‌جق کورولردی . بوراسی حکیم خانی ناحیه‌سی ایمش . ساعتده بش راده‌لرینه کلمش ایدی . عربه‌مزی تحتانی بر خانه چکدیلر ، بوراده بر ساعت استراحت اولنه‌جق ایدی . معلوم یا ! آناطولی بیه‌جکی باشلیجه یغورت ، پینر ، سوتدر . بونلردن بولدیردم . اوزرینه‌نهوه‌می ایچدم . برپارچه‌ده قصبه‌یی کزمك لازمیا ؟ قصبه اولدقجه کوزل بغداد قضالرینه یاخود کویلرینه باقیلیرسه بو طرفده‌کی کویلره مطلق شهر دیمکلکمز لازم کلیر . اوکون اقشام ساعت اونبر بچقده حسن چلبی قریه‌سنه مواصلت اولندی . عجملرخانی اسمنده بر خانده مسافر قالندی . عربه اوقدر سرسم ایلیور که اقشاملری اوزاندیغم کبی صاغه صوله دونمکسزین صباحه قدر دلیکسز اویویورم .

۹ مایس سنه ۳۱۳ — صباح پك ارکن قالقدق . دهااورتالق اغارمامش اولدینی حالده عربه‌مز یوله چیقدی .

اقشام ساعت اون‌بر بچقده قنغال قریه‌سنه مواصلت ایله بیوك برخانه مسافر اولدق . تخته قوروسی اوقدر چوق ایدی‌که کیجه‌یی عربه‌نك اچنده کچیرمکدن بشقه چاره بوله‌مدم .

۱۰ مایس سنه ۳۱۳ — معتاد اوزره صباحلین ینه ایرکندن حرکت اولندی .

شوسه بتون بتون یوکسلمش ایدی . ایکی طرفده خندقلرده وطاغلرك آره - یرلرنده قار بیغینلری بولنیوردی . اوشومکه باشلادم . بغدادیدن بری ایلك دفعه اوله‌رق برودتدن متأثراً پالطو پالطو اوزرینه کیدم . ایصنمق احتمالی یوق ! برکت وبرسون یوقوشی یواش یواش اینیورز . اوزاقدن دوز بر اووه کوزوکیور . اووه‌ده بهار آثاری ، یشیللك مشهود . التی یدی آیدن بری بلاد حاره‌ده کشت وکذار ایدوبده بویله بردن بره شدتلی انر شتا کوروشم بنی قورقوتدی . اووه‌یه اینمدك ، حقیقةً بوراسی بهار آباد ، بربر پالطولری چیقاردم ، الك نهایت عربه‌نك اچنده یلك ایله اوطورمغه مجبور اولدم . بوکون اقشام سیواسه کیرمکه قرار ویرمشیدك . اقشامه دوغری یوکسك برتپه اوزرندن سیواسك باغلری !! آی یاکلش سویلدم ، خانه‌لری کورولردی . سیواس دوز براووه‌ده الچاق برتپه‌نك کنارنده در . اووه‌ده دره اوزرینه

آتلمش قدیم جسردن کچه‌رك ایی منتظم ایکی طرفی اغاجلق برشوسه یزی استقبال ایتدی . شوسه‌نك صاغنده صولنده شالغم تارلالرینی تماشا ایده‌رك بر جاده‌یه داخل اولدق . جاده اوچ بش دقیقه انجق سوردی . بعده چارشی آره‌لردن کچه‌رك حکومت جاده‌سنده وجسر اوزرنده بر اوتله مسافر اولدق .

۱۲ مایس سنه ۳۱۳ — بوکون شویله‌جه قصبه‌نك هرطرفی کزمکه برده حمام یاپمغه قرار ویرمشدم . اولا حمامه کیندم . طاقلری اولدقجه تمیز . اوراده چیقدقدن صکره جارشیلرینی وسوقاقلرینی کزدم . سیواس قصبه‌سی ایچه‌جسیم برشهردر . آثار عمران هرطرفنده کندینی کوستریور . ابنیه‌لری کوزل ، جاده‌لری کنیش ، اصول هندسه دائره‌سنده کشاد ایدلمش . بوکونده بویله اقشامی ایتدك .

۱۳ مایس سنه ۳۱۳ — صامصونه حرکت ایده‌جکدم ، آرتق اوغرادیغم یرلرده چوق دورمه‌میوردم ، وطنه‌عودت ارزولری کسب شدت ایلمش ایدی ، ممکن مرتبه استانبوله ایرکن کیتمك ایچون المدن کلدی یاپیوردم . اونك ایچون سیواسده ایکی کونده ایشمی بیترمشدم . بوکون وقت ظهرده حرکت ایلدك ، ساعت ایکیده یکی خان قصبه‌سنه ...دك .

(مابعدی وار)

مجرم

مؤلفی : فرانسوا قوپه

مترجمی : احمد احسان

۳۱۸ نومرولو نسخه‌دنبری مابعد

صاری بکزلی ، ضعیف وجودلی چوجقلردن بر خیلیسنی چفتلك نامنی ویردکلری بومحله دولدیردیلر . بوزواللی چوجقلر هر صباح طاقم طاقم قیره چیقار ، کوجلری یتمین قازمه‌لری کورکلری صاللار ، صاپان آرقه‌سندن کیدرلر ایدی . بناءعلیه نتیجه پك فنا اولدی . کناده هوا حسن تأثیر ایلیه‌جك یرده بوزواللی چوجقلردن اون قدرینی متورم اوله‌رق خسته خانه‌یه ، اورادن مزاره صوقدی . اوزمان اکلا - شلدی که مشاق زرعیه‌یه تحمل ایچون قوی‌البنیه آدملر لازمدر ، یوقسه چوجقلر بوخدمتی کوره‌مزلر .

حالبوکه چفتلکك اداره‌سنه مأمور اولانلر بوحقیقتی اعتراف ایلمدی ، ذاتاً بوکبی وظائفده اعتراف قصور ایدنلره همان هیچ تصادف اولنمز . اکرسز بردانه‌سنه راست کلوب بکا خبر ویررسه‌کز سزه ایستدیککز ضیافتی چکرم . حال بوکه پارس سوقاقلرندن طوپلانان چوجقلرك چفتلکده اصلاح اخلاق ایله زراع اوله - بیله‌جکی ادعاسندن صرف‌نظر ایدلمدی ، حتی ، مؤسسلردن بر ذات بوبابده بهر نسخه‌سی یدی بچق فرانغه قوس قوجه بر جلد کتاب دخی نشر ایلدی . کتابده حاووج یتشدیرمك ، شالغم دیکمکله اشتغالك فساد اخلاقی کاملاً ازاله ایلدیکنی اثبات ایلیه‌جك ایضاحات ویرلدی . واقعا کتابی صاتون الان ، دها دوغریسی آلوب‌ده پیراقلرینی کسن پك آز اولدی ، فقط مؤلفی مشاهیر ارباب فن وحکمتدن عد اولندی ، مکافاة بیله کوردی .

اشته دیدیکمز اوزره چفتلکك اساسی بوزولدی ؛ آنجق بعض تعدیلات اجرا ایلدیلر ، چوجقلرك ایچنده قوی البنیه اولانلر ، یاخود اك آز فقرالدمه کرفتار بولنانلر بینه قیش کونلرنده یاغمور التنده چامور ایچنده زراعتله مشغول اولدی . ضعیف اولانلره چفتلك داخلنده بشقه‌درلو صنعتلر اجرا ایتدیرمکه باشلادیلر : بر دمیرخانه یاپلدی بر مرانغوز خانه آچلدی ؛ بر طرفده قوندره‌جی چکیجنك شمانه‌سی ایشیدیلیر اولدی .

فکر چوق کوزل ؛ چوجقلره خطاباً عادتا دییورلردی‌که : ای سر سری ! سنی سن رشده واصل اولنجه‌یه قدر بوراده حبس ایلیورز اما بورادن چیقدیغك زمان سنی کچندیره‌جك بر صنعتی اوکرنمش اوله‌جقسك . اکر چالیشیرده نامو سکارانه یشامق ایسترسه‌ك بوسنك ایچون پك قولایدر .

حیف‌که کوزل فکرلر بیعاطفانه وخیر - خواهانه تطبیق اولنمزسه کوزل نتیجه کوسترمز . مثلا پارسدن طوپلانوب کلن بوچوجقلر اویله قبا صبا شیلر اولمدیغی ایچون اللرندن کوزل ایشلر چیقمغه باشلادی ؛ فوق العاده فکر تصرف کوستردیکی حالده بعضاً بیهوده مصرفلره کرفتار اولانلر کبی چفتلك اداره‌سی چوچقلرك مصنوعاتندن استفاده فکرینه دوشدی . خارجدن سپارش اولنان فورچه ، چوچق اویونجاغی کبی شیلری یاپدیرمغی تعهد ایلدی ؛ بناءعلیه چوجقلرده بالاخره کندیلرینی مستفید ایلیه‌جك صنایع جدیه اوکرنمدیلر ، اوکرندکلرینی کوزل یاپمغه آلشمدیلر ؛ هپ قاپامه‌جی ایشلری میدانه کتیریورلر ایدی . دها صوکره بومحظور دهازیاده بیودی . اوزمان چفتلکه مدیر تعیین اولنان آدم بیوك موقعلر احراز ایتمك امانله دوشدیکی حالده نومید قالمش ، زنکین اونق هوسنده باشار بریسی ایدی ؛ زنکین اولمغی چوچقلرك اعمالاتی ومأکولات واختیاجاتی سؤ استعماللده ارادی .

برآزصوکره بومدیر برشقه‌طرفه تعیین اولندی ، یرینه‌دیکرینی کتیردیلر . یکی تعیین اولنان مدیرك اسمی قایو ایدی ؛ یکرمی‌بش سنه‌قدر عسکرلك ایتدکدن صوکره تقاعد اولمش ، شمدی بومأموریته تعیین ایدلمش ایدی ؛ فقط اسمنك فرانسزجه معنای لغویسی اولان چاقل طاشی نه‌قدر سرت ایسه قلبی‌ده احوال مرحمت انکیزانه‌یه قارشی اوقدر متأثر اولور ایدی .

بو مدیرك زماننده چفتلکك اموری منتظمجه ، فقط مرحمتسزجه دوام ایلدی ؛ بزم قره‌تپه‌ن فورژاده بوزمانه تصادف ایتمش ایدی .

اوکون مدیر افندی ارقه‌سنه اسکی ره‌دنغوتی ، باشنه صرمه کنارلی شابقه‌سنی

بینندەکی مناسباتی تعدیل ایلیه جکدر ه کندیسنك غایهٔ مقصدی بودر . صنعتکار بویله‌جه اشیاده بعض طبایع اساسیه ومهمه تأمل واستخراج ایدەرك اشیانی خیال ذاتیسنه کوره تعدیل ایدنجه بو تحویل اولنان شی « غایهٔ خیالی = Idéal » یی کوسترر .

« غایهٔ خیالی » هر صنعتکاره کوره دکیشمك طبیعیدر . ایشته بوسببله‌درکه محمد رؤف « رومان ایچون شرط تصوراولنه‌مز » دیمشدی . صنعتکارلرعرق ، فکر وتربیه‌جه مختلف اولهبیله جکلرندن عینی شیدن طبیعیدرکه مختلف صورتده متأثر اولورلر ؛ بناءً علیه عینی شی حقنده هرصنعتکار آیری برطبیعت تمیز ایله باشقه براثر نفیس میدانه کتیرر . لاتین شاعرلرندن پلوت فقیر وخسیس بر آدم تصویر ایتمشدی ؛ مولیهر عینی شخصی آلدی ، هارپاغونی ، زنکین خسیسی ارائه ایلەدی . ایکی عصر صوکره خسیس مودەلی بالزاقك النده بابا غراندەیی ، مرابجه‌جی غوبسه‌کی وجوده کتیردی . بوتون رومانلرده ، تیاترو پیه‌لرنده بری برلرینی سه‌ومن بر ارکك ایله برقادین کورولور . شکسپیردن دیقنسه ، مادام دولافایه‌تدن ژورژ ساند وارنجه‌یه قدر بوعاشق وعاشقه چفتی نه‌مختلف شکللرله ظهور ایتمشدر .

افهام مقصد ایچون ضروری کوردیکم شوایضاحاتی اصل مسئله‌یه تطبیق ایدەلم : نه‌کبی اثره رومان دیه‌جکز ، نه کبی اثره رومان دیمه‌یه‌جکز ، یاخود ، دها دوغروسی هانکی رومانلری ادبیاتدن عد ایدەجکز ، هانکی رومانلری خارج ادبیاتده براقه‌جغز ؟ ایضاحات سالفه‌دن صوکره بوسؤالك جوابی پك قولایلاشمشدر : هانکی رومانلرده‌که محرر مقصد صنعت نه اولدیغی کوزه‌تەرك غایهٔ خیالی‌یه طوغرو توجیه فکر ونظر ایتمشدر ، اورومان ادبیاته داخلدر ؛ هانکی رومانلرده که محرر — بلکه تبلەدیکی — قواعد وغایهٔ صنعتی آیاق آلتنه آلەرق صحیفه‌لر طولدورمشدر ، او رومان ادبیات خارجنده‌در . ایشته محمد رؤفك « رومان ایچون شرط یوقدر » سوزی هرقرارتبلیش صحیفه‌نك ادبیاتدن معدود اولەجغنی ادعا دیمك دکلدر ، بلکه — براثر ادبی اولان — رومان هر صنعتکارك شخصنه کوره دکیشن بر غایهٔ خیالی‌یی ارائه ایتدیکی جهتله بونلر ایچون معین شرطلر ارائه ایدیلەمز دیمکدر .

— ۱۶ تشرین اول ۳۱۳ —

حسین جاهد

امثال حقیقت

تحریرات خارجیه مهمه قلمی مدیر معاونی سعادتلو رجب‌بك افندی حضرتلری طرفندن ارسال بیورلمشدر :

نطقك اهمیتی متضمن اولدیغی مسئله ایله متناسبدر .

دیکرلرك قصورینی مثال عد ایله کندی جرمنی تبرئه‌یه قالقشمق کیرلی الی چامورلو صو ایله ییقامغه بکزر .

ازدواجك حسن نتیجه‌یه اقترانی افکار واخلاقجه زوجینك تساویسنه منوطدر .

بر قادینك الك بیوك مدار افتخاری زوجنه حرمت واعتباریدر .

اهلنك قولتوغنده کزینن بر قادینه خلقك نظری بادئ حبور ، اهله ایسه باعث فتور اولور .

نسوانك قرق یاشنه قدر قلبنده قرق موسم بهار واردر اندن صکره بهار شتایه منقلب اولور .

وجهاً کوزل اولیوب‌ده طبعاً دخی چرکینلك ایدن قادین احمقدر .

ذکور اخرك اسرارینی کندوسنك - کندن زیاده کتم ایدر ، نسوان ایسه بونك عکسنه حرکت ایلر .

بر والدهٔ مشفقه‌نك نواقص عقلیه‌سنی طبیعت اکمال ایدر .

اخر عمرنده انسنك اوغرادیغی مصائبك برنجیسی صاچلرینی ایکنجیسی دیشلرینی اوچنجیسی یعنی الك شدیدی ایسه امید استقبالی غائب ایتمیدر .

حکمت انکشافازهار جمله‌فنونك کاشف ایتدیکی اسراردن بیوکدر .

دنیاده هیچ براملی قالمیان کیمسه معناً فوت اولمش دیمکدر .

اربابنه سیئات بیله درس عبرت اولق اوزره موجب استفاده‌در .

هر فرد افکارینی ترویج ایچون دلائل ایرادندن خالی قالمز .

اعتقاد باطل انسانی دائما اندیشه وتهلکه‌ده بولندیرر .

کنج ایله اختیار برنجیسی یولده بولنان ، ایکنجیسیده محل مقصوده واصل اولان ایکی یولجی کبیدر .

اکثر ذوقسز سیئاتدن . اکثر منفعتمزده دیکرلرك خطالرندن تحصل ایدر .

حسیاته مغلوب اولانلر بیوك برسروردن زیاده کوچك برالمدن متأثر اولورلر .

وظیفه ایکی‌یه منقسمدر : بری وطنه ، دیکری‌ده انسانیته خدمت ایتمکدر .

خیر وحسنات باقی ، سیئات ایسه فانیدر .

نسوانك برنجی خطاسی کوزل اولمق هرقصوری ستر ایدر فکرنده بولنلریدر .

طبعاً بدبین اولانلر اکثر اوقات یأس وفتور ایچنده یاشارلر .

کرچه حیات فانیدر ، لکن اوفانی زمانده جاودانی شیلر یاپیله بیلیر .

انسان اکلامدینی شیدن بحضور اولور .

— تمام —

دولت علیهٔ عثمانیه ویونان محاربه‌سنه متعلق

پانوراما

الی اوچ رسمدن مرکب برنجی واللی رسمدن متشکل ایکنجی واوتوز طقوز رسمدن مرکب اوچنجی جزؤلری اون التیشر بیوك صحیفه‌یی محتوی وفوق‌العاده مکمل کاغده مطبوع اولەرق ویالکز التمش پاره فیئاتله اداره خانه‌مزده صاتلمقده‌در . بواثری نشردن مقصد محاربهٔ غالبانه‌مزك بریادکار مصورینی تقدیمدن عبارت اولمغله فیئاتنك اهونیتی رسملرینك مکملیتی سایه‌سنده فوق‌العاده مظهر رواج اولمشدر . برنجی جزؤ مطبوعات عثمانیه‌ده نامشهود بر موفقیت احراز ایدرك هر دفعه‌سنده اوچر بیك نسخه یاصلمق اوزره بش وایکنجی جزؤ هر دفعه‌سنده بشر بیك نسخه اولەرق اوچ دفعه طبع اولنمشدر . اوچنجی جزؤ یکی نشر اولندی . برنجی جزؤك صوك طبعنه رسملرك عربی تعریفاتی دخی‌علاوه قلندی . ولایانده فیئاتی طقسان پاره‌دن عبارت اولوب پوسته پولی قبول‌اولنور . هر نسخه‌دن بشرعدد اولەرق اونبش عددك تعهدلی کوندرلمك اوزره بدلی یکرمی سکز غروشلق پوسته پولندن عبارتدر .

* * *

هر جزؤه آیری آیری سپارش دخی قبول اولنور . ولایانده طوبدن اشترا ایتمك ایستیانلر اداره خانه‌مزه مراجعت ایدرلرسه کندیلرینه شرائط مخصوصه بیلدریلور .

فردای غرام

[۳۳۹ نومرودن بری مابعد]

محرری : محمد رؤف

کنج آدم ، کنج قیزك صباحکی حدتلرینی دوشونیور ، برده شیمدیکی شطارتنه باقیوردی . سرمد ، بونظرك حرارت انصبابیله کوزلرینی چویردی ؛ نظرلری بر ثانیه بربوسش نمدود ایله تلاقی ایتدی ؛ صوکره ، بوتون بوحرارتدن بیتاب کبی ، دوشدیلر ، یرلره سریلدیلر .

بر بوستان دولابنك انین محتضرانه‌سنه قاریشان صولرك شلالهٔ سقوطی ، بوتون بو صیجاق سکوتی اخلال ایدن یکانه سسدی . بر چوق اسمسز قیر چیچکلریله مزین یشیللکلرك آره‌سنده یوکسلك بر دیش بوداغك بوحرارتله سرپدیکی طراوتله محاط سینهٔ طبیعتده ، اوقدر یالکز ونتها ایدیلرکه بر غلیان ، بر غلیان تملك تاطلام روحندن طاشەرق اونی سیل خروشانیله بوغمق ایسته‌یور ، یوکسه‌لیور ، یوکسه‌لیور ، فیشقیرمق ایسته‌ین سوزلرینی ضبط ایدەرك بر رعشهٔ الیمهٔ غراملە مسعود ایدییوردی . صانکه الك معناسز بر نظر بوتون سرائر قلبیه‌لرینی افشا ایتمکه کفایت ایتمشدی .

کنج قیز بوسکوتدن صیقلمش کبی قالقوب : — آرتق کیدەلم ، دیدی .

یوریدیلر ، بیلمیورلردی ؛ نره‌یه کیتدکلرینی بیلمەدن ، راست کله ، ساده یورینمك ایچون ، ساده برابر ، یان یانه یورینمك ایچون ، اعتراف ایتمەدن حس ایتدکلری ، لرزه‌لرله محسوس بو شیئی اعترافه آرتق لزوم کورمیەرك سرمست ومسعود یورینمك ایچون کیدییورلردی . قونوشمق ایچون سکوتدن باشقه برواسطه بولامیورلردی . سنه‌لرك مجهول طوتدیغی سرائر ، بعضاً ، بر سکوتك حضورنده لرزشدار اعتراف اولور .

کنج قیز ، نەدن صوکره برعوعوه ایله رؤیاسندن اویاندی .

— لکن بویول نره‌یه کیدییور ؟

ماجد اوموز قالدیروب جواب ویردی :

— نەمزه لازم ؟

سویلەمك ایسته‌دکلری سوزلری اوقدر معنادن محروم بولیورلردیکه سویلەمکه تنزل ایتمیورلردی . حیاتمزده بردفعه ، یالکز شبابمزده ، بوتون عمرمزی طولدیره‌جق عشقمزی مسعود کورونجه بزی قوللرینك آره‌سنه آلوب بابیلته‌رق صیقان ، توان - سوز بربوی سکر آورله اولدیرمك ایستر - جه‌سنه صیقان پری سعادت ، اونلری‌ده آغوشنه آلمش ، مسکر بوسه‌لریله اولدیر - ییوردی . شکایت ایتمك ایسته‌یورلر ، بر کلهٔ بشر بولامایورلردیکه بومسعود شکایتی افاده ایدەبیلسون ... حس ایتدکلریی آکلاتەمامقدن قورقەرق یوریبورلردی .

بر قاچ سس اونلری بیدار ایتدی ؛ تا چایره قدر کلدکلری حالده خبردار اولامامشلردی . برکویلو اونلری یوله کیرمکه دعوت ایدییوردی . یوله کیردیلر . چایر یك تنها ایدی ؛ اطرافده‌کی چاملر ، قواقلر ، چنارلر ، بوتون بو اولو اغاجلردن اینن حزن اسمر آره‌سنده یالکز طرپانجیلرك ایشله‌دکلری کورولیور ، بر ایکی قادین درەنك اوبرقیسنده صالنجاق صاللانیوردی ؛ طوقات یولنك مهیب آغاچلری آره‌سندن ده اوج عربه کلیوردی .

ایلریله‌دیلر . درەنك یانینه کلمشلردی . ماجد ، قادینلری کچدکدن صوکره سرمده باقەرق « اوطورالمی؟ » دیدی . اوطوردیلر ؛ اوکلرنده دره ایکی قدم آشاغیده سیالرینی تشکیل ایدن سکودلری سطحنه رسم ایتمشدی . آغاجلرك اوستندن کچن روزکارلر یاپراقلردن بر باران قطرات سرپیوردی . قارشی‌ساحلده درت باش اوردك قووالاشەرق صویه آتلایورلر ، وقورانه ، شو خانه ، لوندانه ، مستانه ، اویونلرله ، جلوه‌لرله ، غمزه‌لرله ، رعشه‌لرله یوزیییورلر ؛ یشیل باشلریله‌داله‌رق ، رنکلی قاناداریله چیرپینه‌رق ، اوچوشه‌رق بیقاییورلردی ؛ تپه‌لرنده براسپنوز پرشوق نغمه‌لرله مترنمدی .

[صوك موده]

صالنجاق صاللانان قادينلرك شماته‌لرى اوقدر زياده ايدى‌كه قالقديلر ؛ شيمدى چايره‌دوغرولديلر ؛ دره‌يى تعقيباً ايلريله‌ديلر ؛ چاير شيمدى تكميل كورونيوردى . ياريسى يچلمش ، اوت يغينلرى اورتەيه سريلمش ايدى . بر چوق آدملر ، كيميسى يغينلرى قورومق ايچون آلت اوست ايدييور ، كيميسى باغلايه‌رق عربه‌يه يغيوردى . اوراده بوراده اوكوزلر ، بعضيسى ياتمش ، بعضيسى آياقده ، ملول ، ساكت ، بكليورلردى . يامه‌لى برچادير آلتنده مهيب بر كوپك كومولمش اويويور ، برايكى حيوان اوتلا - يوردى .

شيمدى چايرك اويله بر نقطه‌سنه كلشلردى‌كه بوتون انظاردن مستور ايديلر ؛ بربويوك ديش بوداغك آلتنه اوطورديلر . صو ، بوراده ، آچالان ساحلله برسويه‌دە آقيور ؛ سرعتلى بر زمزمۀ جريانله چەرك چاقللرك اوزرنده مينى‌مينى ، بلورى شلاله‌لر ياپيوردى ؛ آياقلرينك ديبنده بريبانى زنبق ، صويك ايچنده ، بياض ، نارين آياقلريى بيقايوردى .

برسس ، مشوش برسس اونلرى جلب ايتدى ؛ اوزمان قارشيده ، تااوتەكى ساحلك اوستنده‌كى بايرده ، كونشدن ياغان غبار حرارت آلتنده طيرپانجيلرى كورديلر . اوتوز قدر كويلو چايرى بچيورلردى . بر قاچى بركنارده طيرپانلرينى بيله‌يەرك يوكسك بر سسله تركى سويله‌يورلر ، اوتەكيلر بر مشغوليت تامه ايله ، دالغه‌لرى آره‌سنده كلنجكلرك شوخ رنكلرى تيتره‌شن چايرى يره سريييورلردى . وسوروللرله قارغه‌لر ، يوزلرجه اينەرك ، بو طيرپانلانمش اوتلر آره‌سنده برتهور ولوله‌دار ايله ، غدا آرا - شديرييورلردى .

بردنبره ، اوزاقدن ، پك اوزاقدن بر واپور دودوكى ايشيديلدى .

ماجد محزونانه باشنى اكوب ديدى‌كه :

— آرتق يارين كيديييورسكز ...

كنج قيز ساده‌جه « اوت » ديه جواب ويردى .

كوچوك بر سكوتدن صوكره علاوه ايتدى : — آرتق البته صيق صيق كليرسكز ...

ماجد تكرار ايتدى : — البته ! — ودوام ايدەرك : — آرتق شيمدى بوتون بوحياتدن‌او قدر متنفر اولديغمى كورييورم ؛ دها زياده تحمل ايتمك مشكل ... شيمدى ساده‌جه ، ييللرله بويله بر برده قالمق ايسته - يورم ... بكا اويله كليوركه انسان انجق يالكز ايكن مسعود اولويور ، دكلى ؟

سرمد آغير آغير باشنى صاللايەرق : — هم ، ديدى ، هم مسعود اولمق ايچون يالكز بر ير وار كبى كليور ، — علاوه ايتدى : — بر ير وبركون ...

— اوت ، بركون ... يارين آرتق كيده‌جكسكز ... فقط بيلسه‌كز بوكونى نه‌قدر تقديس ايده‌جكم ... اوت ، سنك حقك وارمش ، ايسته‌يورم‌كه بوحال آنجق اولومله نتيجه‌پذير اولسون ...

كنج قيز ماجدك كوزلرينه باقه‌رق « دكلى ؟ » ديدى .

تپه‌لرنده‌كى دالده بر شطارت واردى . براسپينوز اينجه داله آصيلمش ، خفيف بر رقص مستانه ايله ، برترانۀ بهار سرپيوردى . وساعتلر كچدى .

بردنبره قارشيده‌كى چايرك كاملاً يچيلمش ، اورالره كونشك مائل غروب رنكلرى صاچيلمش اولديغنى كورديلر ؛ شيمدى اطرافلرنده جانلى اوله‌رق هيچ بر شى يوقدى ؛ اسپينوز اوچشدى . يالكز صويك زمزمۀ جريانى طرزا برتنى‌سويله‌يوردى .

عودت ايتديلر . كستانه‌لكه كلدكلرى زمان اوقدر يورغونديلركه اوراده‌كى صيره - لردن برينه دوشديلر .

كونش ، طرابيه اوستنده يوكسەلن دومانلر آره‌سنده سونوك . صولوق برآتش غروبله يانيوردى ؛ اشا باغچه‌سى قوينده برقاچ كمى ركوداموج اوزرينه‌ملون انعكاسلر رسم ايتمشلردى . بكقوزه تقرب ايدن بروابور دومانلر پوسكوره‌رك ايريله‌يوردى ؛ قاكليجه بورننندن بويوك بر كمى بطى ، مهيب ، سوزوليور ؛ وسعت آب اوستنده قايقلر سياه بنكلر تشكيل ايدييور ؛ امير كان تا قارشيده ، دومان ايچنده قالييوردى .

ماجد محزونانه : — بوكونده غروب ايدييور ، ديدى .

كنج قيز باشنى صاللادى . دوداقلرنده آجى برتبسمله ابدى فردا! » ديه ميرلدا -

[صوك موده]

ندى . الندە بريردن قوپارلمش بر قرنفل واردى ؛ بونى تام غروبده كندى اليله ماجدك ايليكنه طاقق ايسته‌ديكنى سويله‌دى ؛ اوزمان ماجدده برچيچك آرادى . اوراده برايرى پاپاتيه‌دن باشقه برشى بولامادى ؛ اوده بونى كنج قيزك اوموزينه ايليشديرمك مساعده‌سنى طلب ايديوردى .

اللرنده‌چيچكلر ، بكله‌يورلردى . كونش ، خونين جوالانك آره‌سنده بوتون سمايه نحاسى الوان احتضار دوكەرك ، تپه‌لره ، ساحللره پنبه سيسلر چكەرك افول ايدييور - دى . نهايت اوراده ، اوزرنده بر پردۀ سرشك كبى ، بر رعشۀ تنورله ، صفحه‌سى تپه‌نك سمايه چيزديكى خطار تسامك آرقه‌سنده غائب اولديغى زمان ايكى كنج ايلرله‌دى .

كنج قيز اولا قرنفلى طاقدى . ماجد ، تيتره‌ين اللريله‌پاپاتيه‌سنى اوموزينه‌ايليشديرمكه موفق اولاميوردى . كنج قيز معاونت ايتمك ايسته‌دى . وبردنبره سرمد ، ماجدك باشنك كوكسنه دوشەرك اللرنى اوپمكه باشلادىغنى كوردى .

[ةنستانتان رسملر : كستانه‌جى طارتيور]

Le marchand des châtaignes

بم بياض ، بر حس عصبئ عصمتله چكيلدى :

— لكن نەياپيورسكز ؟

ماجد ، نادم ، ذليل ، سرسمدى .

— اوح ، عفو ايت ، بن چيلغينم ! ديه‌ميرلداندى .

كنج قيز يوريدى . اوته كى سنده ليه‌رك اونى تعقيب ايتدى . ايكيده برده آكلاشلماز سوزلرله صيزلا - دينى ايشيديليوردى .

— ٣٦ —

كوشكك قاپسنده خانم افنديه راست كلديلر .

— ايشته بريارامازلق‌كه امثالسز ! لكن نچون‌نوبرى يالكز براقديكز ؟ سزه پك كوجندى .

كنجلرك ايكيسنده‌ده جواب وبره‌جك حال يوقدى . ماجد ، سرمدك صويونمق ايچون يوقارى چيقديغنى كوردى ؛ كنج قيزك بوتون حرارت عصمتنى برعنف وحشيانه ايله مجروح ايتديكنى دوشونەرك بوغير قابل‌تعمير قباحت اوكنده ساكت قاليوردى .

قارشيدن عاطل‌بر روشله نوبرك تقرب ايتديكنى كوردى .

كنج قادين مغبر برادا ايله : — نرده سرمد ؟ ديدى ؛ لكن براوو بكم ... لكن بوهانكى قانون ظرافته صيغار باقەلم ؟

ماجدك حتى مدافعه‌يه قوتى يوقدى .

يمكده سرمد بولونمادى . شديد بر شقيقه‌دن مضطرب اولديغنى سويله‌مشدى . خانم افنديله نوبر يمكدن صوكره

[ةنستانتان رسملر : كستانه‌جى طارتيور]

Le marchand des châtaignes

كيتديلر . ماجدجسارت ايده‌ميەرك ، بوسياه ، بوسياه كوزلرده‌نه‌بولاجغى بيله‌مه‌يەرك باغچه‌ده طولاشدى . باغچه‌ده ، ايچرى كيرمك عقلنه كليەرك ، پرده‌سنك آرقه‌سندن اونك خيال متحركنى كورديكنى ظن ايتديكى مدتجه باغچه‌ده طولاشدى . بوتون كائناتك بى‌حركت وساكت قالديغى ، حى اولەرق بابالمرك شوخ ترنملرندن باشقه هيچ برشى موجود اولمادىغى كج ، كج ساعتلرده اونك پنجره‌سنك آلتنده ، حسسز ، خسته ، محموم طولاشدى .

— ٣٧ —

عربه حاضرلانمش ، مسافرلرى بكله - يوردى .

كوشكك باغچه‌سنده ايكى قادين ، بويالكز اوچ هفته‌لق نيم كويلو خانملر ، برنبدل ناكهانيله ، نفيس چارشافلرينك ايچنده برر نمونۀ تزين اولمشلر ، وداع ايدييورلردى .

نوبر كوزلريله آراشديره‌رق ماجدى بولامايوردى .

— لكن ماجد بك افندى نرده يا ؟

بزی اوکوتورمجك دكليدی ؟ بكا اويله وعد ايتمشدی ؟

سرمد سكوت ايديبوردی .

او زمان عربه‌جی ديديكه : — بك افندی ايركندن چيقدی ؛ بكا تنبيه ايتدی ؛ سزی بن كوتوره‌جكم ...

نوبر متعجبانه عربه‌يه بيندی ؛ سرمد ساكتانه تعقيب ايتدی ؛ عربه ايكی توانا حيوانك آرقه‌سنده بر طوپ كبی سرعتله اوزاقلاشيركن سرمدك كوزلری ماجدك پنجره‌سنه ديكلمشدی . وكنج قيز پرده‌لر اوينايور ظن ايتدی .

— ٣٧ —

بر هفته ، بوكوندن صوكره بر هفته ماجدك صباح چيقوب اقشام كچ وقت كيرديكی كورولدی ؛ اقشامه قدر قبرلرده ، باغ آره‌لرنده ، تنها يرلرده كزيبور ، ساعتلرجه كستانه‌لكده قاليوردی . كنج آدمك اوزرنده رتعب خرابيسی واردی .

بركون بنه ايركندن چيقديغی زمان والده‌سنك بو سفر مراق ايده‌رك پيشنه قويديغی آدم كنديسنی اوزاقدن تعقيبه قويولدی .

اقشام كچ وقت كلديلر .

والده ، متلاشی ، مراقلی ، آدمی بركوشه‌يه‌چكدی . اوزمان معقب آكلاتدی‌كه صباح بورادن چيقنجه بك ، دوغرو چايره اينمش ، اورادە تابركوشه‌ده بر آغاج آلتنه كيدوب اوطورمش ، اقشامه قدر اورادە ، كاه اوزانه‌رق ، كاه قالقوب كزه‌رك اورادن بريره آيرلمامش ، بوآدم ، بروالده‌دن برشی كيزله‌مشدی ؛ بونی كيزله‌مكی بر وظيفه ايدنمشدی . ماجدك اوزون اوزون آغلا - ديغنی كتم ايديبوردی .

— ٣٨ —

صوكره بركون ماجدك كوی قيافتی ترك ايدوب عربه‌يه بينديكی كورولدی . ذاتاً تزين خصوصنده پراهتمام ايكن بوسفر آينه‌يه دها زياده رغبت كوسترمشدی ؛ اونك ايچون زينت براحتياج ، مجبر ، قطعی بر احتياج ايدی . بوكون بويون باغنك بر قيوريمی ايچون ياريم ساعت صرف ايتدی .

اسكله‌يه ايندیكی زمان وقتسز ايندیكنی كوردی ، وابور بولامادی ؛ بكله‌مك اوقدر تحملسوز كوروندیكه همان بر صانداله آتلادی ، باستونيله اشارت ايتدی : — يكی كوی !

ساعت بش واردی ؛ كونش سمت - الرأسده بوتون بوغازه بر آتش سيال دوكيوردی ؛ بوتون سطح بحرده پريشان ، بيتاب طيران ، سيسلر اوچوشيور ؛ سواحل ، قورولر دومانلرله آلوده ، صولويوردی . بر قاچ مارطی اوزاقدن بر واپورك عنصر سكوت اولمش پروانه سسلرينك آهنكنی تمز ، عكس انداز ، مخرش سسلريله بيرتيورلردی .

ماجد ، اطرافنی احاطه ايدن بوايليق وملجی هوای بحرله متنبه ، كوزلريی ايی كورمينلر كبی نيم قيصه‌رق ساحلده يالنی آرايور ، ايچريسنی كورمك ، سرمدی تجسيم ايتمك ، اوسياه كوزلره برمعنای قبول قويمق ايسته‌يوردی .

حقيقت حالده كنج آدم پك انديشه‌ناك ايدی . غير معتاد برضربان قلبله نصل بر تبسم ويا تهيج كوره‌جكنی تصور ايده‌ميه‌رك ، برقبول بارد دن تيتره‌يوردی .

صالونه كيرديكی زمان پيانونك ياننده ، برنوطه‌يی قاريشديران نوبری يالكز بولدی ؛ كنج قادين چارشافلانمش ايدی .

نوبر خاليده همان محسوس بوآياق سسيله دوندی . ماجدی كورنجه اوزون بر ندای مسرتله « او ! » ايتدی .

— او ! بونه‌قدر تكاسل ياچفتجی بك ؟ لكن بوصوك وظيفه دها مقدم اولمسی لازم كلن وظيفه‌لردن سزی چوق آليقويیور ...

كنج آدم كوله‌رك « هانكی وظيفه او ؟ » ديه صوردی .

— مثلا ويرديككز سوزلری طو - تمق ... كچن هفته ايركندن صويشير ، بزی قابا برعربه‌جيه برافيرسكز ... بوخوشه كيدرمی ؟ سرمد ، بوقدر اهاله اوغراتلمق ايچون نه يابدق ؟ » ديبوردی ...

ماجد مراقلی « كرچكمی ؟ » ديه صوردی . دوام ايده‌رك : — لكن سزی حاضرلانمش كوريورم ، بريرمی ؟

— اوت ، بر زيارت ... سرمدده حاضرلانيور . اونك حاضرلانيشی معلوم آ ! لكن شيمدی كليز ظن ايدەرم . — كنج قادين الندن نوطه‌يی براقه‌رق صالون ايچنده سوزوليوردی : — مساعده ايدرسكز آ... خبر ويرميم ...

خفيف‌وچالاك ، بركولنكه كبی چكيلدی ، غائب اولدی .

وماجد خواطر حيائيله مالا مال بوصالونده ، امكان ويره‌ميه‌جكی بر هيجانله طولاشمغه باشلادی . اوح ، بوخاطره‌لر شيمدی نه‌قدر اليم ايدی . هپسنی آيری آيری كورييوردی . بركره شو پيانونك نه مخرش لطيفه‌لره وسيله تشكيل ايتديكنی دوشونيور ، توالئ حادثات ايله شاشير - پيوردی .

بردنبره تيز بر يورويشدن متولد اپيك خيشلديسيله باشنی چويردی ؛ او زمان صالونك مظلم بر كوشه‌سنده ، سرمدك ، مزين ، مطمئن ، يالكز سويلن كوزل قادينلره مخصوص برهالهٔ غرامله متبسمانه طلوع ايتديكنی ، وكندينه كلديكنی كوردی .

— بونژور بكم ... بونه كوزل بر كون دكلی ؟

كوچوك الني ويرمشدی ؛ بوحرارت نظره قارشی شيمدی پريشان بر حمرتله ، سويليه‌جكنی بوله‌ميه‌رق ، بولديغنی سويله - يه‌ميه‌رك شاشيرانلر كبی شرمناك برتبسمله باقيوردی .

وماجد هيچ برزمان ، هيچ بر زمان سرمدی بوقدر لطيف وشايان پرستش بولديغنی دوشونه‌رك بوكلرنك طرناقلی كوچوك پارماقلری آووجنده حبس ايديبور ، حيران ، مفتون ، پرغرام ، باقيوردی .

(مابعدی وار)

مجرم

مؤلفی : فرانسوا قوپه
مترجمی : احمد احسان

٣١٨ نومرولو نسخه‌دنبری مابعد

مدير افندی سائر درسخانه‌لری تدقيقله مشغول ايكن ايكی چوجق مبصرك براشارتی اوزرينه تعليمخانه‌دن چيقديلر ؛ مجازات كوره‌جكلردی .

ايكيسی‌ده يان يانه لاقيدانه يوروبور لردی . ارتق مجازاته آلشمش ايديلر ؛ حالبوكه لوئی‌رافل فضله اوله‌رق دوداقلرنده مستكره برتبسم موفقيت ارائه ايدرك قره‌تيه‌نه ديبوردی‌كه :

— كوريبورسك‌يا كبار افندی ! دايانق يديكك حالده مجازاتده مشتركز . اوصولقده كار وارمی ايمش ؟

لوئی‌رافل بوسوزی فرانسزلرك آرغو ديدكلری حشرات لسانيله سويلمش ايدی . مثلا چفتلكده اوصولره «پانت» ، ياراماز لره « ماريول » نامنی ويرمشلر ايدی . ياراماز لر هركون تزايد ايليور ، « پانت » لرك عددی آزاليور ايدی . «ماريول» لر ويردكلری فنا نصيحتلرله « پانت » لری كنديلرينه بكزتمكه موفق اوليورلر ايدی . واقعا اوصولرك ايچنده او نصيحتاره قولاق آصميانلر وار - ايدی ، لكن اونلرده حقيقةً معدود ايدی ؛ ايشته شميدلك قره‌تيه‌ن بو جمله‌دن ايدی . چفتلكدن چيقنجه‌يه قدر حسن اخلاقی محافظه‌يه موفق اولانلر يوق‌دكلسه‌ده بويله‌لره غايت قيمتدار معدن نظريله باقمق لازمدر . اكثربسی « ماريول » ديدكلری نوعدندر ، بونلر چفتلكه كيرمه‌دن ، كويا اصلاح‌احوال درسلری كورمه‌دن كنديلرينه استقباللده ميخانه‌لری اقامتكاه ، خباثتی مشغله‌طانيشلردر . بناءً عليه بربرلرينی مطلقا افساد ايدرلر .

لكن قورقيمكز افندم ، انسانيتپروران زمان شو مهلكه‌يی‌ده نظر دقتدن دور طوتمامشلر ، بوكا چاره‌اولمق اطفالك بربرلرندن آيری طوتلمسی لزومنی كوسترمشلردر : دوشونكز بركره ، ارقداشلرندن آيری ، سكون وسكوت عميق ايچنده قالان‌برچوجق نه‌اولور ؟

اطفال مجرمه‌نك تربيه واصلاحی ايچون ارائه اولنان بواصول پك فنا نتيجه‌لر ارائه ايلديكی ايچون بالاخره بوندن‌ده واز كچديلر . يينه هپسنی برآره‌ده براقمغه قرار ويرديلركه بونك ، چورومش پاتاسلری آيری براقق ايله هپ برآره‌يه قويمقدن برفرقی يوقدر ظن ايدرم .

چفتلكده مرعی مجازاتك انواعنه كلنجه اوفاجق منازعه‌لرندن دولايی لوئی‌رافل ايله قره‌تيه‌نك چارپلديغی انتظام اوطه‌سی مجازاتی صحيحاً غريبدر .

بواوطه واسع برصالوندر ، بانچه اورته - سنده كائن بولنيور . دوچار مجازات اولان اطفال صره صره ومنتظم آديملرله يورومك اوزره بو صالونك خارجنی ويادا خانی اقشامه قدر دولاشيرلر ؛ يالكز كونده ياريم ساعت استراحت واردر ، بشقه ساعتلرده مبصر توقفه بيله مساعده ايتمز .

چوچقلر انتظام‌اوطه‌سنی‌دولاشمقدن‌پك قورقارلر ، بوآنلره‌حبسخانه‌دن‌بيله آغير كلير ؛ اونك ايچون اقشامه قدر صالونی دوره محكوم اولانلر حبسخانه‌يه كيدوب يقايی قورنارمق اوزره درحال بربشقه قباحت دها ايشلرلر . حالبوكه حبسخانه‌دنمی مدهشدر ؛ اورادە قراكلقده ، بيابالكز يتاجغی ، يالكز اتمك ايله صويوزی كوره‌جكنی بيان چوچق‌هيچ اولمزسه انسان اوطورر استراحت ايدر ديه انتظام اوطه‌سی مجازاتنه يعنی انسانده تاب وطاقت براقميان ، فكردەكی سكوتی محو وهر آديمده دماغی دوچارلرزه و لاينقطع دوام ايدن درت ديوار اطرافنده سياحته ترجيح ايدرلر .

تحف مجازات دكلی ؟ بوچوچنی‌اوكجه‌كی قباحتندن دها بيوكنه سوق ايلمسندن دولايی تحف اولمقدن زياده مدهشدر ظن ايدرم . چوچقلر تحملكداز اولان شو جزادن قورتلمق ايچون دور دائميلرينه توكوروب نظارتەمأمور بولنان مبصرك يوزينه توكوروب تشديد مجازات ايتديرمكدن بشقه چاره بوله‌مزلردی .

اونبرنجی باب

پات ! پات ! پات ! انتظام اوطه‌سنك درت ديوارنی داخلاً احاطه ايدن مالطه طاشلر اوستنده چوچقلرك قوندره‌لری بويله‌جه طنين انداز اوليور ! يكديكرينك آردی صره اوتوز قدر چوچق بلافاصله ، بربرلرينك ايانغه باصه‌رق بوروبورلر . طوپال اولديغی ايچون هركسدن ارقه‌ده قالان‌قره‌تيه‌ن بعضاً كريليور ، اوزمان بر اسكمله اوزرنده صالونك اورته‌سنده بولنان مبصر :

— يورويه‌لم ، تنبلك لازم دكل !

ياخود :

— دقت ، كوشه‌لری تام دولاشملی !

قومانده‌سنی ويرييور .

واقعا چوچقلر حيله ايتمك ، كوشه‌لره كلدكجه قيرمه ياپيله‌جق يرده برندن برينه آتلايوب آز يورولمق استيورلر ، حالبوكه مبصر مساعده ايتميور .

مستكره‌چوچقلر متصل‌يوروبور . بونلر حقيقةً مستكرهدرلر ، شعله‌دن محروم كوزلری عادتا بوزلی جامه مشابهدر . هر بر چهره‌ده مشهود اولان اذعانسزلق آثاری اونلری برر حيوانه بكزه‌تيور . نه‌ثقيل آغير ، نه‌فنا چكه . ای شو سطرلری مطالعه ايليه‌جك اولان ارباب فكر وفطانت ! حال استكراه انكيزلرندەكی قباحتك كيمه راجع اولديغنی دوشونكزده شوزوالليلره مرحمت ايديكز .

پات ! پات ! پات ! ... بلافاصله بوروبورلر . طاقتلری قالمامش . آياقلری سرت قوندره‌لر ايچنده شيشيور . باجاقلری قورشون كبی آغيرلاشمش . دوچار اولدقلری جزايه كوكس ويرمك ايچون كنديلرينی دوغرو - لتيورلر ، لاقيد كورونمك ايستيورلر ، فقط نافله ... اقتدارلری قالمديغی بوينلرنده‌كی دامارلرك كرلمسندن اكلاشيليور .... لكن بنه يورويورلر !

بويله‌جه صالونك درت ديوارنی دولاشيركن

کتیریلن قهوه‌یی ایچمه‌دن ، قادینلك دها کوزللریی‌یوله جغنه‌دائر اوزاتمق ایستدیکی سوزلری دیکله‌مه‌دن سوقاغه فیرلادم .

— اوف ، کزن!..دییوردم ؛ قاپینك آره‌سندن کوستروب ده بکا ویرمك ایستدیکك کاغده نه یازمشدك ؟..

حزین بر نومیدی ایله بوسر سملکمه لعنتلر ایدییوردم ؛ آه نه ایچون کاغدینی آلمامش ، فکرینی اکلایه‌مامشدم ؟ بلکه ...

درت آی‌کچمشدی ؛ آرتق توزلویاپراقلره بدل ایلاتوسلرك قامچی کبی چیپلاق دالارینك اوجلرنده صاپ صاری بر قاچ یاپراق صارقیوردی .

چامورلو قالدیرملرك اورته‌سنده آرقه‌سنده‌کی عربه‌یی سوروکله‌یه اوغراشان درت حیوانه ایندیریلن قامچیلرك شاقردیلری آره‌سنده ، امید اهزازیله کزینك یشیل سرویلی قفسنه باقارکن ، چامورلو آچاق قاپینك اوکنده یالاقدن صو ایچن قویروقسمز کوپکه اکمك طوغرایان عربك سیاه ، کومور کبی سیاه اللریله اره‌لدقن صکره اکلنیورمش کبی برصره ایچیلرینی کوسترمك صیرتدیغنی کوریيوردم .

— ۱۱ حزیران ، ۱۳۱۳ —

رشدی نجدت

فردای غرام

[۳۳۹ نومرودن‌بری مابعد وختام]

محرری : محمد رؤف

قویو یشیل ایکلی چارشفی ، قلوشك تناسب لطیفندن صوکره ، بر درآغوش صمیمی ایچنده بانی صاره‌رق دارلاشیور ؛ صوکره شدتله کوپوکله‌نن بردالغه‌کبی برتجاور جوشان جوش ایله قاباره‌رق ، داغیله‌رق ، بوکیله‌رك دومان شکللریله اوموزینی احاطه ایدییور ؛ باشنده بر اثر نادر ظرافت تشکیل ایدن صاچلرك اکلیل لطیفنی حس ایتدیریيوردی . لرزه‌ناك قاشلرك آلتنده سیاه ، شیمدی بر رعشهٔ ظلام نظرله سیاه کوزلرله ، دوداقلرك املنواز تبسملریله مزین بیاض چهره ، بویشیل تلاطملرك آره‌سنده ، بوتون نجابت خطوطیله ، بوتون شفافیت جلدیله هاله‌لر نشرایدییوردی . چارشافنك آچیق براقلمش اوکی کنج قیزك ناکهانی بر ارتعاش سمنله لرزان سینه‌سنی کیزله‌ین افلاطونی بر ارکك کوملکی ، دیك ودوریك بریاقه‌لق آره‌سنده‌کی کوچوك باغلامه ویشنه رنکی بویونباغنی کوستریيور ؛ مینه‌لی کوچوك زنجیرلی دوکمه‌لرله مربوط توللغی بیلکلرینی کاملاً قاپایه‌رق یشیل دالغه‌لر آلتندن بیاض ، کوچوك برال چیقیور ؛ ایکی پارمغی کاملاً ماجده اولان بوالك دیکر پارماقلری آووجنده‌کی الدیوغی صیقیوردی .

ماجد ، اوزون بر تماشادن صوکره ، بو آرتق چکیلن الی براقمق ایسته‌میه‌رك ایکلر کبی : — اوح . سرمد !.. دییه شکایت ایتدی .

سرمد شیمدی صیقیله‌رق یاواشجه الی چکدی ؛ آغیر آغیر الدیونلرینی کیمکی مهم برایش کبی تلقی ایتدی . بوایش‌ده بیتدیکی زمان بو الیم سکوتی اشغال ایچونمش کبی زیله باصدی . کیرن قادینه : « خانم‌افندیلره خبرویریکز ، » دیدی . خدمتجی چیقدی ، ینه یالکز قالدیلر .

بردنبره ماجد : — کیجه عودت ایده‌جکسکز آ ، دییه صوردی .

اوتهکی باشنی صاللایه‌رق : — امکان یوق ، کوپریدن انجق طقوزده حرکت ایدن واپوره بینه بیله‌جکز ... ظن ایدرم ، اوچ کون قالمق نیتی وار ... — علاوه ایتدی : — آطه‌یه کیدییورز .

— کلمك ایچون نه فنا برکون انتخاب ایتمشم ...

وماجد ، یاواش یاواش بوتون غرامنك آلتندن سیاه بر ظلالك بنه طغیانی حس ایدییوردی . کنج قیزده بوتون بوتبسملرك بو شوخ التفاتلرله برابر حس ایتدیکی بوی تردد ، محبتی حنده‌کی شبه‌لرینی آرتیره‌رق درین‌برانفعالك دبشلرینی حس ایتدیرییوردی . شیمدی بردنبره روحنی صیقان بر اغبرار الیم ایله « مساعده‌کزله » دییه فرلادی چیقدی ؛ وچاغیرمادیغنه ، ایکی کلمهٔ التفاتی اسیرکه‌دیکنه فوق‌الحد کوجنوب باغچه‌دن طپشاری آتیلدی .

بوتون انسانلردن ، هوادن ، سمادن ، کونشدن نفرت ایدییوردی ؛ اوندن ، سرمددن نفرت ایدییوردی .

بر عربه‌یه آتلادی ، بوبوکدره‌یه قدر کیتدی . اوراده بر ایکی اره اوغرادی . شن ، شاطر ، پر ذوق کورونمك ایچون مؤلم جهدلر ایدییوردی . دوشونمه‌مك ، بوقهر الیمدن آراده قالمق ایچون کورولتیلره کیریيور ، راست کلدیکنی آلیقویيور ، سومدیکی زوزکلردن آیرلیور ، چیلغینلقلر یاپیوردی .

بوتون تصادف‌ایتدیکی قادینلر کندیسنه سرمدی اخطار ایدییوردی : اوزمان اونی کوپریده کوریيور ، هرکسك تحسینلری ، حیرتلری آره‌سنده ، مطنطن ، لوند ، نفیس کچیشنی ، پشندن کیدن نظرلری ، واپورده کندیسنی کوره‌جك ارککلرك تصور ایده‌رك بر اضطراب ، برتحملشکن قیصقانجاق عذابی ، دها تملکدن اول قلبنی برسیالهٔ زهر ایله یاقان آجی بر عذاب اونی خراب ایدییوردی . اوح ، بوسرمد نه‌قدر ، نه‌قدر کوزلدی... نه‌قدر مافوق‌الاملدی !

بوتون کنجلکنی خراب ایدن تأثرات یالکز صوك کونلرده برجوالهٔ شمسه راست کلمش سیاه بلوطلر کبی اوچوب کیتمشکن یکیدن بر ظلمت هولناکله اینه‌رك روحنی قرارتیوردی ؛ بوانفعال اك ماوی امیدلری نارمار ایدییوردی . فقط آرتق بوکا تحمل ایده‌میه‌جکدی . اوزون ، دورلرجه سورن آجی کدرلر روحنی دها زیاده تحمله غیر قادر قیلمشدی . برکوچك کدر بوتون اسکی کدرلری‌ده برابر کتیریيوردی . ایشته بوکا قارشی کندنده آرتق قدرت حس

ایتمیوردی . یاشامق ، بوتون بو وقعه‌لرك تعاقب وتوالیسنه لاقیدقالمق ، حیاتك نشئه‌لی کونلری‌ده اولدیغی دوشونه‌رك مظلم کونلرینی کچیشدیرمك ... یوق ، بوممکن دکلدی . او ، بوتوالیه اینسانه‌میوردی . زیرا بوتون‌بشریتك ادوار تکامل حسیاتنده یاشامشدی . بوحیات روحنی اویله بررقتله جریحه‌دار ایتمشدی‌که اك غیر محسوس شیلر اونك ایچون اوزون ، جکردر اضطرابلری موجب‌اولیوردی . بوا کلا یلمازیاره لر آچان ، اطرافنده کوردیکی بوتون شیلرك غلظتنه قارشی برغیظ ونفرت ویرن رقتله یاشایش اندە برشی دکلدی . بوتون بونلرك فوقنده شیمدی برعشقك یأسلری کلیوردی . آه ، بوسرمد ... شیمدی ماجد بومعمای قلبك حضورنده آکلامامقدن ، اکلانه‌مامقدن متأذی اولیوردی .

قلندرده‌اوطوردی . موسیقه‌چالیوردی . قادینلر ، ارککلر بریکیورلردی . ریختمدن عربه‌لر ، لاندولر ، فایطونلر ، دراجه‌لر کچیور ؛ بوغازك متهور ، متلاطم روز کاریله چرپیشان دکزده ظریف صندالی طوپلا - شیوردی . بوتون بو اطرافنده‌کی قادینلرله سرمدی نه‌قدر غیرقابل قیاس کوریيوردی . تکرار اونی واپوردر ، اطه‌ده کوردی . شدتله‌قالقدی . بوتون بوموزیقه ، بوقهقهه‌لر ، بوقادینلر اونی تخریش ایدییورلردی ؛ کندیسندن برکلهٔ التفاتی اسیرکه‌ین بوکنج قیزدن نه‌قدر نفرت ایدییوردی .

یوریمکه باشلادی . طرابیه‌یه دوغرو ریختم کنارندن یوریيور ؛ بوکونی ، بوکیجه‌یی نصل کچیره‌جکنی دوشونه‌رك نهایتسز برکسل حیاته ، برآرزوی افنایه طوتولیوردی . خیر ، هیچ برشی ، هیچ برشی اونی اشغال ایتمك قدرتنه مالك دکلدی . بوآنده کائنات اونك ایچون باشقه‌جه برسبب تألم اولیوردی . شیمدی صباحه قدر چکه‌جکی عذابلری دوشونیور ، وبونك یالکز بوکیجه‌یه ، بوسفره مخصوص اولمایوب بوتون حیاتنده نامتناهی تکرر ایده‌جکنی تخطر ایده‌رك باشنی اکیوردی .

یانی باشنده بر کولکه کوردی . بونی یالینك اوشاغی ظن ایتدی . براسمده ویرر کبی اولدی : — شریف !

اوشاق تقرب ادوبدیدیکه :— یالیدن کلیورم ، سزك ایچون .. کوچك خانم‌افندی اکر قلندرده‌ایسه مطلق کلسون ، قارشی‌یه کچمه‌سون دییه بی کوندردی .

— ناصل ، استابوله ایمدیلرمی ؟

— خایر ، یالکز نور خانم‌افندی‌ایندی ؛ کوچك خانم‌افندی قالدی ...

اورادن برفایطون کچیوردی . باستونیله اشارت ایتدی ؛ صیچرادیلر . یالینك‌باغچه‌سنه اینوب‌ده ماجد حرم طرفنه کچدیکی زمان اوراده مرمر مردیونك اوزرنده‌سرمدی کوردی . کنج قیز متبسمانه بکلیوردی . اوموزینه آلدیغی برپله‌رینك یوکسك یاقه‌سی صاچلرینك شینیونه قدربوتون بوینی احاطه ایده‌رك باشنه برشکل لطیف ویریيوردی . بونك التندن بلی ، سیاه برژیك برتناسب نظر ربا ایله‌صیقدیغی بلی کشف اولونیوردی . ماجد تقرب ایتدیکی زمان کنج قیز تلطف شوخانه‌ایله الی اوزاتوب لطیف برتبسمله :

— ایشته داریلد یغکزی کوره‌رك کیتمکدن واز کچدم ، دیدی .

اوزمان‌ماجدبوالی آلوب‌مظلم کوزلرله ، نه‌یایه‌جغنی بیلمه‌یین برآدم کبی ، کنج قیزه اوزون اوزون باقدی . صوکره اوراده‌کی مردیونك برقدمه‌سنه چوکوب مسعودانه آغلادیغی کورولدی .

— ۵۰ —

آه ، سرمدك نه‌قدر حق واردی : بوتون حیات بویله برعشق بختیارك یاننده نه‌ایدی ؟ اوحالده بونی قاچیرمامق ، بونی ادامه ایتمك ایچون بوتون حیات فدا اولنمازمیدی ؟ برکون بوعشقك‌اولدیکنی ، مجروح ، مغفل ، دشمن ایدن برانفعال عمیق ایله کردابلر اچدیغنی کورمه‌مك ایچون ... الی الابد ، الی‌الابد مسعود اولمق ایچون ... بوآرتق روحلرنده تحمل قوتی توکنمش فردای غرامده ایکیسی‌ده ایری‌یر طرفده اولمه‌مك ایچون بویله سور کن ، برابر ، لب برلب اولمکدن باشقه نه‌چاره واردی ؟..

— ۵۱ —

— اوت ، دیه‌جکدی ، اوت ، کل برابر اولهلم ... باق کوریيورمیسك ، سنی اوقدر سوییورم که برکون خیالکده بیله بوله‌مادیغك آدم دییه قبول اولنمق ایچون سنکله اولمك ایسته‌یورم ... اوح ، سنکله اولمك ، سنکله اولمك ... سنکله اولومك ، بوابدی ، بومهیب ، بوفوق‌الارض‌عدمك ایچنه ال اله کیرمك ... حیات بوکا مساعده ایدییورسه بوقدر عذابلرك نه‌اهمیتی قالیر ؟

— ۵۲ —

— برپولقه ... برپولقه ... رجا ایده‌رم خانم افندی ...

هنوز اون بش یاشلرنده ، قیویرجق آلتون صاچلری شفاف ورقیق جلدلی یاناقلرینه قدر صارقان اینجه بر قز کوچك صالونك شو صاندالیه‌سندن صیچرایوب قولتوقلری آره‌سندن کچه‌رك پیانویه یاقلاشیوردی .

قاشلرینك سیاه سموری آلتنده کوز - لکنك التون تللری پارلایان کنج قز ، پیانوده ، اللری برعطالت بی‌تابانه ایله طاشلرده معلق ، سینه‌سی برحرکت غیر ارادیه ایله آز کری متمایل ، باشی اوموزینك اوستنده آرقه‌یه دونمش ، اوراده بر قوزوزده کیزلی کیزلی کوروشن نوبرله دیکر شیشمان‌وصاریشین برمسافر خانمك سوزلرینه دقت ایدییوردی . اورته‌ده‌کی ماصه‌نك یاننده غایت مراقله باقدقلری برآلبومك اوستنده فیصلداشان ایکی خانمك خنده‌لری آره‌سره یوکسلەرك قولاقدن قولاغه‌سویلنن‌سوزلرده‌اولیوردی .

— برپولقه ... برپولقه ... رجا ایده‌رم خانم افندی ...

بوخانم نوبره بردرلو بیتیره‌مدیکی حکایه‌سنده — دوداقلرنده خطوط تهلکه ، کوزلرنده شیطانی‌شعله‌لرله — دوام‌ایدرك آلدیرمیوردی :

— اومی ... آه همشیره نه سویلیور -

سكز ؟ اكر فكريه كينمه‌نك دها الفى بيليورسه بن هرشيئه راضى اولورم ... نصل ، امان يارب ، لكن سزبيلميورسكز... مجدى پاشانك دوكونده بركينمشدى‌كه ... قورسه‌سنده كى قابارتيلر ، بوفانتلرك يور - غونلغى ، صاچلرك ايكرنج شكلى ... بر كوزل اثوابك يكانه قصورى كينمه‌سنى بيلمين برقادينك النه دوشمك بدبختلغيدر ...

دونوب كنديلرينى قالديرمق ايسته‌ين آلتون صاچلى خانمه : — سزده نه ايسته‌يورسكز ؟

— پولقه ، پولقه .. باقسه‌كز آ...

او زمان هپسى قالقديلر . كوزلكلى خانم برشوق مستانه ايله برپولقه چاليوردى ؛ كنج‌قزبونلره باقه‌رق برقولتوغه صيچرادى . شمدى چهره‌سنده التماعلى خنده‌لر واردى. پردنبره جدى كوسترمك ايسته‌نيان برسيما ، بوزوق ياپيلمش برسس ، حاكمانه‌برطور تنبيه طاقنه‌رق .ايضاح ايچون متبسمانه « بزم مربيه سويليبور ! » ديدكدن صكره :

— ووايون ، ووايون ... دوقالم ، پتيت فول ، دوقالم ... ديدى . هپ بردن قهقهه‌يه اشتراك ايتديلر . پيانوده‌كى خانم كوله‌رك پيانودن قالقدى . اوراده پرده‌لرك التنده ، طيشاريدن هجوم ايدن ضياى شمس ايله بوتون ملاحتنده رنكين لمعه‌لر اوچوشان سرمده كيتدى .

النده طوته‌رق : — بوكون ينه پك ملولسكز غالبا ؟ ديه فيصلدادى .

— ملولمى ؟ بالعكس ... بوكون اوقدر مسعودم كه ... هيچ كيمسه بوقدر مسعود اولمامشدر ... او قدر مسعودكه بونى حايقيرمق ، هركسه اكلاتمق ايسته‌يورم ... بنم كبى اوزون مدت بدبخت وكريان قالانلره سعادت اوقدر قيمتلى كليوركه بركون آرتق تبسم ايتديكى زمان ! اكلاتيلماز ايجه‌لكلريله مست و محظوظ قالير لر ...باقكز ، سزه بتون شوقمى كوسترەيم...

كنج قز پيانويه كچدى ، برايكى نغمه تلاطم ايده‌رك سكوتى اخلال ايتدى ؛ صارى ، اوزون ، اينجه پارماقلرى ديشلرك اوزرنده مستانه بر پرواز شوقا شوق ايله اوچوشمغه باشلادى . او زمان بو آلتك مسعود ومغشى ايكله‌ديكى ايشيدلدى . بتون ديكله‌ينلر بر سكوت دينداراته ايله مستغرق قالمشلردى . دقيقه‌لرجه سورن بو نغمات صوك شهقهٔ غراميله سوندىكى زمان كنج قز دوداقلرنده تعريفى غير قابل برجاذبهٔ ابتسامله قالقوب بويون بوكه‌رك :

— افندم ... ديدى .

صاريشين شيشمان خانم رفيقه‌سنه پك چوق پيانيستلرى ديكله‌ديكنى ، فقط بويله بر موفقيت ادايى هيچ برنده كورمديكنى سويليوردى . سرمد بونى ايشيده‌رك دوندى :

— تشكر ايده‌رم ، فقط بويوك بر مبالغه ... بونم مهارتم دكل ، مست ومدهوش روحمك طلاقتى ...

— ٤٣ —

قمر ، مائى سمادن ظلام آفاقه اينن سيسلرك آرقه‌سنده شكل هلاليسى ايله يشيل ، رعشه‌ناك ، ماتم آلود ايدى .

— سويله ، سن‌ده اويله‌ميدك سرمد ؟ بونى سويله ، تكرار ايت كه حيات بولايم ... زيرا ، سن دها كوچوك بر قيزكن ، دها مربيه‌كك يانكدن آيرلماديغك ، ببكلركى باشقه‌لرينه اينانه‌ميوب قوجاغكده طاشيديغك زمان ، دها قيصه البسه‌كك آتنده باجاقلركى قاپامق كيمسه‌نك عقلنه كله‌ديكى زمان بن سنك كوزلركده‌كى وحشى نظره عاشقدم ! سنى او زماندن برى سوديكمى شو صوك آيلرده نه‌قدر آجى آكلادم ... او زمان سنى آغلاتيردم ، سنى صيزلاتيردم ... آه ، شيمدى اويونجاقلركى قيرمق ايچون نه حيله‌لر بولديغمى دوشوندكجه... زيرا بونلرى ، بوشيلرى قيصقانيردم ، سرمد ... اونلرك بكا ترجيح اولونماسنى چكه‌مزدم . سنى سوييوردم ... دلى كبى ، ظالمانه سو - ييوردم . بوهر شيئى بكا ترجيح ايتديكك زمان سنى اولديرمك ، صوكره كنديم اولمك ايستردم ... يابرروح كبى ياشامق ياپچه‌لشمك ايجب ايدردى . اوقدر ظالم ، او قدر وحشى ايدك كه بنى قهر ايدردك ، قهر ايتمك ايستردم ... سويله ، سن‌ده بنم كبيميدك ؟ سن‌ده بنم كبى قيصقانيرده ، حرصلانيرده اونك ايچون مى سوردك ؟ اونك ايچون مى اولديردك؟ ها ، سرمد ، سويله... كنج قيزك كوزلرينى ياشلره مستغرق كوره‌رك :

— اوح ، سرمد ، بنى اولديرييورسك ، بنى اولديرييورسك ... فقط آغلاكه بوتون بوتون اولەيم ، آغلاكه مسعود اولەيم ...

قمر ، مائى سمادن ظلام آفاقه اينن سيسلرك آرقه‌سنده ، شكل هلاليسى ايله يشيل ، رعشه‌ناك ، ماتم آلود ايدى . وبو هرشيئك بر سكوت عميقه كومولديكى تموز كيجه‌سنك ياريسندن صوكره ، بوتون سواحلده‌كى ضيالرك سطح بحره بريكن ابر كثيفك بياض دالغه‌لرى آره‌سنده هاله‌دار ماتم قالديغى بر وقتده ، صولرك اوزرنده ، دالغه‌لرك متهاجم شمارلرينه ترك ارادت ايتمش صاندالده سرمدله ماجد ، لب بر لب ، اونوتمش ، اونوتولمش كيد - ييورلردى . آره صيره بالقجيلرك اوزاقدن نوم كائنات ايچنده چينلايان نعره‌لرى عكس ايدييور آشاغيده آقنتيلرك رشائهٔ سقوطى فيشلدييوردى .

وماجد ، بوهويتى حل وبيتاب ايدن مستئ وصال ايچنده ، صايقلار كبى تكرار ايده‌رك : « اوح ، سرمد ، كل بو صوك كيجه‌مز اولسون ! » ديه ايكله‌يوردى .

اوت ، صوك كيجه‌لرى ... ايشته سرمد بونك ايچون ، بوشب وصال ايچون بوتون عصرلرك آلام جكرسوزينه سينهٔ نسيان وتسليتى دائما كشاده طوتان مونك ابدى قيله‌جنى بوليلهٔ زفاف ايچون ساعتلرجه سورن براعتناى محض ايله ، يالكز بونك ايچون مزين ، مطرا ، رعشه‌دار ، ماجدك آغوشنه آتيلمشدى .

١ ايلول ، ٣١٣

صوك

احمد احسان